

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.
VIDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k 40 f.
HIRDETÉS:
4-szavasos betűsor egyzet 20 fill.
minden következőnél 15 fill.
Nyitási díj 2 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesül-
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 267.
KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József Öherczeg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szombat, június 29.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérelők: Péter és Pál.
Meggzavarták a pragmatikát.
Vetélkedés az arad-erdélyi fogalomért.
Rendőrcsok sztrájkja.
Arad várhat.
J'accuse...
Amiről beszélnek.
Aktuális emberek.
Két aradi csőd.
Varjassy Lejos az építőipar válságáról.
Az osztrákok nem tárgyalnak.
Tolvajvilág Aradon.
Károlyi Pista.

Péter és Pál.

Arad, június 28.

Beköszöntött ismét a két apostol ünnepe s aki a földbe vetette reményét, egyes érzelmek között fürkészi a kalászboritotta rögöket, vajjon beváltották-e azokat a várakozásokat, melyeket hozzájuk fűzött. Szomorú rezignációval kell belenyugodnia abba a tudatba, hogy egy inséges év meddőségéhez nagyon is közel állanak az 1907-ik sovány eredményei s a mezőgazdaság évkönyvei bizonyára nem fogják ezt az évet a *kövérek* közé írni. Az ősz ugyan dusabbnak ígérkezik, mint a szegénynek bizonyult nyár, de ha kiadó esők nem lesznek hamarosan, akkor az is csalódásokban lesz gazdagabb semmint csövek- és fűrtökben.

Igy hát a sokat irigyelt termelők sem lesznek sokkal jobb sorsban, mint a fo-

gyasztók, jól lehet a termények ára jóformán megmaradt azon a szinten, a hova a tavasz fenyegető szélsőségei által okozott riadalom felszöktette azt. Mindig is úgy szokott lenni: a bő termés értékét devalválják a hanyatló árak, ellenben akkor fizetnek meg az isten áldását jól, ha nem igen termett belőle. Jó szerencse, hogy azok a fenyegető munkásviszonyok, melyek a termés *betakaríthatása* körül a gazdákat aggasztották, legalább itt nálunk meglehetősen javultak, úgy, hogy — előreláthatólag — az aratás minden nagyobb baj és zavar nélkül fog lefolyni. Ez sem ment ugyan anélkül, hogy a nagyobb birtokok gazdái áldozatokat ne hoztak s lényegesen föl nem javították volna a mezőgazdasági munkások bérét. Sőt a már tavaly megtörtént béremeléseket az idén újabbak követték, melyek a mostoha termésviszonyokhoz képest most már méltányosoknak mondhatók. Így közeledik lassankint a termelő és a munkásai közötti ellentét, szóval a mezőgazdasági munkás krízis a munkabérek méltányos alakulása felé és talán nincs messze az idő, midőn a mező munkásai, miként ezelőtt volt, ezután is kívül maradnak a szociális agitáció büvköreiben. Ha kellő része lesz a zselérnek is a latifundiumok aranykalászos áldásában, bizonynyal nem hagyja azt ott veszni.

Külömben az idei év termésének fogatékos hozama és az országnak ez által

alakult kedvezőtlen gazdasági mérlege újabb bizonyítékul szolgálhat arra, hogy egy modern kulturállam háztartását tisztán a földművelésre s a mezőgazdasági termények exportjára alapítani csak némi stabilitással is egyáltalában nem lehet. A mi — a legjobb esetből kiindulva — több kedvező év feleslegeiből megtakarítódik, azt egyetlen rossz esztendő kedvezőtlen eredménye megemészti; hátha azután még fordítva történik és egy bő esztendő több sovánnyal váltakozik? Magyarhon a föld legáldottabb országa ugyan, de mit ér, ha a világ legbizonytalanabb és legszesélyesebb esélyeitől — az időjárástól függ jóléte vagy balsorsa? Mit ér az áldás, ha azt, a mit a föld hoz, annak birtokosai két kézzel és tele marokkal szórják a külföldre amaz iparcikkéért, melyeket — itthon is elkészíthetnének. Ez képezi egész gazdasági válságunk főokát, sőt ebből fakad, mint valami mérges kelevényből állami létünk és függetlenségünket veszélyeztető minden bajunk és nyomoruságunk. Ha munkája volna a két keze utáni élő népek, nem vándorolna ki tömegesen a tengeren túlra és nem korlátozná öngyilkos módon számbeli öregbédését, ha itthon dolgoznók föl terményeinket és fogyasztanák el munkásaink buzánkat, nem függenénk azok értékesítésénél az export konjunkturáinak bizonytalan esélyeitől; végül pedig, ha itthon maradnának azok a százmilliók, melyeket a külföldről behozott iparcikkéért az ország-

A hétről.

Tanuzási vállalat.

Mindenkinek, akit csak illet,
Ezuton is tudtul adom,
Hogy ösztövért költői pályám
Még ma a faképnél hagyom.
Egy új pályám van, mely maholnap
Kenyér helyett kalácsot ad;
Elárulom: e büszke pálya
A tanuzási vállalat.

Tanum reá az atyaisten
És valamennyi szentjei.
Hogy verseket, ha kell, ha nem kell,
Napszámba szoktam költeni.
A rimeimnek száma számos,
A ritmusom bájjal teli:
De hajh, hogy mindez keveset hoz,
Már azt mindenki képzeli.

A Múza éppen nagybeteg volt,
Hogy megcsókolta homlokom
S e megdöbbenő eset óta
A rímet hasztalan rovom.
Nincs számaram és nincsen ökröm,
Rám osztalék sehol se vár:

Cél nélkül járom ezt a várost,
Mint egy elaggott struccmadár.

Igy volt ez eddig. Ám sokáig
Biz isten, nem tartom ki már:
Az óhajom egy szende bérház
És osztalék, ökor, s számár.
Elbirja ezt egy jól nevelt úr,
És hogy minderre szert tegyen:
Mi sem kell hozzá, csak merészség,
Arcbőr és némi értelem.

Mindezeket előre adván
Elmondom azt, mi nem titok:
A fővárosban nemsokára
Egy új intézetet nyitok.
Tanút bérelni ott lehet majd,
Ha itt-ott rosszul áll a pör
S ha néha egy-egy exminisztert
A szereplési vágy gyötör.

Tanút kap ott az úr, a szolgál,
Hogyha egymással van bajok:
Lesz ott tanú, ki bizonyítja,
Hogy a péksztrájkra van nagy ok.
Lesz, aki esküt tesz merészen,
Hogy *Kristyóri* kiflik helyett
A tüzes kemencébe múltkor
Benyomott két munkásfejet.

Lesz, ki hitet tesz rá, hogy egykor
Aradon vashid is leszen,
És megesküszik bátran arra,
Hogy ez a tény nem képtelen.
Lesz, ki hitelni kész reája,
Hogy *Supilót* és *Justh Gyulát*
Kéjes csókváltás közt figyelte
Egy Házbeli ülésen át.

Lesz, aki esküt tenni készen
Allítja azt, hogy *Szendrey*
Az orfeumnak létjogaért
Nem szünt meg hívet szerzeni.
Lesz, aki meghitel reája,
Egy néhány koronát, ha kap,
Hogy irodalmi sikerekre
Számít egy nyári szindarab.

Azt hiszem, ilyen vállalatból
Lehet szerényen élni majd:
Én istenuccse megelégszem,
Néhány kis milliót, ha hajt.
Lesz számaram és leszen ökröm
S enyém lesz néhány ház sora,
S megesküszöm rá *gratis*, ingyen,
Hogy verset nem írok soha!

—zab.

ből kidobunk, állandóan aktív lenne a mérlegünk; egyszerűen rövid idő múlva nagyok s gazdagokká lennénk, nem kellene — ha rossz a termés — minden év nyarán országos válság és inségtől félnünk, ellenben szívből örülhetnénk, ha a gondviselés ránk derítene egy-egy *vig esztendő*.

Megszavazták a pragmatikát.

A képviselőház ülése.

*

A képviselőház ma délelőtt Justh Gyula és Rakovszky István elnöklété alatt ülést tartott, amelyen névszerinti szavazás után általánosságban elfogadták a vasutasok pragmatikájáról szóló törvényjavaslatot. A címvitát Rakovszky István interpellációja követte a magyar kormány horvát politikája tárgyában. Az interpellációra Wekerle Sándor nyomban válaszolt. Összeférhetlenségi zsűri kisorsolása után véget ért az ülés.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 28.

Mint az utóbbi napokban, ma is élénk a folyosó, míg a terem a megnyitáskor kong az ürességtől. A horvátok a bánt várták, aki azonban nem jelent meg, mert Bécsből egyenesen Zágrábba utazott. A folyosón afférekörül beszélnek. A Sümegi-Hódy afféren kívül lovagias ügy készül Rakovszky és Szunyog Mihály között is.

Az ülés terem tisztára az obstrukciós idők emlékeit idézi vissza. Otthat ember üdögél a padok között és Darányi Ferenc jegyző bus odaadással olvassa a névsort. A legtöbb név után felhangzik a stereotip válasz:

— Nincs itt!

Aki itt van a házban, az sem sokat törődik az egész szavazással, amelyet azért csinálnak a horvátok, hogy mulják az idő. A legérdekesebb a dologban, hogy maguk a horvátok sem vesznek részt a szavazásban, attól félnek, hogy az elnök a horvát nyelven leadott szavazatot visszautasítja s ebből megint precedens származik a jövőre. Az ajtóból káldnak befelé, vajjon kell-e még a kényelmes mulatság s nem kell-e véletlenül újabb obstrukciós trükkökön törni a fejüket.

A horvát ügy dominálja természetesen a Házat. A délelőtti órákban minisztertanács volt. Rakodczay bánt is várták a horvátok, de nem jött meg, mert egyenesen Zágrábba utazott. Mára Rakovszky István sürgős interpellációt is jelentett be a Horvátországban követendő politikai irány tárgyában. Nyilván itt Wekerlének van valami mandanivalója.

Az ülésről ez a tudósítás számol be:

(Megrendelt interpelláció.)

Justh Gyula elnököl az ülésen. Felolvassák az ujonnan beérkezett kérvényeket. Zajosan megjeljenik Győr vármegyének március 15-ike nemzeti ünnepé avatásáról beadott kérvényét, valamivel enyhébben egy a progresszív adóról szóló kérvényt és alig hallhatóan az általános választói jogot reklámáló kérvényt.

Rakovszky a horvát politika tárgyában sürgős interpellációt jelentett be.

Ernst Sándor és Szász József jelentéseket terjesztettek elő.

(A horvátok nem szavaznak.)

Elnök: Következik a névszerinti szavazás a vasuti szolgálati rendtartásról szóló javaslat felett.

— Elfogadjuk! — kiáltozzák.

Az elnök jelenti, hogy a szavazást a „P” betű kezd.

Elnök a szavazás megkezdése előtt öt perc szünetet ad.

Szünet után

Rakovszky István foglalja el az elnöki széket.

A szavazás megkezdésekor a horvátok kezdenek kifelé vonulni. Talán annak tulajdonítható ez, hogy a szünet alatt az a hír terjedt el, hogy csak magyar nyelven leadott szavazatot fogad el az elnök.

Pinterovicsot, Popovics Dusánt tehát hiába szólítja a jegyző. Kimennek a folyosóra a szavazás elől.

A szavazás nagy zajban folyik, az elnök ismételtan csenget és viharos derűtség közben felszólítja Simkó Józsefet, hogy maradjon csendben.

Amikor a jegyző Vlád Aurélt szólítja, tévedésből Brediceanu felel helyette:

— Nem!

Ez lett volna az első nem. nagy felzudulást keltett tehát, hogy nem jogos tulajdonosától származott.

Elnök jelenti a szavazás végeztével, hogy 169 képviselő a javaslat mellett, 2 ellene szavazott, ennél fogva 167 szótöbbséggel elfogadták általánosságban a vasuti szolgálati rendtartásról szóló javaslatot.

Az elnöki széket ismét Justh Gyula foglalja el és megkezdí a javaslat részletes tárgyalását.

(A cím-vita.)

Lukinics Ödön a cím ellen mond horvát beszédet és határozati javaslatban indítványozza, hogy a címet így változtassák meg: Törvény a magyar horvát királyi államvasutak alkalmazottainak szolgálati viszonyairól.

Babics Lyuba hasonló indítványt terjeszt be. Supilo Ferenc kéri, hogy a címmel Polónyi Géza beszédére reflektálhasson.

— Nem engedjük, nem adunk engedélyt!

— Magyarul meghallgatjuk.

Elnök kéri, megadják-e az engedélyt?

— Nem adjuk! — kiált az egész Ház.

Elnök: A többség nem adja meg az engedélyt.

Supilo Ferenc indítványt nyújt be a cím ellen.

Lorkovics István a cím ellen beszél,

Zagorác István indítványt ad be a cím ellen.

Elnök javaslatot tesz a hétfői ülés napirendjére nézve.

A javaslatot elfogadják.

Rakovszky István sürgős interpellációjának előterjesztése és Wekerle Sándor válasza után, amelyekről lapunk más helyén tudósítunk.

Justh Gyula elnök egy óráig felfüggesztí az ülést, hogy azután Ertil összeférhetlenségt ügyében itéljenek.

Vetélkedés az arad-erdélyi forgalomért.

Hegyi Antal indítványa.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 28

A viharos multu volt csongrádi plébános, Hegyi Antal Csongrád nagyközség képviselőtestületéhez figyelemreméltó indítványt nyújtott be, amelynek több vonatkozása van Aradvárosával és azért közölről érdeklí a városnak és a megyének közönségét is. Az indítvány lényege az, hogy Csongrád a Duna-Tisza-csatorna ottani torkolata révén hajózási, a debrecen-fiumei, valamint az arad-budapesti közlekedésnek Csongrádon át való irányítása révén vasuti gócponttá tétessék.

Hegyi Antal indítványának érdekesebb részeit az alábbiakban közöljük:

Mese egy leányról.

Itta: Iritz Margit.

Ti szerelmes, szép asszonyok, reátok gondolok ezen a forró, sugaras nyári napon. Mintha háboruszkodni akarna avval a sötét, szürke felhővel. Forró, perzselő a csókja, tüzes az ölelése, nem akarja megadni magát. Egyszer aztán az a nagy szürkeség hirtelen elborítja. Hát mondom, ilyenek vagytok ti szép, szerelmes asszonyok. Emlékeztek azokra a délutánokra, amikor az ég végtelen szürkesége valami ólomsúlylyal nehezedett lelketre. Öregnek, fáradtnak éreztétek magatokat, hirtelen meglepett az elmulás gondolata. Fájó szívvel gondoltatok arra a sok szerelmes csókra, ölelésre, amiben annyiszor volt részetek s amelyet most hirtelen elűzőtök, oh ne borzadjatok el ettől a nektek rettenetes szótól: az öregség. Most újra süt a nap. Lecsókolja arcotokról a ráncot, eltűnik a hervadás, szépek vagytok újra, fiatalok és szerelmesek. Nem is gondolok többé az elmulásra. Valami csodálatos kéjes boldogsággal van telve szívetek. Mesét mondjak ugye? Tüzes, forró szerelmes mesét örök fiatalságról, örökös napsugárról. Jó, mesélek, de ne haragudjatok, ha az én mesémben is utóléri a napsugárt végzete, a felhő megöli őt.

Ne beszéljétek nekem többet felvilágosodottságról, huszadik századról, figyeljétek meg inkább például, ha egy kissé abnormalis testalkatu ember, különösen fiatal leány megy az utcán. Hogy építi fel a sok okos ember a modern Tajgetosz hegyet, hogy sajnálkozik rajta. Ti egészséges és épségetekben önző emberek,

ha tudnátok, hogy azok a résztvevő tekintetek hány lélekből ölték ki az életkedvet, bizalmat az emberek, szeretetet a világ iránt, nem száznakoznátok rajtuk soha. Már a magatok kedvéért sem, mert nem nyugtathatnátok meg a lelkiismeretet ilyen kifogásokkal, mint művészet vagy szépérzék. Tudnátok, hogy jelen esetben az egész nem egyéb, mint az egészséges ember önzése.

Sokszor figyeltem meg egy kedves, fiatal teremtést, egy halvány arcot, beszédes szürke szempárt, amint megvetéssel, gyűlölettel vagy sajnálkozva nézte az ötlet kíváncsian, szinte éhesen néző férfiakat. Ő tudta, hogy az a sok puha, ábrándos, szerelmes tekintet mint változik át rögtön csodálkozóvá vagy gunyossá, amint észre veszik testi hibáját. Néha kacérkodott velük, mosolygott rájuk, kinezta önmagát. Hogy megy-naglott az a csöpp száj, karcu alak a fájdalom sulya alatt. Lassan, hosszú lelki küzdelem után belenyugodott, sőt talán meg is barátkozott avval a gondolattal, hogy ötlet nem fogja senki szeretni, szerelemről az ő életében nem lesz szó soha. Megmarad mindég okos és komoly leánynak, aminőnek a világ önzése megtette. Egyszer aztán jött valaki, mert ugye annak a valakinek el kell egyszer jönni, aki lerontotta a nagynehezen felépült leszámolás és megnyugvás falait s helyet kért magának.

És az a bolondos lányzav befogadta oly örömmel, mintha kincset talált volna. Kincs volt neki az az ember, akit megszeretett egy tizenhat éves fiatal leány első ideális szerelmével s úgy, ahogy egy tüzes asszonyi szív szeretni képes Ő volt álmainak lovagja, királya.

Neki ajándékozta volna szépségét, fiatalságát, üdeségét, azt a gyöngéd érző szívet, amely mindég kitalálja, hogy az ő édes egyetlen emberének mi fáj, s finom, éles ösztönével meg is találja a módot a gyógyulásra. Tudott volna barátja, kedvese, felesége lenni, megosztotta volna vele a nélkülözés s cserébe nem kívánt érte mást, csak szeresse őt. Szíve eltelt reménységgel és szerelemmel s mert úgy hitte, hogy viszont szeretik, álmodni mert ő is forró, édes öleléstől, hosszú, mélységes szerelemmel teli csókról, melyben két szerető szív egymásra talál s egyesül az emberiség szept és örök törvénye folytán. Hányszor gondolta ő is mikor egymással közömbös dolgokról beszélgettek, ha most magához szoritáná, elvinné messze, messze, ahol nincs senki, csak mi ketten, ahol egymásnak és egymásért élhetnénk.

Akkor jött egy sereg szürke felhő s eltakarták a napot örökre. Az én kis bohó teremtésem megtudta, hogy az ő emberének nem kell, mert a világ sohasem tudná neki azt a két centiméter különbséget megbocsátani. Eltűnt a napsugár s az a csunya szürkeség oly erősen szoritotta össze az ő szerelmes szívecskéjét, hogy majd összerokkadt a fájdalomtól. Tehát ismét a gyűlölt világ, amiatt mond le róla az ő királya, akiért odaadott volna mindent, ami eddig vagy ezután örömet szerzett volna neki.

Egyedül maradt, egyedül a csalódásával, amely ma már nem egyéb mint egy fájdalmas és mégis édes emlék s őszinte megbocsátás. Mert akik igazán szeretnek, azok megbocsátani és tudnak.

A Duna-Tisza csatornának a Tiszába való betorkolása — mondja az indítvány — az eddigi tényállásból kitetszőleg csak Csongrádnál vagy Szolnoknál lehetséges. Szolnok előnyül felhozták, hogy vasuti csomópont, Csongrád hátrányára pedig, hogy a fővasuti csatlakozásokból kiesik. E pusztán tény tagadunk nem lehet, mert jelenleg úgy áll a helyzet, de okossággal és fáradhatlan utánjárással segíthetünk rajta.

Egy pillantás a vasuti térképre, meggyőző bennünket arról, hogy Csongrádot a debrecen—fiumei és az arad—budapesti, valamint a cegléd—szegedi összeköttetésbe csomópontul, minden nagyobb nehézség és áldozat nélkül beilleszthetjük, ha hasznunkra fordítjuk és városunk javára értékesítjük a kormány által tervbe vett és a legújabb vasuti térképen kitüntetett vasutépítéseket.

Hogy ugyanis a debrecen—fiumei csatlakozás Csongrádon keresztül irányítottassék, ehhez nem kell egyéb, minthogy kiépítettessék a csatlakozás Kisujszállás és Turkeve, továbbá Szarvas és Csongrád közt Kun-Szt.-Márton érintésével.

Az arad budapesti közlekedésnek Csongrád felé irányításához csak az szükséges, hogy az orosháza—csongrádi vasutvonal államosítottassék és a kormány programja szerint Csongrádtól Alpárig tervezett rövid vonal kiépítettessék, akkor Arad és Erdély, Románia a Duna—Tisza csatorna csongrádi torkolatánál egyenes összeköttetésben lesz a budapest—aradi fővonal által.

Ceglédnek veszedelmes versenytársa lett Szolnok. A rákos-ujszázi vonal kiépítése által elvitte vasuti forgalmát anélkül, hogy bármi kárpótlást kapott volna érte. Nagy érdeke tehát Ceglédnek, hogy egy vasutvonal által Csongrádon keresztül összeköttetést nyerjen egész Szegedig, a gróf Károlyi és Pallavicini birtokokon át, amelyeknek tulajdonosai várva várják, hogy óriási kiterjedésű uradalmaik vasúthoz juthassanak, amiért készek a legmeszebbben áldozatokra is.

Tekintve már most, hogy a vízépítészeti szaktekintélyek, sőt maga a kereskedelemügyi miniszter is a csongrádi torkolat mellett foglalnak állást a Duna-Tisza csatorna ügyében: a legjobb alkalom van arra és a legfőbb ideje is annak, hogy közgyűlés által kiküldendő permanens vasutügyi bizottság e három vonal kiépítése érdekében érintkezésbe lépjen az összes érdekelt tényezőkkel, különösen pedig, hogy személyesen tanácskozzék e vonalak által leginkább érdekelt városok hatóságával. Tisztelegjen Wekerle Sándor miniszterelnöknek és Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternek,

valamint *Hospotzky* Alajos, miniszteri tanácsosnál és *Hieronymy* Károly, volt kereskedelemügyi miniszternél, kik meleg érdeklődéssel viselgetnek városunk jövő sorsa és a Duna-Tisza csatornának itt eszközözendő betorkolása iránt.

Hegyi Antal végül elfogadásra ajánlja indítványát. Ha a csongrádi akció sikerrel jár és a létesítendő Duna-Tisza csatorna torkolatát odaépítik, úgy e révén sokat nyerne Arad közlekedésügye is. A csongrádi fővonal alkalmassabb a budapest—arad—erdélyi forgalom lebonyolítására, mint a már tulterhelt szolnoki vonal és a közeli csongrádi torkolat is jóval előnyösebb Aradra, mint a szolnoki végállomás.

Az indítvány elfogadása esetén megkeresésre hozzászólnak majd a csongrádi akcióhoz Aradváros és Aradmegye törvényhatóságai is, amelyek alighanem pártolni fogják az új vasuti fővonal létesítésének eszméjét.

Rendőrök sztrájkja.

Megtörtént. Nagykárolyból vesszük a hírt: a rendőrök július 1-ére felmondták a szolgálatot. Tehát sztrájkolnak. Azaz nem is sztrájkolnak, hanem egyszerűen elhagyják állásukat, mely nem volt képes számukra a megélhetést biztosítani.

Megtörtént, amiről már régóta suttoztak, amitől félték, amit mégis kizártnak tartott mindenki.

Másmilyen természetű is ez a sztrájk, mint az eddigi sztrájkok. Azok csak gazdaságilag lehettek hátrányosak egyesekre és csoportokra, ez már egyenesen a közrendet, az élet és vagyonbiztonságot veszélyezteti. Azokat a mulasztásokat csak lehet pótolni. Ha egy építkezést megakaszt a sztrájk, hát legfeljebb később épül fel, de hogyan hozhatók helyre azok a már nem is hibák, hanem bűnök, amelyek a rendőrség hiányában keletkeznek. Hisz ez a tolvajok, betörők, utonállók, haramiák, gyilkosok elszaporodását jelenti, akik ilyenformán ellenőrzés nélkül garázdálkodhatnak. Hova jutunk rendőrség nélkül? És ha muló is a sztrájk, lehet-e a belékel

koponyákat nem belékeltekké varázsolni? És nem kétszeres erély kell-e ahhoz, hogy a sztrájk ideje alatt elharapódzott bűnesetek számát kevesebbre tudjuk redukálni, hogy az oduikból kibujt és vakmerővé vált bűnösöket megfékezni legyünk képesek?

A mai társadalmi berendezkedés mellett lehetetlenség a rendőrséget nélkülözni. Ép ezért félt ettől a sztrájktól mindenki s mégis ép ezért tartotta mindenki kizártnak. Mert bizonyára úgy okoskodtak, hogy a rendőrség belátja hivatásának fontosságát, kötelességteljesítésének „muszajját“ és inkább tűr, de sztrájkba nem lép. Ez csak legfeljebb olyan fenyegetésféle, amit azonban maguk sem akarnak komolyan beváltani. Igen, apelláltak a belátásukra, a kötelességtudásukra, a méltányosságukra. Pedig éppen itt a hiba. Mert vajjon vét-e a kötelességteljesítés ellen az, aki ott hagyja a munkáját, mert úgy találja, hogy azt nem fizetik meg, hogy azért nem kapja meg a kellő ellenértéket.

Egész más a dolog konzekvenciája. Az, hogy az elégedetlenség okát meg kell szüntetni. Az, hogy a rendőrséget olyan helyzetbe kell hozni, hogy menekülve a legszorongatóbb anyagi gondoktól, nem duzzogva, de megelégedve szolgálja a közbiztonság ügyét. Az, hogy emeljék a fizetésüket.

Azt mindenki belátta, hogy a vidéki rendőrség lehetetlenül van dotálva, amin feltétlenül változtatni kell. És még sem változtattak. A vidéki törvényhatóságok boldog-boldogtalan célra szavaztak meg összegeket, csak arra nem akadt fedezet, ami pedig feltétlenül szükséges: a rendőrség fizetésének emelésére.

A nagykárolyi rendőrség is eziránt adott be memorandumot. S a válasz elutasító volt. Csak reményt adtak, nem javítást. Azt a reményt, hogy majd a küszöbön levő rendőrségi államosítással megoldódik ez a kérdés is. Csak hogy ez a „küszöbön“ levő államosítás még messze van, a bizonytalan jövőben. Ez még reménynek is nagyon halvány, az elégedetlenség lecsillapítására pedig éppen elégtelen. Mit csinált tehát a nagykárolyi rendőrség? Egytől egyig bejelentették, hogy július 1-én elhagyják a szolgálatot.

Tán nincs joguk hozzá? Ki merné azt ta-

Ti asszonyok, szépek, szerelmesek, okuljatok az én kis barátnőm példáján, vigyázzatok lányaitokra, ne legyen egy csepp testi hibájuk sem, mert akkor nem lesz boldogság, nem lesz szerelem, nem lesz napsugár, csak csupa szürke felhők. Gondoljátok csak el az életet csók és szerelem nélkül. Ugye még elképzelni is borzasztó? És ne érzékenykedjétek el az én kis barátnőm sorsán, mert sosem bocsátaná meg nekem szánakozó könyeitek. Ő úgy hiszi, hogy tul van már a szánakozások idején, mint ahogy megszabadította már magát a jóakaratu nénikék ajánlataitól, akik az ő számára is tudtak „törekvő és szorgalmas“ ifjakat, „egy kicsit hibás ugyan, de éppen magához illik kedves.“ Ugye nem szánakoztak?

Fodor Teréz gondolatai.

Irta: Haraszthy Szederkényi Anikó.

(Utánnomlás tilos.)

Van itt valaki. Asztalos Istvánnak hívják. Főkönyvelő egy itteni előkelő cégnél. És ez a becsületes ember feleségül akar venni engem. Engem? Dehogyan is. Ő Fodor Teréz kisasszonyt akarja feleségül venni. Ő Fodor Teréz kisasszonyba szerelmes . . .

Mi lesz ebből? Sohasem gondoltam tegnapig erre. De azóta egyre ettől zug a fejem. Merthogy tegnap ünnepélyesen megkért. Az anyám persze olvadozik a boldogságtól. Megint kedves lányának nevez.

— De hát hogy gondolja ezt anyám — szólok én. Én nem mehetek férjhez.

— Már mért ne mehetnél — kiabál ő. Tán még most is azután a gazember után bolondulsz? Biztosan még most is ő velem van tele a fejed. Miért? Mert itt hagyott a fattyával együtt.

— Anyám, ne bánt. Olyan fáradt vagyok. Nem bírok úgy sem küzdeni veled. Nincs erőm. Érzem, mint a katona, akit ütözközetre vezényelnek, hogy gaz, buta, embertelen dolgot cselekszem. De azért megyek tehetetlen pontossággal, mint a gép. Csak azt ne . . .

. . . Asztalos István itt ül mellettem. Szorongatja, csókolgatja a kezem. Holnap az arcom is. Tudom, a másik is úgy tett. A másik . . . Főlkacagok. Jaj, ha tudnád te, Asztalos István. Hogy rohannál el innen mellőlem. Ha tudnád, hogy én is megtettem egyszer, egy csodaszép júniusi éjszakán, amit te megtettél százszor, ezerszer. Jaj, de jó ezen nevetni . . . Csodálkozva néz Asztalos István. Megnyugtatom.

— Egy anekdóta jutott eszembe.
— Mondja el.
— Nem lehet, pikáns.
— Pikáns. No, még ilyet is tud. Majd ki-vallatom én egyszer . . .

És csókol, egyre csókol. Hagyom . . .
. . . Nézem a három égbetörő fenyőt itt az ablakom alatt. Félelmesen zugnak. Én nem akarok rájuk nézni. De sötétsmaragd sugarakat küldenek hozzám és azok belekapcsolódnak szemembe. Szememen át a lelkembe. Szeretnék összezsugorodni, a föld alá bujni, hogy ne láthassanak el oda. De a fenyők zugnak, néznek. Asztalos István csókol, csókol . . . Én

a katonára gondolok, aki megy a vezényszó után . . .

. . . Jaj, folyik minden a régiben. Észvesztő gyorsasággal futnak a hetek és az én sorsom betelt. És én hagyok történni mindent, anélkül, hogy az ujjam megmozdítanám. — Megint gyöngé vagyok. Gyenge vagyok, mint akkor voltam, mikor meg hagytam rabolni magamat . . . Eljött akkor is a borzadalmas óra, amikor az egész világ egy rettenetes szót ordított fülembé. El fog jönni most is.

Rávetem magam Asztalos Istvánra: halod-e te ember, én nem vagyok az a szemérmes, szüzi leány, akinek tartasz. Asszony vagyok, de azért vegyél el. Kutyád leszek, hűség társad, ha megbocsátasz nekem. Hiszen te sem voltál szent Antal eddig az óráig. No, mit szólsz ehhez? — ezt mondom gondolatban. Hangos szóval pedig ezt:

— Szeretlek, István.

. . . Megyünk az utcán karöltve. Érthetetlen rémület fog el. Ugy képelem, hogy amott a tulsó sarkon most mindjárt befordul ő, a multam félelmese. Mellénk lép, lefejt karom az Istvánéról.

— Ez az asszony az enyém. Régi jogom van erre.

És István elsápad. Arca fehér, de a következőre vér esordul, piros, habos, meleg ember vér. A hármunké . . . Szörnyűség . . . Megmerevedik, nem hajlik a térdem. Csak voñszolom magam előre. Már a ruhája színét is látni vélem. Mintha a cipője ropogása is élesen ki-válnék az utca zajából. Elérünk oda és befor-

gadni? Ki állíthatná azt, hogy valaki többet legyen kénytelen dolgozni, mint amennyiért fizetnek neki! Mindenki szabadon otthaghatja azt az állást, amelynél a teljesített munkának nem kapja meg az ellenértékét, sőt még annyit se, amiből valahogy megélhetne ebben az egyre dráguló világban.

S a nagykarolyi rendőrség még méltányosan, tapintatosan is járt el. Nem sztrájkol, nem terrorizál, nem zárja el az utját, hogy esetleg mások léphessenek a helyükbe. Egyszerűen félreáll az utból. Otthagya az állást, amely nem képes neki existenciát nyújtani. Ám keressek és találjanak helyükbe másokat. Az ő részükről teljesen rendben is van a dolog.

De mit csinál a város?! Csak nem maradhat egy pillanatig is rendőrség nélkül? Hisz ez rettenetes helyzetet teremtene. Előtte csak két út áll. Vagy teljesíti a memorandumban kérelmezetteket s akkor lesz neki egy megelégedéssel és jól funkcionáló rendőrsége. Vagy elfogadja a felmondást és másokat keres, akiket a régi alacsony fizetés mellett beöltöztessen a rendőruniformisba.

Hogy akad ilyenekre, az kétségtelen. Mindig vannak kétségbeesett existenciák, akik megmondás nélkül fogadnak el minden hivalt. Mert a szükség hajtja erre őket. De vajon célszerű-e a rendőrlégenységet ilyen kétségbeesett existenciákból összetoborozni? És vajon ez a kérdés végleges megoldását jelenti-e? Korántsem. A megoldás ezáltal csak eltolódne. Mert nem is sokira, ugyanazok, akik mostán örömmel bujnak be a rendőri uniformisba, ugyanolyan módon kezdenék az elégedetlenséget és végre is csak az elégedetlenség eredendő okát kell megszüntetni: a fizetést kell emelni.

Biz ezeket jó lesz megfontolni nálunk, Aradon is. A mi rendőrségünk sincs valami fényes helyzetben. Sőt. És azok a hibák, amelyek a rendőrség hivatása körül tapasztalhatók, jó részt erre vezethetők vissza. A mi rendőrségünk is kért már fizetésjavítást. Itt is elutasításban volt részük. Pedig itt már egyszer tenni kell valamit. Az államosítás még nagyon messzi jövő zenéje. És addig élünk és megélünk még az aradi rendőröknek is muszáj.

dulunk a sarkon... Nem jött. Hiába... Egyszer jönni fog... Tudom biztosan.

Szólok anyámnak. Kiabál, hisz ő mindig csak kiabál.

— Te ostoba. Honnan tudná meg? De ha tudná is. Örül, hogy örökre lerázhat a nyakáról.

— Mégis csak meg kellene mondani mindent.

— Csak próbáld. Te, megfojtalak. Aztán megölöm magam is. Inkább kiterítve lássalak, minthogy ezt megérjem. Hisz egy percig nem maradhatnék itten, egy városban veled.

— Jaj, de önző vagy te anyám.

— Jól van.

— Nem jól van. Én megőrülök. Erted. Engem a félelem, az irtózat megtébolyit, nem bírom.

— Magad kerested ezt.

Én kerestem. Ó, de sokat lehetne még erről beszélni. Vajon nem te vagy-e az oka? Vajon nem te hagytál-e vele járni-kelni? És csak egyszer figyelmeztetted volna. Csak egyszer beszéltem volna velem őszintén a szerelemről. Te hagytál engem vakon bandukolni az örvény felett. Nem adtál vezetőt: a tudást. És én félreléptem, az örvénybe estem. És te voltál, aki az első követ dobta rám... Hagyjuk... hagyjuk...

... Könyörgök a kis halottamhoz... Az a drága, kicsi rózsás test. Ott porlad valahol gondozatlan, dudvás hant alatt. El fog jönni egyszer a számkivetett, a jeltelen sírból, hogy félelmetes igazságot szolgáltatson. El fog jönni,

Arad várhat.

Nem építik a pályaudvart.

Halasztás a jövő évre.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 28.

A jelen év tavaszán megszavazott államvasuti beruházási törvényt nagy örömmel fogadták Aradon, mert az aradi üzletvezetőség területén több fontos építkezésre s köztük az új aradi pályaudvar létesítésére tartalmaz fölhatalmazást. Aradváros közönsége a törvény szentesítése után kétségtelennek tartotta, hogy mivel a leglényegesebb kérdés, a pénzkérdés meg van oldva, a pályaudvar fölépítésének régóta húzódó ügyét még ez év folyamán dűlőre viszik és az építési évad kezdetével hozzálatnak az új indóház emeléséhez.

Ebben az indokolt föltevésben hamarosan csalódtunk és pedig már akkor, amikor az Aradi Közlöny egyik munkatársa március havában kérdést intézett az aradi üzletvezetőséghez a pályaudvari építkezés megkezdése dolgában. Sztankovics Miklós üzletvezető annak idején kijelentette, hogy tavasszal nem foghatunk hozzá a munkához, mert az új fölvételi épület végleges terveit még nem készítette el a máv. igazgatóságának munkával tulterhelt mérnöki osztálya.

— Ha a tavasszal nem is, de júliusban — reméljük — okvetlenül hozzákezdhetünk az építéshez, — mondta akkoriban az üzletvezető.

Most pedig elérkezett július hónapja és az új pályaudvar fölépítésének ügye épp oly messze van a megvalósítástól, mint a tavasszal volt. A tervek még eddig nem érkeztek le az üzletvezetőséghez és az előkészítő munkálatokhoz sem fogtak hozzá, úgy hogy ez évben még egy téglát sem raknak le a 700,000 korona költséggel emelendő épületekhez.

Ezt az információt kapta illetékes helyen lapunk egyik munkatársa, akinek még kijelentették, hogy az építés dolga ebben

el fogja üzni a másikat, az eljövendőt, akinek az emberek hite szerint több joga van az élethez.

Igy lesz. Tudom. Így is kell lenni a természet rendje szerint. Én el hagytam rabolni magamtól az életet, akit az én akaratom szőlített ide a földre. El hagytam veszni, a semmibe hagytam hullani egy emberi magot, akit nagy erős fáva kellett volna nevelnem. Mert nem voltam elég erős. Föl kellett volna vennem a harcot az egész világ ellen. Egy emberiség tévhite ellen. Mert én tudom, hogy az én igazságom az egyedül való. Vagy van-e nagyobb igazság az életnél? Törvényes-e, vagy nem, az mindegy. De élet, de egy emberi mag. Aki maga mindig ártatlannak és jónak született meg. Késő, késő ezt most belátni. Késő már. Kihívtam a végzetet magam ellen. Sorsom be fog telni. A számkivetett élet el fog jönni, hogy számadásra vonjon engem, a bűnös anyát. Aki nem tudtam igazi anya lenni...

... Majd egykor talán másképp lesz minden. Majd egykor ujhodott, bölcs eszü emberiség fog élni a föld hátán.

Olyan emberiség, akinek a szeme másképpen fog látni. A fejükben is szív lesz. És a szívükben is lesz ész. Egy lesz a törvény: a szeretet.

De az én tragédiám akkorra lejátszódik...

... Anyám kezében a fényes tű meg-meg villan. Himzett, fehér huzatba, a nászagyam huzatába varrja a nevemet...

az esztendőben legfőbb a munkálatok árlejtésének kiírásához jut.

Igy tehát még egész 1907. évben a mostani rozoga pályaudvaron bonyolítják le az aradi vasuti közlekedést. Hogy ez a megnövekedett forgalom mellett mennyi kalamitással jár, azt már ismételtlen kifejtette az aradi üzletvezetőség a máv. igazgatóságának küldött fölterjesztéseiben, amelyekben rámutatott arra is, hogy az államvasutak jelenlegi fölvételi épületei elégtelenek a rendes, de különösen az összet várható megkétszereződő forgalom akadálytalan lebonyolítására.

Az igazgatóság azonban a sürgetésekre sem sietett a tervek elkészítésével és így Aradnak még két éven át kell szégyenkeznie vasuti indóházán, amely alaposan kompromittálja a várost az ideérkező és átutazó idegenek előtt.

Aradváros leghelyesebben tenné, ha följárlanán az államvasutaknak a készsége a tervek befejeztetésére. Ha azután a város — mert nagy érdekei fűződnek hozzá — segítségére siet az elfoglalt Máv.-nak és elhárítja a pályaudvar fölépítésének utolsó akadályait, akkor talán remélhető, hogy valahára már vége szakad az építés vajadásának és hozzáfognak az indóház lebontásához és az új fölvételi épületek emeléséhez.

J'accuse...

Lengyel Zoltán vádindítványa.

Nem bizik az ügyészségben.

Polónyi bűnialstroma.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 28.

A budapesti királyi ügyészség megtagadta a vád képviselőt Polónyi Géza és Polónyi Dezső ellen, akiket Lengyel Zoltán hamis tanúzásra való rábírás büntette miatt jelentett föl.

Lengyel Zoltán erre ma átvette a vádat és vádindítványát egyenesen a bírósághoz nyújtotta be.

Vádindítványa így szól:

Támadás az ügyészség ellen.

Vádolom Polónyi Gézát és Polónyi Dezsőt, hogy Varga Józsefet, volt dijnokot azzal az ígérettel, hogy neki hivatalt szereznek és valómása után nagyobb pénzüsszeggel jutalmazák, arra törekedtek reá bírni, hogy a Hajduféle ügyben ellenem hamis vallomást tegyen és a hamis vallomás valószínűsítésére még egy másik hamis tanut is szerezzen. E cselekményük a btk. 222. § ába ütk. büntett tényálladékát kimeríti. A tényállás részletei Varga József és Somogyi Jenő a rendőrség előtt tett tanuvallomásaiban található meg.

A kir. ügyészség a tanuk határozott, eddig meg nem cáfolt vallomásaik dacára a vád képviselőt megtagadja, mert hiszen bűnügyi eljárásban sem hírlapi nyilatkozás, sem privátbeszélgetés, sem az érdekelt gyanúsítottnak egyszerű írásbeli bejelentése cáfolatnak nem tekinthető; vádat megcáfolni, ledönteni csak a bűnvádi perrendtartásban ismert bizonyítási eszközökkel lehet.

A kir. ügyészség határozata nem lepott meg; ezt vártam, nem számítottam, nem is számítottam a kir. ügyészség támogatására. Megvannak már kellő tapasztalataim arra, hogy ilyen ábrándozó ne legyek. Ezért fordulok nyomban a bírósághoz, elmellőzve a kir. ügyész-

ség által szívesen felkínált utat: a felfolyamodást a kir. főügyészhez.

Polónyi és a főügyész találkaja.

Ahhoz a főügyészhez forduljak, aki privát beszélgetést folytatott volt főnökével Varga nyilatkozatáról? A bünvádi eljárás melyik szaka szán alapul ez a barátságos beszélgetés? Mióta lett a főügyész feljelentések előkészítésének, vagy jogi magánzók részére jogi utmutatásnak fóruma?

Csodálatos! A sérelmes ügyészi határozat azt mondja, hogy „bünvádi ügy, amelyben Varga Józsefnek a tervezett vallomást tenni kellett volna, nem is létezett“, majd elmondja, hogy Polónyi Géza a főügyésztől nyert utbagazítás után nyújtotta be a budapesti kir. ügyészséghez Varga József nyilatkozatát.

A főügyész ur tehát, mikor a tanuszerzés még nem derült ki, a maga éles jogászi elméjével alkalmasnak találta Varga József nyilatkozatát arra, hogy az a kir. ügyészségnek bejelentés, vagyis akár a Hajdu-féle ügyben való felhasználásra, akár új bűnügy megindítására jónak ítélte. Hiszen másképp nem érthető a kiváló jogtudós tanácsadása, mert a kir. ügyészséghez nem románcokat szoktak beadni, különösen nem főügyészi tanácsadásra, hanem bünvádi eljárás megindítására alkalmas beadványokat.

De a tanuszerző cselszövegekről lehullott a lepel és most Varga József vallomása már nem vonatkozik bűnügyre, nem is volt soha alkalmas bünvádi ügyben való felhasználásra.

Az exminiszter füllesztett

Ilyen gyorsan változik a világ sora.

Maga Varga József is szombaton még oly fontos személyiség, hogy Günther kegyelmes urnak is jelentést kell tenni nyilatkozatáról, miért? Hiszen e nyilatkozat szerint nem tüntek el akták. Mit érdekelte tehát Günther kegyelmes urat az óriási felfedezés, hogy az ő miniszteriumából nem tüntek el akták. Ime világos bizonyíték, milyen füllesztés Polónyi Géza az a védekezés, melyet az ügyészi határozat is elfogad, mintha nem a Hajdu-féle ügyben akarta volna felhasználni ellenem Varga József nyilatkozata az ő hivataloskodásának idejére vonatkozott.

Honnan tudja a kir. ügyészség, hogy ez a védekezés igaz? Kihallgatták Günther miniszter urat? Kihallgatták Czárán főügyészt? Kihallgatták Polónyi Gézát? És más ügyben is hajlandó az ügyészség a malasztos hit alapjára állani és egyszerűen elfogadni a gyanúsított írásbeli bemondásait?

Schönbergerné pénzért protezsált.

Varga József nyilatkozatát közölni kellett Günther kegyelmes urral, mert ez Polónyi Géza hivataloskodására vonatkozott. Megható finyasság, tiszteletreméltó gondosság. Csak az a kár hogy Polónyi Géza nem mindig ilyen finyás és nem mindig siet a hivataloskodására vonatkozó adatok bejelentésével.

Ismer ő egy adatot, mely hivataloskodásának idejére vonatkozik és amelyről rendőrségi akták, bizonyítékok léteznek. Nem éjjeli magános szobában, tanuk nélkül felvett nyilatkozatok, hanem ismételjük, hiva alos akták. Ott van a rendőrségnél egy ügyvédi irodában készült letétjegy, mely azt tartalmazza, hogy Wallenstein Róza, az ügyészség immár koronánál koronatanuja, ötezer koronát kötött ki magának egy albírói kinevezés közvetítéséért, Polónyi Géza hivataloskodása alatt.

Ott van az ügyvéd vallomása, hogy az ötezer korona nála tényleg letétben volt erre a célra, ott van a világosan beszélő eredeti okirat. Ott van Wallenstein Róza sürgető levelének eredeti feladóvevénye. Ott van a letétjegy a kinevezendő férfi aláírása is. Polónyi Géza minderről tud, de azért ezt az esetet nem tartotta szükségesnek bejelenteni hivatali utódjának, hanem, miután ezt az esetet már megtudta, miután Rózája kiutasított, mégis ő késő este lakásán fogadta. Sőt a levéltitok megsértése miatt folyt, jogerősen megszünt ügyben a kir. ügyészség ennek a bírói állást pénzért közvetítő nőnek vallomását arra használta fel, hogy egészen a kir. tábláig zaklasson és e nő szavahihetőségét fölébe helyezte olyan becsületes emberek vallomásának, akik soha még tréfából sem hazudtak.

Az ügyészség válogat

Wallenstein Róza jó volt tanunak, nagy-szerű tanu volt; meg is eskették, saját lakásán, ami csak az uralkodóház tagjainak jár ki. Ilyen jó tanu lett volna Varga József is. Kinek szerény nevét szombaton már ismerte Magyarország pecsétőre, ismerte a budapesti főügyész. De most természetesen legalább is bolond, kinek kezelőtiszt bátyja (Notabene, az igazságügyminiszteriumban) szanatóriumi kezelést ajánl.

Varga József az ügyészi határozat szerint „nem alkalmas tanu“. Ez igaz. Arra minden-estre nem volt alkalmas, a mire a gyanúsítottak kiszemelték.

Az ügyészség sem az ő, sem a Somogyi Jenő vallomását nem tartja bizonyításra alkalmasnak E nyomokon elindulni nem akar. Jogászi indokolását ennek az állásfoglalásnak meg nem találom, hacsak nem abban, hogy nekik szegényeknek — *nincs retour jegyük*. Az ügyészség bünvádi eljárása szerint ugyanis, ha egy tanunak, miként merániai Braun Mórincnak retour-jegye van, azt *ki kell hallgatni*, meg is kell esketni a valóság bizonyításának kérdésében már akkor, mikor még a szerző megállapítva nincs.

Ilyen előzmények után ismételem, nem lep meg, hogy a kir. ügyészség vádam képviselőt megtagadta Szerényen csak azt a kérdést vetem fel: mi történt volna, ha ugyanazon tanuk ellenem vallják azt, hogy hamis tapuzásra akartam őket rábírn.

Nyomozni!

A vádindítvány többi része azt iparkodik bizonyítani, hogy mért állt Polónyi érdekében Varga József megszerzése éppen azért, mert ő zilahi, mert földije Lengyel Zoltánnak és mert díjnok volt a miniszteriumban. Hogy a tervszerűséget igazolja, Lengyel Zoltán kéri Valovits margitszigeti szállodai portás és Somogyi Jenő kihallgatását is. A felfolyamodást Lengyel Zoltán ekként végzi:

Ehhez járul, hogy a 222. § szerint a bünvádi ügynek nem kell folyamatban lennie, és a szubornáció akkor is büntetendő, ha koholt, még megindítandó bűnügyre vonatkozik.

Egész röviden foglalkozom még az ügyészi határozat egyéb részeivel. Wallenstein Róza és Braun Mórinc esetét, Hajdu Gyuláné vallomását és Adám Béla, valamint Reich Jakabné tanuknál történt eseteke: nem tettem külön vád tárgyává, hanem mint a Varga féle eset megelőző azt valószínűsítő és megvilágító körülményeit soroltam fel. Ezen esetekre ebből a szempontból terjesztendő ki a vizsgálat. Jellemzi a kir. ügyészség határozatát, hogy vaktában, légből kapott kihallgatás, nyomozat, vizsgálódás nélkül megbízhatatlanoknak jelzi az eseteket, sőt odáig megy a merészségben, hogy azt állítja, hogy ez eseteknek Polónyi Géza tevékenységével való összefüggését csak a feljelentő állítja. Szent justitia! Hát ki állítsa? Amig nincs nyomozat, nincs vizsgálat, ki állíthat más összefüggést, mint a feljelentő! A nyomozatnak a feladata kideríteni, vajjon a főljelentő által állított ezen összefüggés meg van-e, honnan álmódja meg előre az ügyészség, hogy ki az a két uriember, aki Adám Bélánál járt, honnan álmódja meg, hogy a nyomozat során névszerint megnevezhető ezen egyének mit fognak vallani.

Az ügyészségi határozat homályban akarja hagyni ezt az ügyet. De az igazság kiderítése szerencsére nem függ a mindenkor kormányzattal egybeforrt ügyészségtől.

Átvesszem tehát a vádat és indítványozom, hogy Polónyi Géza és Polónyi Dzsó ellen a btk. 222. §-ába ütk. büntett miatt a nyomozás elrendeltessék, sürgősen foganatosíttassék s ennek utána méltóztassék a képviselőházat a gyanúsítottak mentelmi jogának felfüggesztése tárgyában megkeresni.

TANÜGY.

(—) Beiratások a reáliskolánál. Az új tanévre már most, július 1-étől 5 éig vétetnek föl tanulók, azzal a kikötéssel, hogy ha a tanév kezdetén más intézetbe lépnek, beiratási díjuk

vissza nem fizettetik. Ajánlatos az első, de különösen a második osztályba már most beiratni a növendékeket, mert azon esetben, ha ezen osztályok tanulóinak száma betelt, a később jelentkezők nem lesznek fölvehetőek. Az igazgatóság.

Két aradi csőd.

Fizetésképtelen erdőipari vállalkozó.

Tönkrement kereskedő.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 28.

Az aradi kir. törvényszék, mint kereskedelmi bíróság előtt ma egy aradi vállalkozó és egy aradi kereskedő kérték maguk ellen a csődöt. A törvényszék teljesítette a két csődkerőnek a kívánságát, megnyitotta a csődöt és már a tömeggondnokot is kinevezte. A csődök okai azok az általános bajok, amelyek különösen a fontosabb fizetési határnapok előtt szinte járványszerűen észlelhetők s nem egy egzisztenciát visznek a tönk szélére. Mind a két csőd-bekerült kereskedőnek július hó 1-én nagyobb váltókötelezettségeket kellett volna rendezni, s miután erre képteleneknek tartották magukat s a hitelezők sem voltak hajlandók tovább várni, kénytelenek voltak maguk ellen a csőd megnyitását kérni.

Az egyik csődöt Czettel Fülöp aradi lakos, erdőipari vállalkozó ellen nyitották meg. Czettel Fülöp 180.000 korona passzívával ment csödbe, amelyvel szemben szakértők véleménye szerint mintegy 150.000 korona aktiva áll. Az aktívákat főleg egy aradi ingatlan és faraktár, azonkívül Alvinczen egy gőzfűrészgár és terjedelmes erdőségek képezik. A hitelezők tehát Czettel szemben nem fognak érzékenyebb veszteséget szenvedni. Ez a csőd nagy föltűnést fog kelteni aradi kereskedői körökben, mert a legkritkább esetek közé tartozik, hogy tekintélyes összegű passzívák és aktívák között ilyen aránylag csekély különbözet legyen.

A csödre az adott okot, hogy a vállalkozónak most július 1-én több váltója járt le, amelyeknek összege körülbelül 40000 korona. Már hetekkel ezelőtt nagy erőfeszítéssel dolgozott azon, hogy anyagi ügyeit a terminusra rendezze, de a rossz üzleti viszonyok előreláthatóvá tették, hogy nem lesz majd képes megfelelni kötelezettségeinek. Erre bitelezőitől moratóriumot kért, amelyet azonban nem kapott meg s így nem volt számára más út, mint a csőd. Hir szerint ebben a csödben egy aradi gabonabizományos cég nagyobb összegekkel van érdekelve. A Czettel Fülöp-féle tömeg csödbiztosza Heller Mór dr. törvényszéki bíró. Tömeggondnokul Mittler Izidor dr. ügyvédet nevezte ki a törvényszék, akit akadályoztatása esetén Szathmáry Gyula helyettesít.

A második csődöt Rosenberg József Szabadság-téri nürnbergi és rövidáru kereskedő kérte maga ellen. Ő is fizetési zavarokkal küzdött s július 1-én neki is nagyobb kötelezettségei lettek volna. Ez okból engedményeket kért a hitelezőktől egyezségi eljárás útján, de némely hitelezője nem akart követeléséből engedni, ellene foglalást vezetett s így Rosenberg kénytelen volt a csőd elrendelését megkérni. Ennek a tömegnek is Heller Mór dr. a csödbiztosza, míg tömeggondnokká Péterffy Antalt nevezte ki a törvényszék.

Amiről beszélnek.

Dombormű a pamlagon.

A gyógyszerészi életpálya azok közé a pályák közé tartozik, amelyek munkával kezdődnek és két-emeletes palotákkal végződnek. Hála az égnek, az emberek a modern technika vívmányai folytán részint fej, részint más bajokban szenvednek, noha megállapítható, hogy a legtöbb embernek a fejével van baja. Ezek a bajok odavezetnek, ahol az anti-pirin és más ilyen élelmiszer terem, aminek azután egyszerű következtetése az, hogy a patikusok közül az, a ki nem lehet virilista, kétségbe esik a megélhetés nehézségei miatt. Szóval gyógyszerésznek lenni jó.

Gyógyszerészségédek lenni már sokkal kevésbé jó. Nem azért, mintha ez a pálya nem lenne kellemesebb a sójvédéki közlovasénál, akinek tudvalevőleg nap nap után teljes erővel kell sójvédékileg körlovagolni. Hanem azért, mert a gyógyszerészségédek, aki legtöbbször fiatalember, a sok gyakorlat folytán a legrózsásabb teint-en is észre kell vennie a Magit-krém, az ibolya szappan, a nemtudommicsoda puder és az összes egyéb szépítőszerek nyomait. Ugyancsak a gyakorlat folytán még a legdühösebb csokolódzás közben is arra kell gondolnia, hogy vajjon nem szőlőszirral keni e ónagsága meggyiprosra ajkait. Ez az állapot borzasztó lehet. Azt hisszük, fején találtuk a szöveget, ha ennek az állapotnak tulajdonítjuk, hogy Aradon a gyógyszerészségédek 99 százaléka megrögzött négyüzlő.

A jelentégi eset egy ilyen megrögzött négyüzlőről szól. Rajta kívül egy pamlag és egy dombormű játszanak nagyobb szerepet a történetben, amelynek a csattanója néhány női, — tehát nem diffamáló — nyaklevesen kívül az, hogy a nők ellensége ma már megtért őseihez. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy az illető jobblétre szenderült, hanem azt, hogy mint ősei, ő is beállott a női nem tisztelői közé.

A szobanforgó gyógyszerészségédek ugyanis, mint fiatal ember, hónapos szobát bérelt a Szabadság-tér egyik mellékutcájában. A hónapos szoba az ugynevezett tiszta és féregmentes szobák közé tartozott s mint ilyen, annál inkább megnyerte a gyógyszerészségédek teljes szimpátiáját, mert pamlag is volt benne. A pamlag ruganyos volt, kényelmes volt és viaszkosvászonnal volt bevonva. Ennél többet nem lehet és nem szabad kívánni egy hónaposzobai pamlagtól.

A gyógyszerészségédek rendszeren csak az éjszakai töltsötte otthon. Reggel hattól este nyolcig a gyógyszerértárban fejtett ki áldásdus működést a szenvedő emberiség érdekében, kiváló szakértelemmel tekintvén át az angolflastrom és a ciánkáli közötti távlatokon. Már egy hónapja lakott a hónaposzobában, anélkül, hogy nappal egyetlen pillanatra is hazatért volna.

Ez a makacs nappali távolmaradás felkeltette a lakásadó figyelmét is. Mint ahogy az egy ötletes lakásadóhoz illik, rögtön arra gondolt, hogyan lehetne ezt a körülményt alkalmasan értékesíteni? A gondolkodás eredményre is vezetett, mert már másnap beköltözött a lakásba egyik éjjeli kávéház kasszatündére, aki reggel hétkor jött haza és este hétkor ment el hazulról.

A duplán kiadott lakás fényesen jövedelmezett. A lakók nem sejtettek semmit, hanem nyugodtan jártak haza aludni: az egyik éjjel, a másik nappal. Ugy látszik, a lakásadó fényes jövedelmét és a lakók nyugodtságát irigyelte meg a sora, mikor elhatározta, hogy nagyobb szabású kavarodást fog előidézni a csendes hónapos szobában.

Amint a novellairók mondanák: rekkenő nyári hőség ülte meg a délutánt, amikor a négyüzlő gyógyszerészségédek észrevette, hogy otthonfelejtette a pénztárcáját. Felkerekedett tehát, hogy a nélkülözhetetlen jószágot magához vegye. Hazaért, felment a

lépcsőn, benyitott a szobájába és . . . és meghökkenve tántorodott vissza. A pamlagon, a ruganyos, a kényelmes, a viaszkosvászonnal bevont pamlagon egy női testet ábrázoló dombormű feküdt, ugyanolyan toalettblen, aminő a fűgefalevél feltalálása előtt volt divatban. A négyüzlő gyógyszerészségédek vadként hördült fel:

— Mi ez?

A felhördülésre a dombormű megmozdult és felnyitotta a szemét. A következő pillanatban egy éles sikoltás hangzott el és a dombormű dühtől elkékült hangon kiáltott reá a négyüzlőre:

— Szentelen! Takarodjék innen! Hogy mer a lakásomba tolakodni!?

— Mit? A maga lakása? Az én lakásom!

A további pourparleről nem szól a krónika. Elég az hozzá, hogy a dombormű kacsoja néhány-szor odatapadt a négyüzlő arcához, mire a négyüzlő tajtékozva rohant a házigazdájához, hogy magyarázatot kérjen az őt ért inzultusért

A történet vége pedig az, hogy a gyógyszerészségédek azóta megszünt a négyüzlők osztályába tartozni. Hanem a lakásban most már csak a dombormű lakik, noha a régi emlékek gyakran odavonzzák a hajdani négyüzlőt is.

Stilét.

Varjassy Lajos az építőipar válságáról.

Mindkét fél engedjen.

Greén Nándor nyilatkozata.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 24.

Aradon még mindig az építőiparosok és munkások konfliktusa áll az érdeklődés középpontjában. Az építőiparhoz, annak különböző ágaihoz eminens érdekek fűződnek úgy a munkaadók és munkások, mint a város részéről és ezért kísérik nagy érdeklődéssel ezt a háborút, a melyben két hatalmas erőtegyező: az építőiparosok szövetsége és a szervezett munkásság csapott össze. A most folyó döntő harcban alighanem az egyik fél a porondon marad, ha csak békesség nem váltja fel a harcot és a küzdők le nem teszik a fegyvert. Az ütköző pont ismeretes. Nem bérmozgalom volt ez, hanem hatalmi kérdések elismertetése egyrésztől és el nem ismerése másrésztől.

Megindult a küzdelem kérelhetetlenül, a háboru kegyetlenségeivel. Kiméletre egyik fél sem számíthatott a másiktól, aminthogy élet-halálharcban nem is számíthat. Kizárás, idegen munkások szerződése volt a munkaadók homloktámadása, hogy ezzel gyöngítsék az ellentábor és terrenumukat: az építőipart megóvják az azt folyton fenyegető veszedelmektől. A munkásság oldaltámadásokkal felelt. A terror volt a hegyes lándzsa, de éle eltompult, mert nem az ellenfél elevenébe dőttek vele, hanem egy kemény kőbe: a hatóságba.

A kölcsönös erögyöngítés a forrpontra tüzelte fel a kedélyeket és már olyan rémhírek jártak be a várost, hogy a munkásság tettelegességre készül az idegenből hozott munkásokkal szemben. Hatósági intézkedésre azután csendörök jöttek Aradra s ezeknek felügyelete alatt folytak és még mindig folynak a munkálatok.

Most azután egyszerre nyugalom állott be. A felizgatott kedélyek mintha lecsillapodtak s a terror is mintha megszűnt volna. Lehetséges, hogy ez a csend csak készülődés egy újabb elkeseredett küzdelemre, de lehet az is, hogy a *békés hajlandóság győzött* mindkét táborral. A helyzet jelenleg az, hogy a munka zavartalanul, fennakadás nélkül folyik, hogy aradi munkások is munkába állanak s hogy a kizárt munkások kitartása, ereje és anyagi támogatása láthatólag csökken.

A polgármester a harcról.

Az Aradi Közlöny munkatársa az építőipar jelenlegi helyzetéről s a munkaadók és munkások között keletkezett konfliktusról beszélgetést folytatott Varjassy Lajos polgármesterrel, aki munkatársunk előtt rendkívül érdekesen nyilatkozott erről, a város létérdekébe vágó fontos kérdéssről.

A polgármester tárgyilagosan szólott hozzá a kérdéshez és rámutatott arra a veszedelemre, amely a városi építkezéseket az építőipari válság következtében fenyegeti. Varjassy polgármester érdekes nyilatkozatát az alábbiakban adjuk:

— Én teljesen távol állok az egész válságtól s így természetesen *objektív szemmel* nézem az eseményeket. Amikor a válság kitört, őszintén bevallva, megdöbbsentem, mert félttem, hogy a városnak amugy is pangó ipara teljesen megfeneklik. Mérlegeltem ugyan a két félnek álláspontját, de véleményt nem tudtam magamnak leszűrni, mert úgy a munkaadók mint a munkások mindjárt erős harcot kezlettek. Sajnálattal néztem az állapotokat, mert hiszen mindkét tábor harcosai egyformán polgárai ennek a városnak.

Félelmem csak fokozódott, amikor a küzdők az ismert eszközökkel késhegyig menő harcra indultak egymás ellen. Erre az eshetőségre nem számítottam. Azt hittem ugyanis, hogy mindkét fél békésebb hurokat fog pengetni és hamarosan megtörténik a közeledés. A harcban alkalmazott fegyvereket nem bírálom s nem is bírálhatom; erre vonatkozólag a rendőrhatalóság az illetékes. Én csupán a használt fegyverek hatását szemléltem szomorúan.

A szövetség szerződése.

Most már örömmel konstatalom, hogy az *eleinte felizgatott munkásság megnyugodott*. Különösen tapasztaltam ezt azon *magánileg* tanácskozáson, amelyet a munkások megbizottaival folytattam. Olyan nyugodtan, a szenvedély minden megnyilatkozása nélkül tárgyaltak ezek az egyszerű emberek, hogy egyenesen csodáltam őket. Érvekkel, tárgyilagosan vitatták küzdelmük jogos voltát. Hogy tényleg jogos-e, azt nem merem állítani. Viszont *nem* állíthatom azt sem, hogy a munkaadók követeléseit a maguk összességében korrektek. Mindenesetre vannak a szövetség által kidolgozott szerződésben olyan pontok, amelyek *údvősek* s ezeket maguk a munkások is azoknak ismerik el. De tartalmaz a szerződés olyan passzusokat is, amelyekkel a munkaadók *túltépték a melánosság határát* s nem is csoda, ha ezeket a munkások nem akceptálhatják. Nem akarok részletesen kiterjeszkedni ezekre, a munkások által sérelmezett pontokra, csak azt mondom, hogy ezeket *törölni kellene* a szerződési feltételekből.

A városi építkezések veszélyben.

Most rátérek arra a veszedelmre, a mely az építőipar válsága következtében magára a városra nehezedik. Az tudott dolog, hogy a városnak temérdek építkezései vannak s ezeket a nyári idény alatt kell befejezni. A jelenlegi körülmények között azonban aligha következhetik ez be, mert az építőiparosok rendelkezésére álló munkaerő nem elegendő az összes munkálatok befejezésére. Eltekintve attól, hogy az aradi építőipari munkások sem kereshetik meg a mindennapi kenyerüket, még mások is elesnek a keresetüktől, így például a város homokhordozói. Ezeket nem lehet alkalmazni, hiszen nincsen munka s a város nem fizethet hiába ezeknek a munkásoknak.

De anyagi kárt is szenved a város az építőipar válsága következtében. Fizetnie kell az ide vezényelt csendőröknek s ez tetemes költséggel jár.

Nélküldözhetlen a csendőrség.

Ugyancsak érdekes nyilatkozatot tett az *Aradi Közlöny* munkatársa előtt *Greén* Nándor tb. főkapitány az építőipari válsággal kapcsolatban. A főkapitány az alábbiakban nyilatkozott munkatársunk előtt:

— Most már teljes nyugalom uralkodik az egész vonalon. A munkások csendesen viselkednek és úgy látszik hajlandók lennének munkába állni. Már eddig is számosan léptek munkába, de azért a közbiztonság még nincs annyira veszélyen kívül, hogy az ide vezényelt csendőrség szolgálata feleslegessé váljon. Én úgy látom a dolgokat, hogy a csendőrségre még szükség lesz, ha ugyan a belügyminiszter a közel jövőben másként nem intézkedik.

Szomorú perspektíva tárul a hatóság elé a jövőben. Megtörténhetik, hogy aratás idején kitör az aratósztrájk s akkor a csendőrséget eltávolítják Aradról. Ha pedig addigra a béke nem jön létre, a rendőrségnek kell a rendet fentartania. Pedig a rendőrségnek amúgy is temérdek a dolga és így sem győzi a nehéz szolgálat ellátását. Hogy a hatóság miként fog megbirkózni egy esetleges munkászavargással, azt bizony még nem tudjuk. Mindenesetre ideje volna már, hogy a béke létrejöjjön, mert ezt az állapotot nem lehet sokáig elviselni.

Az arató-sztrájk ellen.

Tartalék-munkástábor Mezőhegyesen.

Különvonatok az aradi állomáson.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, június 28.

A földmivelési kormány a mezőhegyesi állami birtokon évek óta nagyobb munkáscsapatot szokott az aratás ideje táján összerobozni, hogy a netán fellépő aratósztrájk esetére a birtokosoknak kisegítő arató munkásokat bocsáthasson rendelkezésére. Minthogy az idén igen sok helyen fenyeget az aratósztrájk veszedelem, a földmivelési kormány az eddigieknél jóval nagyobb, ezrekre menő munkástömegeket koncentrált csongrádmegyei birtokain. Erdélyből is, de különösen Északmagyarországból százsámra érkeznek a munkások Aradon át Mezőhegyesre, még pedig csendőrök fedezete mellett.

Tegnap Erdélyből egy, ma pedig Máramarosmegyéből három különvonat ment az aradi állomáson keresztül és szállította Mezőhegyesre a munkásokat. A munkások koncentrációja már körülbelül egy hete tart, úgy, hogy ma mintegy hétezer tartalék munkás áll a kormány rendelkezésére abban az esetben, ha az aratósztrájk kitörne.

A mezőhegyesi munkásokat kísérő csendőrök ma este 7 órakor tértek vissza Aradra s a budapesti esti vonat indulásáig a városban időztek. Amennyire idejük engedte, megtekintették a város nevezeteseit, s hosszasan időztek a vértanúk szobránál. Este 8 óra után vacsoráztak s a fél 10 órai vonattal elutaztak.

A 16 csendőr, aki átutazóban ma este Aradon volt, kivétel nélkül önálló őrsparancsnok, s köztük három érdekl ember volt. Ezek voltak ugyanis azok a csendőrök, akik a hírhedt petrovi gyilkosságban harmincketted magukkal a nyomozást folytatták, s a gyilkosság értelmi szerzőjét és legveszedelmesebb alakját, *Husz* Abrahámot elfogták.

A földmivelési kormány nagy készülődése Aradmegyére nézve is aktuális teszi azt a kérdést, fenyegeti-e az aradmegyei gazdákat egy esetleges arató sztrájk veszedelem? A mai viszonyok között ezt még ma nem lehet megmondani. Annyi bizonyos, hogy az egész megye munkássága nyugodt, s hogy egyelőre nincs mitől tartani. A tavalyi és az idei béremeléseknek nem maradhatott el a jótékony hatása s így Aradmegyében az aratás valószínűleg minden különösebb incidens nélkül fog az idén lefolyni.

Tolvajvilág Aradon.

Meglopott marhakereskedő. — Akitől alvás közben lopnak. — A tolvaj fényképész-tanoncok.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, június 28.

Az aradi rendőrség bünyügyi osztályának kétszeres munkát ad az idei nyár. A rendőrség csak nemrégiben fejezte be a vasuti lopások ügyében folytatott eredményes nyomozást s most újabb bűnyügyekben folytat érvényes vizsgálatot. A tolvajlások különböző nemei foglalkoztatják jelenleg a bünyügyi osztályt s a dektív-testület a legnagyobb buzgósággal keresi az ismeretlen tetteseket. A mai napon nem kevesebb, mint két érdekes lopást jelentettek be a rendőrségen. Az egyik az arad-budapesti gyorsvonaton történt, a másik pedig Aradon. Mindkét eset rendkívül titokzatos s ugyancsak próbára teszi a rendőrség ügyességét. Tudósítónk a legújabb tolvajlásokról az alábbiakat jelenti:

(Lopás az arad-budapesti gyorsvonaton.)

Haber Béla bécsi marhakereskedő tegnap a gyorsvonaton Budapestről Kétegyházára utazott. A gazdag marhakereskedő, aki első osztályú kocsiiban utazott, lepihent és a kalauznak meghagyta, hogy Kigyóson költse fel, mert Kétegyházán kiszáll. Kigyóson *Haber* felébredt és rémülten vette észre, hogy kétezer korona készpénzt tartalmazó erszénye eltűnt. A kárvalott ember lármát csapott és mindenkit meggyanusított. A fülkében akkor csak *Szabó* Béla 12 ik huszárezredbeli főhadnagy utazott, akit rendkívül kellemetlenül érintett az incidens. Azonnal átadta névjegyét *Haber*nek és felkérte, hogy motoztassa meg.

A marhakereskedő Kigyóson leszállt és jelentést tett az esetről az ottani állomásfőnökségnek, amely távirati úton tudatta a titokzatos lopásról az aradi rendőrséget. A bünyügyi

osztály széleskörű nyomozást indított, aminek mindezeig még nem járt eredménnyel.

(Meglopták alvás közben.)

Ma délelőtt *Lelik* József pécskai korcsmáros bejött Aradra, hogy Pollák és Löwy sörraktárosoknál sört rendeljen. A korcsmáros ebéd után álmos lett, bement a sörraktár melléi istállóba, ahol csakhamar elnyomta a buzgóságot. Délután öt óra felé felébredt és ösztönszerűleg megnézte pénztárcáját, hogy nem-e hiányzik belőle valami. *Lelik* meglepetve konstataulta, hogy alvás közben valaki kilopta a pénztárcáját és elemelte a benne levő kétszáz koronát az üres pénztárcát pedig visszatette az alvó zsebébe.

Lelik felsietett a rendőrségre, ahol jelentést tett az esetről. *Greén* Nándor tb. főkapitány, a bünyügyi osztály vezetője *Mátyás* és *Horváth* detektíveket bizta meg a nyomozással.

(A kiskoru betörők.)

Megirtuk, hogy *Rasztig* detektív letartóztatta *Budás* József és *Benkő* Károly fényképész tanoncokat, akik a fürdőn időző öv *Auerbach* Miksáné Forray utcai lakását feltörték és ott két napig garázdálkodtak. *Török* Lajos rendőrségdtiszt ma hallgatta ki a fiatal betörőket, akik beismerték bűnyüket. A kihallgatás során még egy csomó tolvajlást ismertek be a tolvaj-csemeték.

Beismerték többek között, hogy körülbelül két hónap óta történő kerékpár-lopásokat ők követték el. A két fényképész tanonc lopta el *Mokry* Jenő honvédhuszár főhadnagy kerékpárját. Ők emelték el egy *Szántó* István nevű ember biciklijét, amíg a tulajdonos *Wekerle* Andrássy-téri fodrász műhelyében megberetváltatta magát. Továbbá ők lopták el a *Havas* és *Kornis* cég tulajdonát képező kerékpárt is.

A lopott kerékpárokon két-három napig karikáztak a városban, azután szétszedték azokat és az alkatrészeket a külváros utcáiban szétszórták. A két fényképész tanoncot előzetes fogságba vetették.

MULATSÁGOK.

(=) Szerbek juniálisa. Tegnap tartották az aradi szerbek a csálai erdőben szokásos nyári mulatságukat, amelyen az előző éveknél sokkal többen vettek részt. A felvonulás reggel 8 órakor volt a Csutorá-utcai iskolából, nagy vidámság közepette, kiemelkedő része volt a menetnek a 120 ovodás gyermek oszlopa, melyet *Szavits* Olga ovónő vezetett. Minden kis emberke nemzetiszínű zászlót lobogtatott a kezében. A menet zeneszóval vonult a Csálába.

Kiáltvány-harc.

A munkaadók is röpiratoznak.

A város vesztesége.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, június 28.

Az építőipari háború folyamán a kizárt munkások náluk nem szokatlan fegyverrel a röpirattal is küzdöttek a maguk igazának bizonyítására. Az aradi szociáldemokratapárt ma ismét röpiratot osztatott ki a városban, amelynek közönségével meg akarja ismertetni azt a különben általánosan tudott dolgot, hogy az építőiparosoknak és munkásoknak konfliktusa következtében beállott válság nemcsak a közvetlenül érdekeltek, hanem a város többi termelő-osztályainak, különösen pedig a kereskedő-világnak érzékeny anyagi károkat okozott.

A röpiratban a szociáldemokrata párt ki-
mutatja, hogy a küzdelem a fogyasztásra kép-
elenné tette Aradváros munkástáborát és a ke-
zesetnélkül munkások csak minimális életszük-
Régleti igényüket elégíthetik ki. A párt szá-
nokkal bebizonyítja a fogyasztóképesség redu-
kálását és elmondja, hogy tíz hét alatt 36.000
koronával kevesebb összeget költöttek Aradon.

Értesülésünk szerint a munkaadók is rö-
pirattal fognak válaszolni. Holnap ugyanis az
építőiparosok szövetsége kiáltványt intéz Arad-
város közönségéhez. A röpirat tartalma egy
tekintetben találkozni fog a szociáldemok-
rata pártéval, abban, hogy konstatálja azt
a nagy anyagi veszteséget, amely az építőipari
válság következtében a város kereskedelmét és
iparát érte.

De lesz a röpiratnak még egy sokkal ér-
dekesebb része is. A munkaadók ugyanis ál-
lást foglalnak *Varjassy* Lajos polgármesterrel
szemben, amiért a kizárt munkások megbizot-
taival magánjellegű tárgyalást folytatott. Vá-
rosszerte érdeklődés fogja kísérni a munka-
adók röpiratát, amelyben szintén gazdasági érvek-
kel fognak küzdeni a kizárt munkásság állás-
pontja ellen.

Károlyi Pista.

*A képviselőház folyosóján ma
az a hír terjedt el, hogy Ká-
rolyi István gróf meghalt. Több
képvisező elstetett a Reviczky-ut-
cai Károlyi palotába, ahol any-
nyi bizonyult igaznak, hogy az
ismert mágnás állapota válsá-
gosra fordult és a katasztrófa
bekövetkezése minden órában
várható.*

Károlyi Pista. Nem is teszem hozzá,
hogy gróf. Hiszen pleonazmus az, ha azt
mondjuk, hogy háromszínű szívárvány. Ha
nem is teszi hozzá senki, mégis tudja
minden ember, hogy Károlyi Pista gróf és
pedig milyen gróf!

Az ő neve nem is pusztán név, hanem
fogalom. Aki látta és ismerte őt, ezt a
diszpéndányát a múlt század ifjú magyar
mágnásainak, azt a délceg magas alakot,
büszke tekintetet és sasorrot, — az meg-
látta rajta a társadalom diktátorát, aki
ilyennek is érzi magát. De nem ám a mű-
velt nyugat grand seigneurjét, aki sima
és disztíngvált modorral és azzal a nemes
nyugalommal, hogy sohasem siet, soha-
sem csodálkozik és sohasem haragszik, —
bilincseli le az embert, hanem azt a félig
európai, félig tatár embertypust, amelybe
egyaránt belé van oltva a Terézianum ne-
mesi drillje és a magyar rónaságnak pa-
rasztos duhajsága.

Egy ur, aki urnak is érzi magát, egy
ur, aki mennyezetes selyemágyban szüle-
tett és a földi élet minden színjátékát pá-
holyból nézte végig, egy ur, aki soha se
irt, (mert ha mégis tollat fogott, akkor egy
hónapig ebből éltek az élclapok) — hanem
diktált, diktált a vármegyén, az uradalmain
a családban és főleg a kaszinókban.

Harminc évvel ezelőtt mondotta már
róla egy igen komoly főúr, hogy „ebből a
Pistából, ha száz esztendő él is meg, —
sohsem lesz István”. Es ugy lón. Meszlényi
Luluból és Beöthy Aldzsiból se lett sohase
Lajos vagy Algernon, kivéven a gyászje-
lentésen, vagy a váltókon és jaj lesz Fedák
Sárinak is, ha egyszer Saroltává válik!

A feltörekvő mágnás és gentry ifjuság
2—3 generációjának mintaképe, ideálja volt
Károlyi Pista, ez a merész olygarcha ifju,
aki minden kaszinói eszmények szerinti
előkelőségnek inkarnációja és minden tár-
sadmái becsületnek jury elnöke volt 3 és
fél évtizeden át. Chevalier sans pour et
sans reproche.

Ha végig gondolok azon a két évtize-
den, amikor ennek az impozáns mágnás
férfiúnak még fénykora volt, amikor a tár-
sadmái osztályok még kritika nélküli ugy-
szólván feltárlag vették át az előbbi nem-
zedékektől a csodálatra és bálványozásra
predestinált mágnásifjakat, mint a társa-
dmái mozgalmak egyedül hivatott sőt ki-
váltóságos vezéreit, — akkor elámulok azon,
hogy mennyire demokratizálódtunk most
már mégis, amikor ennek a fényes urnak
egyetlen fiutódját minden krajcáros ujság
kócoshajú reportere ki merete már figu-
rázni a darabontidőkben és amikor —
mondjuk — az ő közszereplése is gunyos
kritika tárgyává tétetett.

Még az én ifju koromban ez szentség-
törés volt és amikor a hetvenes évek leg-
végén egy akkor nagyon ismert néptribun
— Verhovay Gyula — a lapjában báró
Majthényi Izidort ki merete kezdeni — azért
sok vér folyt Budapest utcáin és amikor
egy másik öreg és tehetetlen „kétkrajcá-
ros szerkesztő” lapjában a kaszinó egy
másik ünnepeit ifjáról merészkedett egy
gunyos croquist megírni, annak a vége az
lett, hogy ez a főúr az inasával fogatta le
az utcán az öreg szerkesztőt és hogy meg-
gyalázza — levágatta annak a fél bajuszát,
ami felett a polgári szabadság hivatott vé-
dője, a sajtó is, majd megszakadt nevet-
tében.

Mert a mágnási becsület egy törvény-
székiileg — legalább a társadalom örök tör-
vényei által — speciális védelemben ré-
szesített becsület volt, amely éppen úgy
volt megvédve királyi pátenssal, mint ma-
ga a mágnási uradalom is.

Am az időknek szerencsére vége van,
a tömegek jelszavai kezdik megdöngetni a
privilegiumok páncéljait és csodálatos,
most épp a legfelsőbb helyen és csaknem
oetroi által kezdik a tömegek jogait lan-
szirozni.

Nem is csoda, ha ilyen eszmeáramla-
tok között még egy olyan hatalmas mág-
nás-typus, mint a Károlyi Pistáé is — mely
az emberekből épp annyi csodálatot, mint
irigységet és gyűlöletet váltott ki — mind-
inkább kezd elhomályosodni.

Pedig érdekes, színes volt eddig az
ő élete. Egy ember, akinek minden kiju-
tott, ami a földi életet széppé, ékessé és
érdekessé teheti. Vagyon, rang, testi szép-
ség, erkölcsi és fizikai bátorság, — szóval
mindaz, ami után a tömegek milliói hiában
áhitoznak. Hogy boldog volt e e mellett is?

Nagy kérdés. Solon azt mondotta,
hogy „senki sem boldog a halála előtt”;
— talán ő sem volt az.

Pedig milyen élményes volt az élete.
Mint egészen ifju ember azzal tűnt fel,
hogy a Király utcán, a hatvanas évek ak-
kori korzóján, ostorával végigvágott az őt
csendesebb ügérésre figyelmeztető rendőrön
(királyi kegyelem lett belőle), majd egy
délceg, finom osztályos-társát, gróf Zichy
Ferraris Viktort küldötte párbajban a más-
világra (itt is pertörést engedélyezett a ki-
rály), azután dilettáns módon politikát is
csinált, naiv és ötletszerű ideáival pártokra

osztotta az ujságolvasókat, volt, aki kine-
vette, volt aki ujjongva tapsolt neki.

A privát életéből is sok különös vo-
nása szivárgott ki a nyilvános életbe. Egy-
szer kukoricaringet csinált és lefőzte a hi-
vatásos börzejobbereket, máskor a Mitt-
rovsky Vladimir gróf békésmegyei birto-
kát vette meg és nyomban eladta a szar-
vasi parasztnak, nyervén rajta egy ke-
rek milliócskát. A két év előtti nagy nem-
zeti ellenállásból is ki akarván venni a
részét, — mert ha a népet lenézte is, a
népszerűséget kereste, — a nagykárolyi
megyeházán fedetlen mellel nekiment a
szuronytszegező csendőröknek, de amikor
a szuronytól féllépésnyire észrevette, hogy
a csendőr szurásra áll készen, akkor sar-
kon fordult azzal a legalább is kómikus ki-
jelentéssel, hogy:

— *Csak ezt akartam tudni!* — (Pe-
dig azt amugy is tudhatta öméltósága,
hogy a zsendár nem pipaszurkálónak tartja
a szuronyát.)

A közönségnek még élénk emlékeze-
tében van fiának Frank Boriskával való
házassága, az ő nagyhangu és eloquens-
nyilt levele fiához, majd a pereknek ama
tengeri kigyója, amely évek óta folyik
minden bírósági retortákon és amely pe-
reknek a fináléja mindig az, hogy a
büszke Károlyi István grófnak (mert a
perekben már nem Pista figurál) egyetlen
fia nem képes egy elhagyott asszonynak
tartásdíját fizetni.

De csitt! Károlyi Pista, most súlyos-
beteg, sőt élete is komoly veszélyben forog.

Polgári érzésem nem csillapítható ki-
elégülést érez akkor, amikor látom, hogy
a nagy természet örök rendjében nincse-
nek kiváltóságosak és annak osztó igazsága
szerint el kell pusztulnia a hatalmasnak
épp úgy, mint a névtelennek, de lelkem
egy poetikus szöglétéből mégis fájdalmat
vált ki az, hogy ennek a szép létnek, en-
nek a szép embertipusnak is üthet az
utolsó órája.

Persze, persze, a legmagasabb és leg-
büszkébb tölgybe leghamarább üt be a
villám.

Szekant.

Aktuális emberek.

A társszerzők.

Arad, június 28.

Ennek a rovatnak eddigelé a társadalomban
vezető szerepet játszó férfiak, jubiléumok és más,
az aktualitás révén megemlékezésre számot
tartó oszloposok voltak az alakjai. Most két,
rendszerint csak névtelenül működő kerül az
aktuális emberek közé. Két aradi ujságíró lép
ki a közönség elé, de nem mint ujságíró, mert
ebben ritkán van köszönet, hanem mint tár-
szerzők, vagy ha úgy tetszik: mint egy pa-
ódiát szálító cég beltaárjai.

Ha egyuttal nem volnának ujságírók is, sok
szépet lehetne róluk elmondani. De így . . . Mit
mondjunk róluk? . . . Talán azt, hogy miként
jutottak arra az eszmére, hogy megírják a *Vig-
szalmaözegegyek*-et? Ezt elmondták ők maguk.
Vagy azt, hogy mennyit veszekedtek? Ezt is ők
mondták el. Talán magáról a darabról beszéljünk?
Hiszen erről beszél az egész város, a színház-
tájékán még a verebek is a darabról csiripelnek.
Egyáltalában mit lehet írni két társszerzőről?
Bemutatjuk őket képben a közönségnek. Ime
az egyik:

Kaszab Géza. Kissé haragos az arca, ami különös nála, mert mindig mosolyog. Lehet, hogy azért vágott ilyen arcot a rajzoló előtt, mert tudta, hogy nem illik a nyilvánosság előtt mosolyogni. Abban a percben, amikor rajzolónk megörökítette a halhatatlanságnak, borusan tekintett maga és a bemutató előadás elé.

Ez a másik ur

Horovics Gusztáv, akinek lelkiismeretét csak félelmeiben terhelik a Vig szalmaözvegyek. Ő már mosolyogni próbált a rajzoló előtt, mert társaszerzőjének az ellentétese. A próbák alatt szomorúan, borusan járt-kelt. A nyilvánosság előtt azonban nem akart bus arccal megjelenni, mint társa a szerzőségben.

Hogy kettejük közül melyiknek az arca fog mosolyra derülni? Azt hisszük mindkettőre, mert a sikerre, a horribilis tantiémekre és a kacagó közönségre gondolva, egyszerre fognak felkiáltani:

— Az nevet legjobban, aki utoljára nevet.

SPORT.

Az Aradi Athletikai Klub bajnoki viadala.

Elénk készülődéssel teszi meg utolsó rendelkezéseit az Aradi Athletikai Klub elnöksége a szombati atletikai viadal sikere érdekében. Ma alakította meg a klub elnöksége a versenybírósgot s döntött a beérkezett nevezések elfogadása felett. A versenybírósg elnöke Szathmáry János. Tagjai: Szokolczay Lajos A. A. C., ifj. Vas Gusztáv a Magyar Atl. Szöv. képviselőjében, Trinksz Rezső T. A. C., Szende Izsó Sz. A. C., Dr. Széll Lajos A. A. C. és Reisinger Béla A. A. C.

Versenyfelügyelő: Preisinger Béla. Indító: Alt János. Időmérő: Dr. Széll Lajos és Szathmáry B. Célibíró: Dr. Vass István. Témérő: Kokas László és Neidenbach Emil. Orvos: Dr. Borsos Béla.

Elfogadtattak a következő nevezések:

100 yardos síkfutás délmagyarország bajnokságáért: Hoffmann János A. A. C., Valerián László A. A. C., Steuger A. T. A. C., Heeger Antal A. A. C., Nyáry Béla A. A. C.

Súlydobás. Rácz György Sz. A. C., Odry Zoltán A. A. C., Ziffer S. A. A. C., Bragia Valér Aradi Postás, Alt János A. A. C., Molitórisz József A. A. C., Witzenez Márton T. A. C.

Rudmagasugrás Délmagyarország bajnokságáért. Petrán György A. A. C., Szathmáry Kálmán A. A. C., Molitórisz J. A. A. C., Heeger Antal A. A. C., Szigethy Jenő A. A. C.

Diszkoszvetés. Kálmán Sándor Sz. A. C., Witzenez Márton T. A. C., Ziffer Sándor A. A. C., Alt János A. A. C., Odry Zoltán A. A. C., Gaál Zoltán A. A. C.

1/2 angol mérföldes síkfutás Délmagyarország bajnokságáért: Dufiner János A. A. C., Kelemen Béla A. A. C., Deutsch Frigyes Sz. A. C., Petrán György A. A. C., Hoffmann János A. A. C., Valerián László A. A. C., Belu Sándor T. A. C., Belu Gyula T. A. C.

Távugrás. Szathmáry László A. A. C., Szathmáry Kálmán A. A. C., Valerián László A. A. C., Heeger Antal A. A. C., Ziffer Sándor A. A. C., Hoffmann János A. A. C.

1000 méteres staféta futás. Indul Arad 2 csapattal, Szeged egy csapattal, Temesvár egy csapattal.

Gerelydobás. Alt János A. A. C., Ziffer Sándor A. A. C., Heeger Antal A. A. C., Valerián László A. A. C.

A verseny délután 4 órakor kezdődik s utána az Aradi Atl. Club s a Meteor között football mérkőzés lesz.

A verseny színhelye a Török Gábor utcai sporttelep.

Helyárak: Tribün hely 60 fillér, állóhely 20 fillér.

+ **A Meteor kerékpárklub kirándulása.** Az aradi Meteor kerékpárklub folyó hó 30 án délután kirándulást rendez Vingára. Indulás dél után 2 órakor a Vass kávéházból. Felkérletnek a tagok, hogy a kiránduláson minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. Vendégeket is szivesen lát a klub.

+ **A turista-egylet kirándulásai.** Az aradi turistáknak a hódosbodrogi zárdához elmaradt kirándulása július 7-én fog megtartatni. Felkérletnek a résztvenni szándékozók, hogy az egyesületi helyiségben és Kalmár Arpad titkár urnál levő iven részvételüket július hó 5-ig bejelentsék. Ételemről a résztvevők maguk gondoskodnak. Összejövetel július 7-én reggeli 6 órakor a Fehér Kereszt-szálloda előtt. Indulás fél 7 órakor.

Az aradi turista-egyesület a menyházai kirándulás alkalmából a következő felhívást bocsájtotta ki:

É tesítjük t. tagtársainkat és a közönséget, hogy folyó évi július hó 28-án, vasárnap egy napos kirándulást rendezünk megyénk kies fekvésű fürdőjébe Menyházára. A kirándulás külön vonaton történik, III ad osztályu kocsikkal, melynek indulása annak idején közöltetni fog. Személyenkénti vasuti költség, az előkészítési közös költséggel együtt oda és vissza 4 korona Szabadjeggyel utazók 1 korona előkészítési közös költséget fizetnek és jegyeik a külön vonatra az egyesület bélyegzőjével érvényesíttetnek. A jelentkezés hivatalosan csak akkor vétetik tudomásul, ha a fenti költségek előre lefizettetnek. Jelentkezési határidő július hó 20-án. Je entkezni lehet Kerpel Izsó könyvkereskedésében, Kovács és Novotny Vadász kürt vendéglőjében és Balassa Ernő műtermében (Minorita-palota) elhelyezett iven A kirándulásra mindenki ételt és italt vihet magával, de étkezni lehet a fürdő vendéglőben is.

Az ártatlan öreg ur.

Csábító kisleány.

Az asszony válni akar.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 28.

Illő tisztelettel és óvatossággal fogtunk az alábbi história elmondásába, mert minden sorunk mellett ott lebeg az ujságró réme: a sajtóper. Ez az óvatosság egyik oka, a másik pedig az, hogy — és ezt komolyan mondjuk — becsületről van szó. Még pedig nem talmi becsületről, amit holmi kardcsapással, vagy pisztolylövéssel el lehet intézni, hanem a valóságos, konkrét becsületről, amelyet féltve őriz a leány s nem igen kérkedik vele, ha nincs.

De nemcsak a leány van vele így, hanem Ravasz Imre aradi hatvanhét éves fényképész is, aki — ne te-sék mosolyogni — feljelentést tett az aradi rendőrségen, azért, mert egy 15 éves kis cselédeleány azzal dicsekedett, hogy az öreg ur beleavatta abba a nagy titokba, hogy mi a szerelem? Más ember, aki nem olyan kényes a becsületére, csuklik egyet az ilyesmire, de Ravasz ur felszaladt a rendőrségre és rágalmas miatt feljelentette a leányt. Ha csak rágalom, akkor megérdemli az a lány, hogy a szigorú hatóság elé kerüljön.

Berecz Ferenc alkapitány, kihágási bíró a kihez az ügy a rendőrségen került, önkéntelenül elmosolyodott a furcsa panasz hallatára.

— Hallja Ravasz ur, ez nagyon ravasz ügy — vélekedett a kapitány. Engedje meg, de én úgy nézem, hogy ebben a feljelentésben több a dicsekvés, mint a panasz. Mert ha egy kis leány azt mondja, hogy... hiszen tudja, az még nem rágalmas.

— Nem a fenét! — idegeskedett a fényképész. Miért mondja, amikor nem is igaz?

— De hát kinek mondta, hogy úgy föl van háborodva?

— Képzelve csak, a legrosszabb helyen, a feleségemnek.

A kapitány fanyarul nézett az ügy e különös fordulatára.

— Az más! — jegyezte meg egyszerűen s felvette a jegyzőkönyvet.

Másnap már a rendőrség előtt állt Kovács Zsuzsi, a Ravaszék cselédje, aki a dolgot Ravasznének besugta és ennek testvére, a 15 éves Rózsai, aki állítólag elég könnyelmű volt arra, hogy szívének féltve őrzött titkát kicsacsogja.

Legelőször Rózsit hallgatták ki, aki a következőkben adta elő a tényálast:

— Megkövetem a tekintetes urat, a mi nap kihivott a testvérem Ravaszékhoz cseresnyézni. Hát kérem, amint ott cseresnyéztünk, a testvérem, én, meg Ravasz ur, jön ám egyszerre a Ravaszné asszony és rám ront. Kiabál, ahogy csak kifér a torkán és azt mondja, ő tudja, hogy Ravasz ur cicázott velem a szobában. Ő maga látta és hallotta a sivalkodáso-mat is. Nohát kérem, ez nem igaz. Meg is mondtam a szemébe. Akkor aztán félrehívott és így szolt:

— Hallod-e te Rózsai, ha beismered amit tétél az urammal és beteszed az ujságba, megáld érte az isten. Meg aztán hallod-e, azt is szeretném, ha feljelenenéd érte, mert akkor válóper indíthatnék ellene.

A kapitány már kezdte gyanítani az ügy mibenállását, de köteleességszerűen felvette még a Zsuzsi vallomásáról is a jegyzőkönyvet s áttette az összes aktákat a: aradi büntető járásbírósgához. Itt Bozoky Mátyás dr. albíró fogja tárgyalni a zavaros jogesetet s ő fogja eldönteni, rágalmaszt-e Kovács Rózsai, vagy sem?

A felesége áskálódása pedig éppenséggel nem titok Ravasz Imre előtt. De most már ő is késhegyig megy, hogy bebizonyítsa az ártatlanságát. Kovács Rózsit megbüntették — ha lehet — és a feleségétől most már csak azért sem válik el — mert ő akar.

Az osztrákok nem tárgyalnak.

A kvóta megállapítása.

Magyarország: 34.4, Ausztria 65.6.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 28.

A közözügyi költségekhez való hozzájárulást megállapító magyar bizottság a minap az osztrák bizottságnak nunciumot küldött, amelyben közölte, hogy hajlandó szóbeli tárgyalások folytatására. Az osztrák kvótabizottság erre értesítette a magyar bizottság elnökét, Széll Kálmánt, hogy nem kíván szóbelileg tárgyalni, hanem csak írásbeli üzenetet küld.

Ez az értesítés igen kínos hatást tett a magyar deputáció tagjainál, akiknek, nunciumát csak ma tették közzé félhivatalosan. A magyar üzenet, amely a régi, 65.6 és 34.4 százalékos kvóta megtartása mellett foglalt állást, egész terjedelmében így hangzik:

A magyar és osztrák országos bizottságok által a közözügyi költségekhez való hozzájárulási arány megállapítása iránt folytatott tárgyalások évek óta nem vezetettek, csak 1889-ben, a midőn mindkét bizottság egyetértőleg 34.4. és 65.6. arányszámot állapította meg. A két országgyűlés ezen javaslatot nem tárgyalta és így a törvény értelmében a kvótakulcs akkor és azóta egy-egy évre királyi döntéssel állapított meg. A kvóta újból megállapítása céljából kiküldött magyar országos bizottság ily körülmények között nem tartja célszerűnek, hogy a kvótakiszámításnál eddig használt kulccsal szemben más alapot ajánljon, bár a maga részéről is megvan győződve, hogy az 1867-ben a számítás alapjául elfogadott kulcs nem nyújt a két állam viszonylagos teherviselési képességének szabatos, kifogástalan mértéket. Több ízben foglalkoztak a kiküldött országos bizottságok egy helyesebb kulcs megállapításával és kétséget nem szenved, hogy ilyen kulcsot a fennforgó nehézségek dacára is meg lehetne találni.

A magyar bizottság ezuttal is kifejezi kétségét egy helyesebb számításai alap megjelölésére. Az évtizedeken át ismétlődő tárgyalásokból merített tapasztalatok után azonban jelenleg arra szorítkozik, hogy a tényleges állapot további fenntartását ajánlja, bár teljesen egyet ért az eddigi magyar országos bizottságok azon véleményével, hogy a kvótának a két államnak viszonylagos állami bevételei alapján való megállapítása Magyarországra nézve nagyon aránytalanul súlyos és viszonylagos teherviselési képességét meghaladja, és hogy az ez alapon megállapított arány a szélső határt képezi, mely csak az egyezmény létrejötté reményében fogadtatott el. Nem számítva azt, hogy a közös intézmények Bécsben való központosítása következtében esetenként óriási összegek vissza nem térőleg vándorolnak Magyarországból Ausztriába.

De mivel a magyar kvótabizottság nem akarja a módszer tárgyalásával az egyezség létrejöttét kockáztatni, mivel továbbá tudja, hogy annyi idő óta létező állapotok megváltoztatása nagyon nehéz, mivel végül nagy súlyt

helyez arra, hogy az egyezség a két parlament között hosszabb időre létesíthessék és az utolsó megállapítás óta a viszonyok lényegesen nem változtak, úgy az eddigi számítási módot és a kvótabizottságok által már évek óta javasolt és királyi döntéssel tényleg törvénybe iktatott kvótát újból ajánlja elfogadásra.

Ezért a magyar országos kvótabizottság a következő megegyezést hozza javaslatba: 1. A közözügyi költségekhez való hozzájárulási arány 1907. jul. 1-től 1916. dec. 31-éig állapított meg 2. Mindaddig, míg a két állam között a vámterület egysége kereskedelmi szerződés, vagy kölcsönösség alapján tényleg fennáll, a vámjövődék tiszta jövődöme, úgy, miként eddig, első sorban a közözügyi költségek fedezésére fordítottatik és csakis az ezután fennmaradó rész fedeztetik kvótaszerűen. 3. A közözügyi kiadásokhoz való hozzájárulási arány úgy állapítottatik meg, hogy a vámjövődélem levonása után még fennmaradó összegből a magyar szent korona országai 34.4, a birodalmi tanácsban képviselt királyságokat és országokat 65.6 százalék fogja terhelni.

Azon a napon, melyen a 3-ik pontban megjelölt kvótakulcs alkalmazásra kerül az 1872. IV. tc., mely a katonai Határőrvidék címén szedendő precipuumra vonatkozik a két törvényhozás egybehangzó határozata alapján hatályon kívül helyeztetik.

Bécsből táviratozzák: Az osztrák kvótabizottság ma délután tartotta első ülését Schweigel báró elnöklete alatt. Az elnök bejelentette, hogy a magyar kvóta-bizottságtól nuncium érkezett, mely szerint a kvóta megállapítása a régi 65.6 és 34.4 kulcs szerint történjék. A nuncium fölött hosszabb vita támadt, amelynek során Ellenbogen dr. szociálista képviselő indítványozta, hogy a kvóta-kulcs 50—50 százalékban állapítottassék meg. A bizottság a vita befejezése után elhatározta, hogy átirattal válaszol a magyar nunciumra és közli, hogy az osztrák bizottság a kvótának 57.6 és 42.4 százalékos megállapítását óhajtja.

Mint hogy a két kvóta-bizottság aligha fog megegyezésre jutni, az idén is a király fog a kvóta arányszámait fölött dönteni.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Szombat: Délután: A hófehérke, szimű. Este: A vig szalmaözvegyek, bohózat.
Vasárnap: Délután: Gyöngyélet, bohózat. Este: A vig szalmaözvegyek, bohózat.
Hétfő: A vig özvegy, operette.
Kedd: Milliárdos kisasszony, operette. Bar-na Mariska vendégfőléptével.
Szerda: Tánco-s regiment, vígjáték. Bemutató előadás.
Csütörtök: Tánco-s regiment, vígjáték.
Péntek: A vig szalmaözvegyek, bohózat.
Szombat: Sogun, operette. Bemutató előadás.

A vig szalmaözvegyek.

— Bemutató előadás. —

A legszmokingosabb premiér-hiének, a viharlított színházi szmokok sem emlékezhettek nagyobb „téli” sikerre, mint a minő őszinte sikert a nyári színházban két jókedélyű bohém-emberünk, Kaszab Géza és Horovitz Gusztáv ma aratott.

Ne tessék valahogy azt képzelni, hogy ez a siker az olcsóbbfajtából való. Téved, aki azt hiszi, hogy a „nyári” darabokat könnyű megírni. Elvégre komoly, súlyos problémát eleget tár elének az élet. Ezeket összeszedni s magasan lobogó máglyát rakni belőlük — az csak fajnunka, ami elsaiátítható. De ebből az ezer

gonddal és bajjal átszőtt életből — összetalálni a vig elemet, a jókedv és humor apró szikráit s ezeket a szellemi pirotechnika ügyes fogásaival sziporkázó tűzcokorba szedni, úgy, hogy az gyönyörködtesen, de ne égessen senkit, egyhanguvá ne válják, hanem folytonos változatosságával szórakoztasson — ehhez nemcsak írói képesség, sok jóízlés és körültekintés szükséges, hanem főképp sok szív és kedély, ami — fájdalom — oly kevés van a ma emberében.

Egyszóval a Horovitz és Kaszab társszerzősége egészen jó írói cégegyesülésnek bizonyult. „A vig szalmaözvegyek”, mely immár a harmadik paródiája a világnépszerűséggel dicsekvő híres operettnak, nem lép fel gögös „műfaj”-beli igényekkel. Cselekményt, szceneriát jóformán hiába keresünk benne. Minderre a szerzők nem is törekedtek.

Ők csak néhány derült, lelket felvidítő vidám órát akartak szerezni a gondterhelt embereknek. Ezt a céljukat el is érték. Mindenki úgy érezte magát, mint a gyermek, mikor megszabadul a vasfegyelem nyüge alól s szabadon kitombolhatja, kikacaghatja magát amugy istenigazában.

De lássuk a darab meséjét.

A Párisban tartózkodó jeruzsálemi nagykövetség tagjai kétségbe vannak esve, mert hitelük már teljesen kimerült s nem tudnak pénzt szerezni sem a maguk, sem 367-ik Salamon király számára, holott a király idült gyomor-bántalmait kurálandó, Karlsbadba akarna menni. A nagykövetség összes tagjai szalmaözvegyek, tehát nejük helyett grizettekkal kárpótolják magukat. Ezek között a vezető szerepet Kanári Hanna viszi, aki mindenkivel elhítteti, hogy egyedül őt szereti. Kanári Hanna azonban szintén pénzt követel. Blau pénzügy-nök mentő angyalként Molett Sárát, egy gomblyukgyáros öreg, de huszmillió özevegét lépteti fel. Az özeveg beleszeret Davidovics Dávid gróf követségi titkárra, aki azonban a felajánlott barátságot undorral utasítja vissza. Hiábavaló Zélig Márk nagykövet minden kapacitálása, Dávid gróf nem enged, holott az özeveg csak úgy akar a kölcsön felől tárgyalni, ha a tárgyalásokat Davidovics Dávid gróffal folytathatja.

A huszmillió özeveg nagy jutalmat ígér Kanári Hannának, ha kiviszi, hogy a gróf szerelmet valljon neki. A grizett erre a purimbálon ruhát cserél az agg nővel, akiről ennek folytán mindenki azt hiszi, hogy ő Kanári Hanna. Az ebből származó mulatságos félreértések során Dávid gróf tényleg szerelmet is vall Sárának, azt vélve, hogy Kanári Hannának teszi a szépet. Sára leveti az álarcát, mire Dávid csalásnak minősíti az ügyet és a nagykövetség ülésén bejelenti mentelmi joga megsértését. Hanna ugyan rábeszéli, hogy vegye el az özeveget, akinek millióiból azután kényelmesen tarthat szeretőt: Kanári Hannát. Dávid gróf erre is nemmel felel, mire a felbőszült özeveg Samesz követségi irnoknak nyújtja kezét. Samesz, akit a darab folyamán kedvese hűtlenül megcsalt, vállalkozik is rá, hogy milliómossá avanzsáljon, de a szükséges kölcsönt már nem akarja megadni a jeruzsálemi királyságnak. Végre azonban a kölcsönügy is nyéibe ütődik s Salamon király el-mehet fürdőzni.

Ez volna a darab gerince, helyesebben a máza. Ezt a mesevárat a szerzők annyi színes és változatos jelenettel aggatták tele, annyi jól kihasznált helyzetkomikummal tarkították s oly sok tréfás és néhol éppen bizarrsága által ható ötlettel cicomázták fel, hogy telne belőle akár három bohózat számára is.

Ugy a darab egészében, mint részleteiben megtaláljuk az eredetinek ügyesen travesztált elemeit, melyeket helyi és időbeli aktualitások élénkítenek.

Eanek a derüs milliónek harmoniáját sehohsem zavarja groteszk vagy éppen sértő komikum.

És ezt a komikai mértéktartást, mely a szerzők jó izlését dicséri, a szereplők is átvették, ami a könnyen túlzásokra csábító szerepek mellett nem csekély érdem. Valamennyi n, mintegy a bohém vérokonosság kötelességérzetétől áthatva jókedvvel és tehetségük legjavával szolgálták a szerző intencióit. Sz. Rontai B. az ő eleven temperamentumával pajzánkodta el Kanári Hanna szerepét. Tánca maga volt a megelevenedett ritmus. Zalai Margit és Kun Irén gyönyörű megjelenésükkel és remek táncokkal hódítottak. *Leővei* igazi bohémfesztelességgel játszotta a grótot. *Horti* ismert kitűnő diplomata, allűrjeivel, *Debi* fináncruhába bujtattott pompás maszkiájával keltett közderültséget, mely tetőpontra hágott a kiűnő Samesz (*Várnai*) kacagató kuplínál.

Ugyanez állapítható meg a tréfás dalokról és táncokról is, kezdve a macsicson, folytatva a magyaros üteművé travertált s bokázva lejtett keringőn s végezve a Miss Maud Allan utáztatokon, mely utóbbiakban *Faludi* és a kis *Benkő* Gizi excellált.

És itt helyénvaló, hogy egy harmadik társszerzőről, Stroke Henrik-ről is megemlékezzünk, aki a darabnak megfelelő parodisztikus ízű muzsikát, helyenkint a magáéból is megtoldva, ügyesen állította össze.

Áttérve pedig a nézőtérre, konstatálnunk kell, hogy szerzők és szereplők egyaránt megtalálhatták legfőbb jutalmukat a közönség kitűnő hangulatában. Egész este ugyszólván egy kacagás és taps volt a zsufolásig megtelt nézőtér. Számtalan kihívás, és még annál is több babér és virág egészítette ki az est intim jellegét. Ebből az intim jellegből, no meg a kasszasikerből bátran megjósolhatják a színpadi meteorológusok, hogy a darab felett jó ideig fog sütni a népszerűség napja.

Akinek pedig mindenáron erkölcsi tanulság kell, azt is megtalálhatja. Nem ugyan a darabban, — mert abban nincs, — de a darabon kívül. A mai est után rá fog jönni, hogy két bohém ember, aki lelkéből megtudja kacagtatni az embert, többel járult hozzá az emberi boldogsághoz, mint tíz erkölcsprédikátor.

Igy állván a dolgok, a társszerzők boldogan élvezhetik tovább az írói érdemek rivalizálásának mézes heteit, a maguk bohém módján megmutatva egymásnak, hogy ki tudja a másikat jobban le-,vitz"-elni, illetve le-,Kasszab"-olni.

P. L. dr.

* Vendégszereplés. Erdekes vendége lesz kedden az aradi színháznak. *Barna* Marci lép fel *A milliárdos kisasszony* Harmat Évi szerepében. A művésznő előbb a nagyváradi, legutóbb pedig a pozsonyi színházban aratta sikereit, s ebben a kedves szerepben bizonyosan Aradon is megérdemelt elismeréshez fog jutni.

Egész szigorral!

Wekerle horvát politikája.

Rakodczayt bojkottálják.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 28.

Amit *Wekerle* Sándor a vasutasjavaslatok során bármikor megtehetett volna, azt ma egy megrendelt interpellációra adott válasz keretében tette meg. *Rakovszky* István kérdésére tájékoztatta a Házat a kormány Horvátországban követendő politikájáról, amelynek gerince, hogy a kabinet *egész szigorral* fog a maga eddigi álláspontjának Horvátországban érvényt szerezni.

Rakovszky interpellációjáról és *Wekerle* válaszárol az alábbi távirati tudósítást adjuk:

Rakovszky István előadja, hetek óta tapasztalják, hogy a tárgyalások rendes mód-szere abbahagyatott és Horvátországban hangukatot csinálnak Magyarország ellen. Az állapotok oly tarthatatlanok, hogy *Pejacsevics* Tivadar bánusnak le kellett mondania. Azt hiszi, nincs itt egy ember sem, aki a testvériséget fentartani ne kívánná, vagy érinteni óhajtaná az 1868. XXX. t. c. intézkedéseit. Interpellációt intéz a miniszterelnök urhoz, hogy *mily vezérelvek szerint akarja a kormány politikáját Horvátországban irányítani.*

Wekerle Sándor nem akar Horvátország autonóm politikájára kiterjeszkedni. Minden korszerű reformot elő fognak segíteni. A jelen javaslatoknál mi elmentünk a méltányosság legszélsőbb határáig. Csak azt kívántuk, hogy a vasutnál a magyar nyelv, mint kvalifikáció, megkívántassék. Ha ez előzékenység után mégis ellenzéssel találkozunk, akkor azt hisszük, hogy *államjogi viszonyainkba benyúló akcióról van szó.* Tehát a baj kulforrásait kell megtalálni. A bán személyi változása, a horvát országgyűlés feloszlata nem oldja meg a vasuti differenciát. Ezt a kérdést itt a Házban kell megoldani. A horvát kormányválság indoka a horvát törekvéseknek az ország határai közé való szorítása. Bennünket a jog és méltányosság vezérelvei irányítanak. *Egész szigorral* fogjuk a törekvések honorálását megkivánni. (Élénk helyeslés.) Kéri a válasz tudomásul vételét. (Zajos helyeslés és éljenzés. Nagy zaj a horvátoknál.)

Rakovszky István és a Ház tudomásul vették a választ. (Nagy zaj a horvátoknál.)

Harc a végletekig.

A magyar kormány hadüzenetére a horvát képviselők is csatakiáltással felelnek. Ma proklamációt intéztek megbizókhoz, akiket a harcban való kitartásra, a horvát nyelvért megindult küzdelem lakadatlan folytatására buzdítanak.

A magyar-horvát konfliktus legujabb eseményeiről az alábbi távirati tudósítás számol be:

Megtorlás.

A képviselőház ülése után ma a miniszterelnöki szobában szűkebb miniszteri tanácskozás volt, amelyen *Wekerle* Sándor miniszterelnök, *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi, *Darányi* Ignác földmívelésügyi és *Josipovich* Géza horvát miniszterek vettek részt.

A függetlenségi pártban most már nagy nyugtalansággal nézik a horvátok obstrukcióját, amely most már teljesen a technikai obstrukció jellegét viseli magán. A párt vezető tagjai sűrűn folytatnak tanácskozásokat és mozgalom indult meg a *zágrábi üzletvezetőségnek egy dunántúli városba való áthelyezése iránt.* A mozgalom vezetői hír szerint már legközelebb indítványt nyújtanak be a Házhoz, utasításuk a kormány a zágrábi üzletvezetőségnek és javítóhelyeknek egy délvidéki magyar városba leendő áthelyezésére.

A horvátok kiáltványa.

A horvát képviselők a válság alkalmából kiáltványt intéztek a horvát néphez. A kiáltvány érdekesebb részeit az alábbiakban közöljük:

A nyelv kérdésében harc keletkezett a horvát-szerb koalíció és a magyar parlament többsége között. A horvátok sohasem fogják beleegyezésüket adni ahhoz, hogy a magyar nyelvet a horvátországi vasuton becikkelyezék, vagy hogy a kiegyezési törvényt egyoldalul megváltoztassák. A nemzeti becsület kötelességünké teszi, hogy ez ellen küzdjünk. A magyar kormány nem volt képes a horvát képviselőket álláspontjuktól eltéríteni. Ezért megbuktatta az egész horvát kormányt és banná olyan férfit nevezett ki, aki 20 év előtt mint egy idegen akarat végrehajtója jelent meg Horvátországban. A parlamentarizmus és az alkotmányosság alapelveit a kinevezéssel ignorálták, az egész kormányváltásnál a horvát országgyűlés többségét meg sem kérdezték. Az új bán nem lehet alkotmányos bán. Ő igyekezni fog Horvátországban a nemzeti képviseletet megtörni és a régi kormányzatot visszaállítani.

Az anyanyelvünkért vivandó küzdelem küszöbén állunk. A horvát nemzet nem fogja magát az új rezsim ígéretei által megtévesztetni, hanem küzdeni fog becsülettel. Nem szabad feledni, hogy az eddigi nemzeti kormányzat ereje a horvátok és szerbek egyetértésén alapult. Az új rezsim igyekezni fog a horvátokat és szerbeket egymástól elidegeníteni, de a horvátok és szerbek egyetértése lesz a jövőre nézve is a siker legbiztosabb záloga.

A nemzet képviselőitől azt követeli, hogy jogaiért küzdjön és mi alulirott képviselők reméljük, hogy a nemzet is megteszi kötelességét és férfias nyugalommal s jellemmel veszi föl és eredménynyel fogja befejezni a küzdelmet.

Eljen a horvátok és a szerbek közötti egyetértés! Eljen Horvátország.

Az új bánt bojkottálják.

Rakodczay Sándor dr. Zágrábba érkezett. Királyi kéziratral egybehivatja a tartománygyűlést, amelyen tájékoztatni fogja Horvátországot az ő kormányzati programjáról. Előbb még Budapesten tárgyalni fog a horvát képviselőkkel.

Zágrábban a mai nappal már mozgalom indult meg, a melynek az a célja, hogy a bánt társadalmilag bojkottálják. A mozgalom vezetésében állítólag részt vesz *Tomasics* Miklós, volt horvát miniszter is.

HIREK.

Rendőrsztrájk, hajdusztrájk.

Arad, június 28.

Egyszerre két városban is kitört azoknak a szegény embereknek a sztrájkja, akiket csatasorba szokott állítani a közigazgatási és rendőri bölcsesség vagy megszorultság a munkásság ellen. Miskolcon a városi hajduk, Nagykárolyban a rendőrök sztrájkolnak. Ime, bekövetkezik ama prófétai ihlettel megjósolt időnek a teljessége, melyről *Polónyi Géza* mondta: — Eljövend, óh atyámiai, a kor, amelyben a szuronyok is sztrájkolhatnak.

Polónyi Géza prófétasága lejárt, de az idők teljessége itt van. Mert a nagykárolyi rendőrök szuronyos emberek ám! Ha a nagykárolyi rendőrtábornagy parancsára teljes készütséggel kirohannak a piacra, vagy az éjjel rémes szakában őrszolgálatot teljesítenek a kávéházak és kocsmák előtt, u. n. fináncpuskájuk végén ott csillog a szurony, ha egyszer feltűzik. Tehát itt az idők teljessége!

A nagykárolyi rendőrök, — nyomorult fizetésből tengődő szegény nép, — havi 10-10

korona drágasági pótlékot kértek a nemes város képviselőtestületétől. A képviselőtestület, amely 1000 koronát szavazott meg a főispán diadalkapujára, megtagadta a rendőrök kérését. A rendőrlégénység — egy-két élemedett sztrájk-törő kivételével — hétfőn bérharcba lépett. A belügyminiszter utasítására csendőrséggel pótoltatják a sztrájkoló rendőrlégénységet.

Miskolcon a hajduk léptek sztrájkba. A hajduk a városháza egyik helyiségében összejöttek, majd küldöttségileg megjelentek a polgármester előtt, kérve, hogy fizetésüket javítsák meg, különben sztrájkba lépnek. A polgármester erre kijelentette, hogy nem illő s nem való, hogy ilyen kényszerhelyzet elé állítsák, hogy javítsa a fizetésüket, vagy pedig a munkát abbahagyják. Felszólította a hajdukat, hogy teljesítsék tovább kötelességüket és a fizetésjavítás ügyét majd annak rendje, módja szerint elintézi. A hajduk azonban a polgármester válasza után sem voltak hajlandók kötelességüket teljesíteni és az engedelmséget megtagadták. A polgármester erre az összes hajdukat, számszerint tizet, azonnal elbocsátotta a város szolgálatából és egyszersmint intézkedett, hogy helyettük azonnal új hajdukat alkalmazzanak.

— **Forradalom Portugáliában.** *Liszabon*-ból táviratozzák: Portugáliában rendkívüli válságos a helyzet. A zavargások mindenfelé növekvőben vannak. Az összes lapokat betiltották. Valószínű, hogy katonai kormány alakul.

— **Országos vásár Aradon.** Julius hó 5-ikén, pénteken kezdődik Aradon a Péter-Pál napi országos vásár, amely ezuttal is öt napig tart. A vásári bódékat már most kezdik felállítani a Szabadság téren. Az idei nyári vásár rendkívül forgalmasnak ígérkezik.

— **A zirci botrány.** A zirci választási visszaélések megvizsgálására kiküldött bizottság ma *Tóth* János államtitkár elnöke alatt befejezte a vizsgálatot és úgy találta, hogy semmiféle olyan adat nincs ami a vesztegetés fenforgását bizonyítaná. E határozatról jelentést tesznek a függetlenségi pártnak.

— **A Kőlcseyegyesület könyvtára** július 4-ikétől augusztus végéig az eszékölendő rendezési munkák miatt *zárva* lesz. Könyvek már csak hétfőn, kedden és szerdán vehetők ki. Az egyesület elnöksége kéri azokat az olvasókat, kiknél már régebben vannak könyvek, hogy a jövő hét folyamán a könyveket a könyvtárba beszovaltassák. Szeptembertől kezdve a könyvtár *hetenként ötször* lesz nyitva a közönség számára.

— **Házasság.** *Drucker* Henrik, a Magyar Általános Hitelbank főosztályvezetője vasárnap dél előtt 9 órakor házasságot köt az anyakönyvi hivatalnál *Schauer* Szida kisasszonnyal, özv. *Schauer* Mórné nagyműveltségű leányával.

— **Belelőtte magát a kutba.** Ma reggel *Szmutny* Ferenc Vendel-utcai lakos jelentést tett a rendőrségen, hogy apja, id. *Szmutny* Ferenc ácsmester beugrott a Vendel-utca 3-ik szám alatti ház kutjába és *meghalt*. A rendőrség részéről *Vidéky* Gusztáv ügyeletes rendőrtiszt ment ki a helyszínére, akinek intézkedésére tüzoltó létrát hoztak és a holttestet felhúzták a kutból. Az öngyilkos ácsmester, aki már régebb idő óta nem él a feleségével, állandóan részeg volt. Az utóbbi időben már nem is dolgozott, hanem teljesen az italnak adta magát. Két évvel ezelőtt is öngyilkos akart lenni, felmetszette a nyakát, de megmentették az életnek. Tegnap este a fiához ment s minthogy a szobában nem volt elegendő hely, az udvaron készítettek számára

fekvőhelyet. Hainalban *Szmutny* leánya kiment az udvarba és meglepetve konstataulta, hogy a nagyapja eltűnt. Gyanakodni kezdett s gyanúját megerősítette az is, hogy a házörző kutya állandóan a kut körül szaglászott. A leány benézett a kutba s ott látta nagyapját, akinek csak a koronyája látszott ki a vízből. Az ácsmester holttestét az alsó-temető halottskamrájába szállították. A rendőrség az iratokat még a mai nap folyamán áttette a kir. ügyészséghez, amely a boncolást, minthogy büntény nem forog fenn, mellőzte.

— **Szerencsétlenül járt mázoló.** Ópaulison most építik az új római katolikus templomot, amely annyira elkészült, hogy az állványokat is leszedték róla. A templom tornyán már néhány nap óta mázoló munkát végzett *Czigler* Antal aradi mázolósegéd. Egy deszkán állva dolgozott, amelyről ma délelőtt lezuhant s mintegy *tizenöt méternyi magasból a földre zuhant*. Bár pázeitra esett, mégis oly súlyos zúzódásokat szenvedett, hogy életben maradásához kevés a remény. Miután valószínű, hogy a vállalkozókat, *Eckert* Ferencet és *Benedek* Mihályt mulasztás terheli a szerencsétlenségért, az aradi kir. ügyészség megindította a vizsgálatot. A déli vonattal *Domokos László* vizsgálóbíró egy szakértővel a helyszínére érkezett, hogy amennyiben még nem késő, a szerencsétlenül járt embert kihallgathassa.

— **Halálozás.** Aradváros egyik legidősebb polgára, *Lédervas* József hunyt el ma 92 éves korában. Az elhunytat családja és kiterjedt rokonság gyászolja. A temetés holnap délután öt órakor megy végbe a Rákóczi utca 24-ik szám alatti házból.

— **Égett kisleány.** *Popa* Jánosné Csintyén tegnap este kenyeret sütött, s e közben magára hagyta *Marjuca* nevű két éves leánykáját, aki a földön össze-vissza csuszkaált. A kis leány mázskálás közben eljutott a kemenceajtóig, amelyben hatalmasan égett a tűz. A szép színes lángok annyira kíváncsivá tették a kis *Marjuca*-t, hogy a kemenceajtón át a tűzhöz csuszkaált, ahol amíg észrevették, *szénné égett*. Az esetről azonnal jelentést tettek az aradi kir. ügyészségnek, amely intézkedett a holttest boncoltatása iránt, s a gondatlan anyai ellen pedig megindította az eljárást.

— **Eljegyzés.** Ogyallai *Scabó* Lajos aradi kir. törvényszéki tisztviselő eljegyezte *Szente* Károly farádi (Sopron m.) nagybirtokos leányát, *Irénkét*.

— **Meghalt a gyermekei szemeláttára.** A csálai erdő tisztásain szokta legeltetni a nyáját *Papp* Sándor ópécskai pásztor ember. Ma délelőtt három kis gyermekével együtt foglalatokodott a nyáj körül, amelyet az ivóhoz hajtottak. Itt azonban *Papp* Sándort hirtelen elfogta régi betegsége, az epilepszia s oly rosszul lett, hogy a kut kávjára ült le néhány percre pihenni. Azonban a betegség még jobban kitört rajta, úgy, hogy *egy epileptikus rohamában a kutba fordult*. Itt azután magához tért és borzalmasan kiáltozni kezdett. A három gyermek, akik közül a legidősebb hat éves, kétségbeesetten nézték apjuk vergődését s csak akkor távoztak segélyért, amikor már apjuk elcserdesedett. A csálai pásztorok húzták ki a kutból *Papp* Sándort, aki azonban, amíg a segítség érkezett, *belefullt a vízbe*.

— **Eötvös Károly téglagyáros.** *Tapolcáról* írják: *Eötvös* Károly orsz. képviselő, a kitűnő író, Balatonfüred községben települési engedélyt nyervén, ott téglagyárat akar létesíteni. Évéggett a kérvényt a tapolcai járás főszolgabírájához már beterjesztette.

— **Allamtudományi doktorátus.** *Bányász* Jenő, *Gruber* István aradi tekintélyes fodrászmester fia a napokban tette le a kolozsvári tudományegyetemen az államtudományi doktori vizsgát.

— **Iskolák az ereklyemúzeumban** A Kőlcseyegyesület szabadságharcú ereklyemúzeumának mostanság kedves vendégei vannak: a jól kiállított vizsgálatok örömeiből a kicsinyeket tanítóik elviszik a nagy idők emlékei közé. Tegnap előtt a *temesvári apácák* voltak fent kiránduló tanulókkal, tegnap az aradi Haszinger-utcai leányiskola növendékeinek magyarázta lelkesen egy tanítónő, micsoda nagy vizsgálatot állott ki a nemzet 1848. és 1849-ben a szabadság szeretetéből.

— **Égő erdő.** Marosvásárhelyről jelentik: A marosvölgyi faipar részvénytársulat erdejében óriási tüzvész dühöng. Közel 4000 tutajfa gyuladt meg és ég, rémes veszélynek téve ki az egész, több tízezerre menő értékes erdőt. Hatósági intézkedések a legmesszebb menően megtétettek. Valószínű, hogy gondatlanságból eredt a tűz, amit a hivatalos vizsgálat fog majd kimutatni.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az aradi nyomdászok szakegyesülete ezúton is köszönetet mond mindazoknak, akik a virágünnepélyen tartott tombola számára ajándéktárgyakat adtak. Az adakozók névsora a következő:

Hirschl Zsigmond 1 kalap tartó 1 sebtapasz 1 kézi (zseb) kályha, Ifj. Klein Mór 2 doboz levélpapír, 6 drb. könyv, Zajonkovszky János 3 üveg pezsgő, Kosminszky Lipót 1 doboz levélpapír, Kerpel Izsó 5 csomag levélpapír, 3 könyv, Buday Gyula 13 könyv, Schlésinger Béla 1 üveg cognac, 1 üveg likör, Róth Testvérek 8 doboz levélpapír, Mihályi József 2 bonbonier, Kohn József 4 drb. különféle tárgy, Krebsz Géza 9 drb. pipere cikk, Berger Izidorné 1 doboz szardínia, Náder József 4 drb. különféle tárgy, Bérczi Pál 3 drb. pénzszerszény, Reich El. 6 drb. nipp tárgy, Baumann Rudolf 18 drb. legyező, Rácz József 60 drb. tükör, Deutsch Izidor 1 óra, Urbán Endre 4 drb. nipp, Fischer Simon 10 drb. legyező, Bickel Irma 3 drb. nipp, Schwimmer Albert 2 drb. óralánc, Rosenberg József 6 drb. kis baba, Beck József 3 drb. különféle tárgy, Muskat Miksa 15 drb. különféle tárgy, Färber Lajos 5 drb. különféle tárgy, Fusch Emma 2 kis üveg rum, 2 doboz szivarhüvely, Reich Gyuláné 1 üveg cognac, 2 üveg likör, Lisinszky Lajosné 2 üveg rum, Lisinszky Mariska 2 üveg rum, N. N. 5 doboz bajuszpedró, Berger I. 6 drb. pipere cikk, Dürr Gusztáv 2 üveg likör, 2 üveg cukorka, Gutfreund Samu 1 üveg rum, 1 csomag thea, Dusek Ferencné 10 drb. különféle tárgy, Farkas Ábrahám 3 üveg cognac, Lázár Gyula 5 drb. különféle tárgy, Nyáry Testvérek 5 drb. különféle tárgy, Braun Gusztáv 2 üveg pezsgő, Láng Testvérek 2 üveg pezsgő, N. N. 4 drb. tárgy, Leopold Adolf 2 üveg bor, Lino-leum te ep 10 drb. táczakendő, Nádler Lajos 3 drb. különböző tárgy, Brunner Béla 2 drb. különféle tárgy, Vojtek és Weisz 28 tubus fogkrém, Deutsch Mihály 6 különböző tárgy, Steinitzer N. 3 drb. különféle tárgy, Matzky Károly 10 doboz bonbonier, Dupeza F. 1 drb. kefe, Keppich Zsigmond 6 drb. különféle tárgy, Fock Gáborné 2 drb. nipp tárgy, Hajek utóda 5 drb. nipp tárgy, Guttman Samu 5 drb. különféle tárgy, Vojtek Kálmán 5 drb. szappan, 5 drb. creme, Maresch Gyula 5 drb. különböző tárgy, Glück Dezső 3 drb. különféle tárgy, N. N. 5 drb. bonbonier, Krausz Paulin 4 drb. különböző tárgy, Deimel Lajos 1 üveg likör, Geller Samu 2 üveg pezsgő, Andrányi Kálmán 6 üveg bor, Butorszövetkezet 50 darab legyező, Igaz Sándor 1 ébresztőóra 3 szipka, 27 zsebtükör, Rozsnyay Kálmán 10 drb. pipere cikk, Porter S. 10 drb. ceruza, Deutsch Testvérek 6 drb. Tudor gyémánt, Szilágyi Márton 2 drb. dublé lánc, Perl István 1 amerikai lakat, Földes Kelemen 10 rizspor, 2 szappan, 6 krém 2 kép, Glesinger József 6 drb. zsebkendő, Magyarádi és mensesi bortermelek 10 üveg bor, Schuch Ferenc 2 üveg pezsgő, Radó Gyula 1 női gallér, Bloch H. 2 kép, 3 doboz levélpapír, Ingusz I. 1 lámpaernő, 4 doboz levélpapír, Fejér Gyula 14 darab különféle, Hajós Árpád 6 doboz krém, Kneffel Károly és Fia 5 drb. konyhaszükségleti tárgy, Póhm János 1 drb. krump'iprés, Erdős és Társa 0 drb. naptár, Biele János 3 drb. különféle tárgy, N. N. 10 drb. koronázási emiék, Varga András 3 drb. bonbonier, Rauch Raimund 6 drb. nipp, Zárai Géza 5 drb. ételizesítő, Wild Ferenc 5 drb. bonbonier, Kilényi C. 3 darab különféle tárgy, Riedl Ödön 10 drb. fésű, Littke 4 üveg pezsgő, özv. Kalap Jánosné 2 drb. nagy sziv, Boros János 10 kötet könyv, Bauer Gyula 3 darab szivarszipka, Pilez Irma 1 drb. fűző, Lantos József 25 drb. legyező, Endre Géza 50 drb. könyv, Kalmár Nándor 8 drb. könyv, Gál Elemér 2 drb. könyv, Grabner 5 üveg bor.

— Aki jó és izletes ételeket akar, 40 százalékkal olcsóbban, mint bárhol, keresse fel a Salacz-utca 3. sz. alatt levő Kispipa minta sörsarnokot és éttermet, ahol mindenkor elismert legjobb főztjeimet bocsátom t. vendégeim rendelkezésére. Minden pénteken kitűnő halászlé. Állandóan frissen csapolt sörök és jói talok. Havi abonánsok különös árkedvezményt kapnak. Minden egyes vendégemet meg akarom győzödtetni arról, hogy a legjobb és legolcsóbb konyhával rendelkezem Aradon, miért is számos látogatást kér kész szolgálattal *Szeltman* Lajos vendéglős. 1878

— Csak jó áru kapható Hegedüs Gyula kefe, pipere, illatszer és fodráskellékek kereskedésében, Aradon, Andrássy tér 15. Nagy választék valódi angol tenniszverők, tenniszlapda, football, gummi-lapda, utazó kosarak, francia és angol illatszerekben. 1259

— **Amateur fényképezőknek!** Altalánosan ismert kitűnő szalon- és uti fényképezési készülékek, felülmulhatatlan minőségű pillanat kézi aparátusok, valamint mindenféle fényképezési cikkek *Moll A.* cégnél (Bécs, Tuchlauben 9., cs. és kir. udvari szállító) kaphatók. Ezen üzletág alapított 1854-ben. Kívánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a cég.

— **Szilágyi és Diskant** miskolci gépgyáros cég kitűnő borsajtóira valamint legújabb „Villám” centrifugális bogozó és zuzógépeire felhívjuk t. olvasóink figyelmét Kiemelendő különösen a cég által feltalált és készített „Kossuth” „Kincsem” és „Hegyalja” borsajtók, nemkülönben a nagyüzemi préseléshez készített „Rákóczy” kettős kosaru sajtók, melyeknek a régi világból készített prése a modern technika vívmányaival. A sajtó felső része acél, alsó része faszervezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1902. évi egri és a pozsonyi II. mezőgazdasági országos, az 1906. évi nagyváradi kiállításon a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve.

— **Rovarpor**, bolhák, legyek, poloskák, svábok ellen leghatásosabb Vojtek és Weisznál. 201

Régi előfizető A bor mindenütt megterem Magyarországon, de legdrágábbak a Tokaj vidékén termő borok, míg az alföldi és homoki borok a legolcsóbbak. 2. Vendéglősök lapja, Magyar Vendéglős és Kávés Ipar, továbbá Borászati Lapok, Magyar Borkereskedelem, és végül Szőlészeti Lapok. Valamennyi Budapesten van és minden közelebbi cím nélkül megtalálja a posta. Tulipán sorsjegyek húzása ügyében tessék Keller Lajos urhoz Aradon, mint a Fehér Kereszt egyesület titkárához fordulni.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 28.

Az időjárás teljesen megfelel a — hivatalosan Péter és Pál napján — kezdődő aratásnak.

A terméskilátások mindinkább javulnak, úgy hogy jóval nagyobb lesz a termés, mint remélték.

A gabonaüzlet lanyha, ami nem csoda a tudottak után.

A mai piacon nagy hozatal volt.

A mai piacon eladásra került:

2800 mm. buza 9.25.

800 mm. tengeri 5.20.

Az árak koronákban, 50 kilogrammonként értendők.

Budapesti áru- és értéktözsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 28.

Amerika 3% magasabb. Elkelt 10,000 métermázsa 5 fillérrel olcsóbb áron.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	5 órai zárlat
Buza októberre	10.14—10.15	10.14—10.15
Zab októberre	7.45—7.46	7.46—7.47
Rozs októberre	8.25—8.26	8.25—8.26
Tengeri júliusra	5.76 5.77	5.79—5.80

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	649.75
Magyar hitelrészvény	749.50
Magyar koronajáradék	93.05
Osztrák-magyar államvasuti részvény	664.50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Június 28. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 136—137 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 140—141 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 141—142 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. Sertéslétszám: Június 24. napján volt készlet 36,979 darab, június 25. napján főlhajtatott 918 darab, június 25. napján elszállított 367 darab, június 26. napjára maradt készletben 37,530 darab.

A hízott sertésüzlet irányzata: Csöndes.

IDEGENEK ARADON.

— Június 28. —

Központi szálloda. Ábrahám József és neje kereskedő Budapest. — Szilágyi Odön csendőrnagy Debrecen. — Nelegröschel Daniel kereskedő Gurahonc. — Adler Gusztáv kereskedő Budapest. — Bartalus József joghallgató M. Várhely. — Beck Gyula kereskedő Budapest. — Kondor László és neje kereskedő Budapest. — Baumgartner Károly és neje kereskedő Budapest. — Zierner Arnold kereskedő Budapest. — Bányai Mihály kereskedő Budapest. — Roth Vilmos kereskedő Budapest. — Vámos Gyula kereskedő Budapest. — özv. Szantó Albertné, magánzó Galacz. — Vanyek Ferenc hivatalnok Prága. — Kelp Arthur mérnök Beszterce. — Beck Gyula kereskedő Budapest. — Halt Frigyes kereskedő Budapest. — Kovács Dezső kereskedő Budapest. —

Litits Ottó kereskedő Budapest. — Steiner Lipót kereskedő Budapest.

Fehér Kereszt szálloda. Paxy Kornél huszárfőhadnagy Nagyvárad. — Báró Baich Péter huszárfőhadnagy Nagyvárad. — Koczándor D. fakeskedő Déva. — László János joghallgató M. Illye. — Horovitz Ignác Szabadka. — Mocsán Imre mérnök Lugos. — Kalocsai Árpád hivatalnok Kecskemét. — Glück Dezső kereskedő Detta. — Zeirla Lajos kereskedő Detta. — Szilágyi Andor s. jegyző Temesvár. — Kun Albert tisztviselő Győr. — Erdélyi Jenő tisztviselő Győr. — Takács Ferenc tisztviselő Győr. — Stern Andor és családja Orosháza. — Virág Iván állami hivat. Borszék. — Székely János gazdálkodó Mosony — Szántó Károly és családja Zombor. — Krausz Bernát Nagyvárad. — Somlyó Tivadar hivatalnok Eszék. — Hegedüs József hivatalnok Eszék. — Kleber Vilmos kereskedő Szeged. — Roth Miksa utazó Budapest. — Adler Frigyes utazó Budapest. — Konrad Ignác utazó Budapest. — Schuler Károly utazó Budapest. — Berghofer Lajos utazó Budapest. — Grünberger Arnold utazó Budapest. — Bíró Dániel utazó Fiume. — Bóhm Ferenc utazó Bécs. — Schreiber Lipót utazó Bécs. — Singer Armin utazó Bécs. — Schwab Adolf utazó Bécs. — Gombó Márton utazó Bécs.

Pannónia szálloda. Dr. Gonda József városi tanácsos Hódmezővársárhely. — Niederhauser Rezső jegyző Simánd. — Szegő Armin kereskedő Hosszszuasz. — Dr. Luszt Ferenc orvos Simánd. — Shitter Aladár kereskedő Pleskucza. — Fischer Antal kereskedő Apáti. — Kocsunka Julián kereskedő Fogaras. — Hegyesy Géza kereskedő Lugos. — Reményi Kálmán jegyző Simánd. — Ifj. Mooga Lajos ügyv. jel. Gyulafehérvár. — Pfeiffer Sándor utazó Temesvár. — Popescu Adrián ügyvédjelölt Nadál. — Weincziel Gyula jegyző Zabolcz. — Gudél János lelkész Kristyór. — Demkó János gazdálkodó N. Halmagy. — Jung Péter jegyző Taucz. — Dr. Gonda József gimnáziumi tanár vezetése alatt 16 növendék Makó.

Vass-szálloda. Költi József utazó Budapest. — Götzler József utazó Budapest. — Szikszay Lajos utazó Budapest. — Deutsch Sámuel utazó Budapest. — Fürst Ignác utazó Budapest. — Szohl Ádám mérnök Temesvár. — Herz Kain kereskedő Galicia — Witzenetz Károly és neje szállodás Temesvár. — Ungár Károly utazó Budapest. — Stöh Viktor főhadnagy Zágráb. — Hollega Lajos kapitány Zágráb. — Szederkény János gazdasz Kistelek. — Zab Viktor gazdasz Cserepes. — Kovács János Sámson. — Zöldi Lajos kovács Zenta. — Haraszti L. utazó Budapest. — Singer H. utazó Budapest. — Strobl Lajos utazó Budapest.

Nyári színház.

Szombaton, 1907. évi június hó 29-én:

Délután 3 1/2 órakor, fél helyárral:

Hőfihérke és a hét törpe.

Látványos tündérrege dalokkal és tánccal, 3 képb. Görner K. A regénye után magyar színpadra alkalmazta: Edvi Illés László.

S Z E M É L Y E K:

Azala	Zalai Margit.	Motacilla	Várnai Jenő.
Hőfihérke	Kőrössi Juci.	Ceremóniás	Fehér A.
A herceg	Horti Sándor.	A király	Kulcsár L.

Kezdete délután 3 és fél órakor.

Este 8 órakor, rendes helyárral:

A vig szalmaözvegyek.

Operette-paródia 3 felvonásban. Irta: Horovitz Gusztáv és Kaszab Géza. Zenéjét részben szerző: Stroke Henrik.

S Z E M É L Y E K:

Zélig Márk	Horti Sándor.	Konov Zebu	Eöri Lajos.
Dávidovics	Leövel Leo.	Simes Márkus	Várnai Jenő.
Kanári Hanna	Rontal B.	Nitroglicerín	Kulcsár L.
Zálon Izidor	Faludi K.	Dinamitka	Ujj Kálmán.
Blau ur	Szathmári A.	Mollett Sára	Benkőné P.
Oberst Hochem	Delli Lajos.	Lolo	Zalai Margit.
Braufus Móni	Mariházi M.	Dodo	Kun Irén.

Kezdete este 8 órakor.

Nagy választék vegytani és fizikai kísérleti üvegedényekben:

Lombikok, Göregek, Wouff-féle palackok, Mérceüvegek, Fedlemezek, Próba és üvegesövek.

Valódi Auer és benold-gáz égőhálókat. Villamos izzótesteket.

Üveg és porcellán, mosdó és egyéb készletek. — Valódi nikkel főző- és diszedények

a legnagyobb választékban és legolcsóbban **Gebhart Testvéreknei ARADON, Andrássy-tér 4. (Pannónia-szálloda.)** Városi és megyei telefon 451.

25 koronát meghaladó készfizetések után 3% pénztárengedményt nyújtunk.

Limbbeck János és fia

első magy. kőr. szab. érekeporó-gyára és temetésrendező intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Özv. Lédervas Józsefné szül. Glükszel Mária, a maga, úgy gyermekei Török Mártonné szül. Lédervas Paulina és Lédervas Géza, veje Török Márton, unokái Török Zoltán és Dezső, valamint számos más rokonai nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatja a forrón szeretett és felejtethetetlen jó férj, illetve édes apa, após, nagypapa és rokon

Lédervas Józsefnek,

f. é. június hó 28-án d. u. 2 órakor, életének 92-ik és boldog házasságuk 58-ik évében, hosszas szenvedés és a haldoklók szentségének áttatos felvétele után történt jobblétre szenderült.

A boldogult földi maradványai f. é. június hó 29-én, d. u. 5 órakor fognak Rákóczi-utca 24. számú házban a róm. kat. szertartás szerint beszenteltetni és a felső temetőben lévő családi sírkertben örök nyugalomra tétetni.

Az engesztelő szt-mise a boldogult lelki üdvéért július hó 3-án, d. e. 9 órakor fog a főt. Minorita atyák szentegyházában az egek Urának bemutatni.

Aldás emlékére!

Arad, 1907. június 28.

1684

**Van szerencsém a nagyérdemű
gazdaközönségnek**

a cséplési idényre

**kölcsön-zsákjaimat és
kölcsön-ponyváimat**

legolcsóbban számítva felajánlani

Domán Ignác,

ponyva- és zsákkölcsön-üzlet

Arad, Hunyadi-utca 2. sz.

Telefon 91.

3930

Borivóknak a bor keveréséhez!

**MATTONI FELE
GIESHÜBLER**
Kéreményes kivétel
SÁVANYUVIZ

A dugó égetése

közömbösíti

a bor savanyúságát,
íze kellemesen pezsgő.

Nem teszi a bort.

Serravalló**China bora vassal.**

Hug. kiállításán Bécsben 1906. legnagyobb kitüntetésben. Erősítő szer gyengélkedőknek, vérszegényeknek és idültnek. — Étvágygerjesztő, idegerősítő és vértápláló szer.

Kitűnő ízű. — Több mint 5000 orvosai ajánló level.

SERRAVALLÓ J. Triest-Barcola.

Kapható minden gyógyszerárban félliteres palackokban 2 kor. 40 fillér, egész literes palackokban 4 kor. 40 fillér.

3975

A Bór- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

kitűnő sikerrel használtatik vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvénynél, az cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Teljesen tiszta!

Kapható árányvizeskedésekben vagy a Szinye-Lipóci Salvatorforrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolftraktus 8.

1108

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK

hivatalos rovata.

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABADSÁG-TÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Délelőtt 9—1 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig. — Tagok úgy a vidékről, mint helybeliek, naponta fölvetetnek.

Telefon 291. sz.

Telefon 291. sz.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszbélyeg küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Kimutatás: 1907. június 29-én.

ÜRESEDÉSBEN LEVŐ ÁLLÁSOK:

Vidéki bornagykere kedés részére a magyar, német levelezésben és könyvelésben jártas fiatal egyén kerestetik.

Technikai üzlet részére könyvelő, magyar-német levelező kerestetik.

Helybeli iparvállalat részére könyvelő és irodista kerestetik.

Helybeli játék és rövidáru üzlet részére segéd kerestetik.

Helybeli diszmű és rövidáru üzlet részére segéd kerestetik.

Vidéki vaskereskedések részére segédek kerestetnek.

Vidéken alakult új pénzintézet részére a román nyelvben jártas perfect könyvelő kerestetik.

Aradi borkereskedés részére a könyvvitelt értő irodista kerestetik.

Aradi fűszerkereskedő cég részére ügyes segéd kerestetik.

Vidéki dívtáru üzlet részére fiatal szakmabeli segéd kerestetik.

Vidéki városokba, rőtös-áru üzletbe segédek kerestetnek.

Vidékre több, a német és román nyelvben jártas fiatalabb vaskereskedő segédet.

Vidéki kisebb városba kézműáru-segédet, a ki a román nyelvben jártas.

Több vidéki vas- és fűszerüzlet részére a román nyelvben jártas segédet.

Vidéki rövidáru üzlet részére a román vagy tót nyelvben jártas segédet.

Több vidéki kézműáru-üzlet részére románul tudó segédet, szerény igényekkel.

ÁLLAST KERESŐK:

Mérlegképes könyvelő, az összes irodai teendőkben otthonos egyén a délutáni órákra foglalkozást keres.

Irodai teendőkben jártas egyén a délutáni órákon bármely állást s erény feltételek mellett elvállal.

Nyugdíjazott állami tisztviselő egy-két órai délutáni foglalkozásra irodai alkalmazást keres.

Raktárnoknak vagy egyéb irodai alkalmazásra nő jóírású alkalmazott.

Irodai teendőkben jártas kisasszony szerény feltételek mellett állást keres.

Több vidéki fűszer- és rőtösáru üzlet részére románul tudó, kezdő segédet.

**AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA**

Klein Sándor,

Keppich Zsigmond,

titkár.

492

elnök.

**A nyaraló és fürdőző
közönség szives figyelmébe!**

A következő

**ujdonságok
érkeztek**

KERPEL IZSÓ

80,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Gárdos M: Az igazság az élet, Dessewffy: Mí a spiritizmus?, Pulszky F.: Jellemrajzok, Boyesen: Goethe Fausja, Bibot Th.: A lelki átöröklés, Emerson: Az emberi szellem képviselői, Ratzel dr.: A föld és az ember, B. Szt. Hilaire: A filozófia viszonya, Cherbulicz V.: Művészet és természet, Petz: A görög tragédiája, Fapuet: A 18-ik század filozófiája, Csizmadia J.: Foghási levelek, Marschr: A tulvilági ember, Spencer: Filozófiája, Marczali: A legújabb kor története, Gáspár F. dr.: Kelet- és Hollandus-India, Vitorlával Ázsia körül, Gabányi: Öt év Mandzsuriában, Müller: Az én módszerem, Pekár: Vitézi románcok, Abonyi L.: Pásztortűz, Tarlóvirágok, Böhme: Egy tévedt nő naplója, Thury Z: Az ember, aki hazaballagott,

Németben: Böhme: Dida Ibsens Geschichte, (Eine Finale zum Tagebuch einer Verlorenen.) Reuter G.: Das Problem der Ehe, Dr. Bloch H.: Sexualleben unserer Zeit, Wedekind: Frühlingserwachen, Bernhard M: Opfer, Zobelitz: Tagebuch einer Hofdame, Zapp A: Moderne Mädchen, Viebig Cl: Naturgewalten, Karin M: Backfische, Auernheimer: Die Dame mit der Maske, Brandenfels H: Das Rosenhäuschen, Mantuffel: Sybold v. Eck, Boy-Ed: Eine Wolltat, Erhardt: Mittellose Mädchen, Prévost: Die Fürstin v. Ermingen, Neue Pariserinnen, továbbá francia és angol ujdonságok.

Kölcsöndíj havi 1 kor. 20 fill, vagy kötetenkint fizetve 8 fillér.

A könyvek ujak es tiszták!

Vidéki bérlők

is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek!

Zenekölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill,
vagy füzetenkint 14 fill.

Kálmán: Dal a Móziról, Penn: Két piszkos kezecke, Cukor és légy, Zerkovitz: Taps-nóta, En vagyok a Józsika, Belezny: Költözik a darumádár, Heidelberg: Dal a kis kadetról, Benedict: Katrinchen, Wagner: Tiroler Holzhackerbuabn, Reinhardt: Sorgenfrei Fall: O kleiner Chauffeur, Holländer: Der Teufel lacht dazu! Huber: Szívöl a szívnek, Dal a szív beszéde, Puccini: Madama Butterfly, Böhme: Mädl gibt acht! Ilintsch: Trink ma noch a Flascherl, Lehar: A modern Mitiszláv.

Antiquar könyvek

legnagyobb raktára.

Irógépkellékek. Könyvtárak és egyes könyvek vétele, könyvtárak berendezése.

KERPEL IZSÓ,

könyv-, zenemű és papírkereskedése Aradon.

274

Telefon 385. sz.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziáru, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közvéleményénél, csúszási és meghibészkedési, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Állány hamisítványok miatt bevételkor óvatosak legyünk és csak olyan üveget vegyünk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter szegélyszéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.- és egy üveget is minden gyógyszerárban kapható. — **Főosztály:** Török József gyógyszerárbanál, Budapest.

R. Richter gyógyszerár az „Arany országhoz”

Prágában, Hrabovská 5. sz. Mindennapi készletben.

283

1868 óta forgalomban.

Berger-féle

gyógy-kátrány-szappan,

mindennemű bőrkütegek

mindennemű bőrkütegek... mindenféle bőrkütegek... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle kátrány-kénszappan.

Berger-féle kátrány-kénszappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan.

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Berger-féle borax-szappan... mindenféle bőrkütegek...

Uj! Uj!

Folyékony

Eisen-Somatose

(Somatose jéggel, organikus csomagolásban.)

1020 III Különösen

sápkorosoknak

orvosilag ajánlva.

Kitünő étvágygerjesztő és idegerősítő.

Minden gyógytárban és drogueriában kapható

Minden utánzás és utánnyomás büntetéssel jár. Egyedül valódi csak

THIERRY BALZSAM

a zöld apáca védjeggyel. Törv. védv. Régi hírű, földmulhatatlan, emésztési zavarok, kólika, katarrhus, mellfájás, influenza, különösen kezdődő tüdővész stb. ellen. 12 kis vagy 6 duplaszeg, vagy 1 nagy speciális üveg, szab. zárral 5 kor.

THIERRY CENTIFOLIA-KENŐCSÉ Általában mint Non plus ultra ismerve minden régi bármily sebgyulladás sértés, gyűlés és fagyaut-ellen, megakadályozza a vérmelegzést operációkat többnyire feleslegesen teszi. 2 tetegy ára bárm. K.3.60 Székéldi készpénzzel vagy utánvétellel

THIERRY A. gyogysz. PREPARATA Rotlsch-Sauerbrunn mellett.

Raktár Budapest on Török József és Berger Leo és Gy. Lugoson Vártesi L. né

Egyedül valódi, sorvényesen védett balzsamom vételéről... mindenféle bőrkütegek...

Raktár Aradon: G. Földes Kelemen és Hajós Arpad orak gyógyszer-táraiban. 3966

Tüzelő anyagokban

bár a szállítási akadályok teljesen megszüntetve nincsenek, mindazonáltal igen tisztelt vevőinket értesíthetjük, hogy

raktár - készletünk

Zsilvölgyi Fütőkészén, Porosz Salon-készén, Porosz Légszesz Pirszén és Porosz Dió-Pirszénben

Legjobb minőségekben jól el van látva.

Háztartási és ipari célokra száraz, darabos, jól kiégetett

Bükkfa-szén

állandóan nagy mennyiség készleten.

Takaréktűzhelyben ajánljuk a kőszéntüzelést. Számos előnyök s jelentősen olcsóbb, mint a tűzifa.

A hazaszállítást saját kocsijainkkal, a miniszteri és főkapitányi rendeletnek megfelelően plombázott zsákokban eszközöljük.

Kneffel Károly és Fia

vaskereskedés szénosztálya. Telefon 189. sz.

Ingusz I. és Fia

könyvkereskedése

Aradon, Weitzer János-utca.

Arad városi és Arad-Temesmegyei telefon 517.

Egy nyolcadárért

olvasható minden új és szenzációs könyv rögtön a megjelenés után. Ezen új könyvet, ha már öten olvastak

félárért bárkinek eladjuk.

Semmiféle betét biztosíték vagy kötelezettség nem kívántatik.

Jelenleg legújabb magyar könyvek:

Bolti ár helyett 1/8 ár

- Wilde Oszkár Dorian Gray arc képe 4 — —50
- Ambrus Zoltán: A Berzsenyi lányok tizenkét völegénye 4 — —50
- Guthi Soma: A vén kopó 2 — —25
- Csicseri Orosz Adrienne: Róma diadala. Keresztény szociális regény 2 — —25
- Csicseri Orosz Adrienne: Bozóthy Nóra grófnő 1:50 —19
- Ambrus Zoltán: Solus eris 4 — —50
- " " Törpék és óriások 4 — —50
- " " Őszi napsugár. — A gyanu 4 — —50
- Pekár Gyula: Vitézi Románcok 4 — —50
- Molnár Ferenc: Az ördög 2:50 —32
- Böhme M.: Egy tévedt nő naplója 4 — —50
- Spaits Sándor: Mandzsurián át kőzakkal. — Az orosz-japán háboru története 8 — 1 —
- Jászay: Új magyarország felé 2:50 —32
- Heltai J.: Nyári rege 2:50 —32
- Malonyai D.: A Csák nemzetség 2:80 —85
- Rudnai: Felső-bükki kuria 3:50 —44
- Lengyel L.: Egy leány története 2:50 —32
- Upton Sinclair: Posvány amerikai irányregény 4:50 —63

Német könyvek:

- Wilde O.: Ein Haus aus Äpfeln der Granate 2:40 —30
- Wilde O.: Betrachtungen 2:40 —30
- " " Der glückliche Prinz 2:40 —30
- " " Dorian Gray 3 — —88
- " " Gedichte 2:40 —30
- " " Weisheiten 1:20 —15

Legközelebb megjelennek, de már előjegyezzük: Böhme: Dida Ibsens Geschichte (folytatása: A tévedt nő naplójának.)

Ingusz I. és Fia

könyvkereskedésében

Arad, Weitzer János-utca.

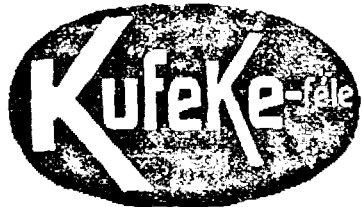
Arad városi és Arad-Temesmegyei telefon 517.

Hirdetmény.

A Weitzer János gép-, waggongyár és vasöntő aradi részvénytársaság által az aradi gyártelepétől a városligetnek a Lövész-utca felőli részét keresztül szelő s a mezőhegyesi élővíz csatornába torkoló földalatti csapadék és gyárvíz levezetésére szolgáló csatorna engedélyezése iránt beadott kérvényt és mellékleteit képező tervek és műszaki leírásokat, valamint az aradi kulturmérnöki hivatal által a kérvényre tett szakértői észrevételeket az 1885. évi XXIII. t.-c. 163. §-a alapján 1907. évi június hó 10-től 1907. évi július hó 10-ig terjedő 30 napi időtartamra Aradon a polgármesteri hivatalban közszemlére kiteszem azon megjegyzéssel, hogy jogukban áll az érdekelteknek azokat a közszemlére kitétel ideje alatt a polgármesteri hivatalban írásban, vagy az alább kitétt határnapon Aradon tartandó tárgyaláson szóval annál is inkább előterjeszteni, mert ellenkező esetben a határozat további meghallgatásuk nélkül fog meghozatni.

A kérvényezett vízmű engedélyezése tárgyában helyszíni tárgyalás tartását rendelem el és annak megtartására határnapul 1907. évi július hó 16-ik napjának d. e. 10 óráját kitűzöm s arról az érdekelteket ezen hirdetményvel értesítem. Találkozó helyül Aradon a városháza emeleti tanácstermét tűzöm ki. Aradon, 1907. évi június hó 6-án.

Varjassy, polgármester.

A gyermekek kiválóan fejlődnek vele és nem szenvednek emésztési zavarban.

Kitűnően bevált hányás béhurut, hasmenés stb. esetén.

A bel- és külföldön sok ezer orvos ajánlja.

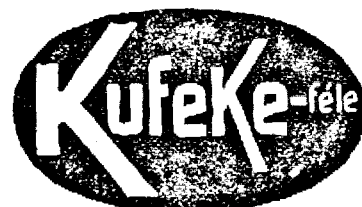

Legjobb táplálék egészséges és gyomorbeteg gyermekeknek.

Rapból gyógyszerárakban és drogeriákban.

Diet. tápláló szerek gyára KUFÉKE R.

Wien I. és Bergedorf - Hamburg.

3082

Benoid-gáz a legolcsóbb világítás

133

kastélyok villák, uradalmak, sanatoriumok, kórházak, hotellek, vendéglők, gyárak, laboratóriumok, állomások, kaszárnyák templomok, iskolák, közösek és kis városok részére

50 normálgyertyafényű láng óránként csak 1-6 fillérbe kerül!

Nem acetylen! Robbanás veszélye kizárva! Legegyszerűbb kezelés! Bel- és külföldi elismerő nyilatkozatok. Bel- és külföldi szabadalmak. Számos kitüntetés. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást ad:

Magyar Benoid-gáz Részvénytársaság

ARAD, Pécska-ut 13/14.

Telefonszám: 561.

Költségvetés ingyen, minden kötelezettség nélkül.

Telefonszám: 561.

500 koronát

fizetnek annak, aki **Bartilla**-fogvizének használata mellett, üvegje 70 III. valaha is két fogfájást kap, vagy a szája büszlik. (Csomagolásért külön 20 III.) **Bartilla A. Fröskösel**, (E. Winkler) Wien, 19/1 Sommergasse 1. — Kapható Aradon minden gyógyszerárban, különösen **Földes Kelemen**nél, Deák Ferenc-utca 11. sz. és **Hajós Árpád**nál, Andrassy-tér 22. Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Hamisítványok feltűnő díjazatnak. 601

5993 Félre a plump parafatálpakkal!

Akarja a rövidebb lábát láthatatlanná tenni és akar Ön kifogástalanul járni? Ez esetben kérjen egy füzetkét **Acker & Gerlach W. 159. Continental-Extension Mfg. Wien I., Dominikaner-bastel 21.** cégtől, aki ezt ingyen és bérmentve küldi meg az érdeklődőknek.

Falusi ház pneumatikus

házi vízteleppel.

Minden évszakban friss és egészséges víz.

Vizellátási telepek nyomó levegővel

(magas víztartó nélkül) villák, falusi házak, kertek, sanatoriumok, szállodák, stb. részére.

Fürdő- és mosóberendezések, closettelepek.

Tervvel és költségvetéssel kívánatra szívesen szolgálunk.

Felvételek a helyszínen. 967

Hopp Károly

műszaki irodája vizellátások, világítási és motortelepek részére

Arad, Széchenyi-utca 5. szám.

Villanyvilágítási, telefon, csengettyű, és villámhárító

berendezéseket és javításokat, lámpák és csillárok átalakítását gáz- és villanyra szakszerűen és a legolcsóbban végzem. — Villámpákat, elektro-motorokat és lustereket mintakönyv, vagy rajz szerint szállítok. Legjobb minőségű villanykörtek, Auerek és villámpaszemeket raktáron tartok.

Diamant Ferenc.

Kazinczy-u. 1.
(A polgári iskolával szemben.)

10696 - 1907. kh.

Hirdetmény.

Kereskedelemügyi m. kir. minister ur 29342—1907. számú rendelete értelmében az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. évi XIII. t.-cikk alapján 1903. évi június hó 13-án 28559. sz. a. kibocsátott rendelet II. A) 3. pontjához annak j) alpontja gyanánt a következő rendelkezés fűzetett:

j) fürdőhelyeken, az ipari és kereskedelmi üzletekben az elárúsítás és házhoz szállítás, a mennyiben e célra az idézett 28559—903. számú rendelet hosszabb időt nem állapít meg, vasárnapokon és Szt. István napján a fürdőidény tartama alatt déli 12 óráig végezhető, ezennel hatályon kívül helyezem.

E rendelet következtében a fürdőhelyeken az ipari és kereskedelmi árusítás és házhoz szállítás tekintetében az egyébként érvényes szabályok irányadók.

E rendelet kihirdetése napján azonnal életbe lép.

Arad, 1907. évi június hó 24-én.

Green, s. k.
h. főkapitány.

„Noxon“

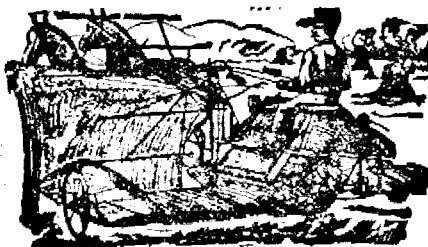
Canada-kaszáló-gépeket

elsőrendű gyártmányt,

Kévekötoőket

Arató-gépeket,

Fűkaszalókat

melyek kifogástalanul dolgoznak, szállítanak

MAYFARTH PH. és Tsa Bécs, II.

gépgyára és vasöntődéje

M. m. Frankfurt, Berlin, Páris.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentesen. 399

A Vörösmarty-utca 3. számú házban, a II. emeleten,

egy szép uri lakás

előnyös feltételek mellett

kiadó.

Bővebbet a házban 6 ajtó alatt. sz.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a folyó évi nyári országos vásár július hó 5-én kezdődik s öt napon át, azaz 1907. évi július hó 9-ig bezárólag tart.

Aradon, 1907. évi június hó 15.

A városi tanács.

Földes Kelemen

orvosi laboratoriuma

Aradon, Deák Ferenc-utca.

Végez:

hugy, köpet, bélsár, gyomortartalom és hányadék, vér, koros folyadék-gyülemek, epe és huygkőképződmények, nemmi szervek váladékai, torok lepedék, ondó, anyatej és korzóvettani vizsgálatokat mérésékelt díjazásért. 288

396—1907.

Árverési hirdetmény.

Ó Fazekas Varsánd község tulajdonát képező egy 6 éves 166 cm. magas pejszörű

ménló

Ó.F.-Varsánd község házában f. évi július hó 4-én, d. e. 8 órakor nyilvános árverésen el fog adatni.

A ménló köztenyésztésre igen alkalmas.

Mely árverésre venni szándékozik ezennel meghivatnak.

Ó Fazekas Varsánd, 1907. évi június hó 25-én.

Grozescu Sándor, Borod Demeter,
Kjzö. 1683 biró.

Hölgyek
figyelmébe!
Angol női ruhákat, kosztümöket
a legdivatosabb kivitelben készít
Popovits Lila
női divatterme
Arad, Weitzer János-u. 2. (Minorita-palota.)
Felvétetnek szabászati és raj-
zolás tanításra növendékek, vidé-
kiek teljes ellátással is. 337
Telefon 337. Telefon 337.

Schveffer Ede
virágkereskedése
Aradon,
(Minorita-palota.)
Izléses 497
csokrok
és
koszorúk
kivitelét jutányos árban elvállal.
Vidéki megrendelése pontosan
eszközöltetnek.
Pontos kiszolgálás.

Kertmegnyitás!

Van szerencsém tudatni a mé-
lyen tisztelt közönséggel, hogy sa-
ját házamban

Bercsényi-utca 32-ik szám
alatt lévő

korcsma-üzletemet

a mai kor igényeinek megfelel-
leg tekepályával ellátva szép nyári
helyiséggé alakítottam át, azt folyó
hó 2-án délután ünnepélyesen Ér-
délyi Tóni zenekarának közremű-
ködése mellett megnyitom s egy-
ben jó magyar konyha és kitűnő
Aradhegyaljai boraim és jó ki-
szolgálás mellett a nagyérdemű
közönség becses látogatását tisz-
telettel kérelmezem.

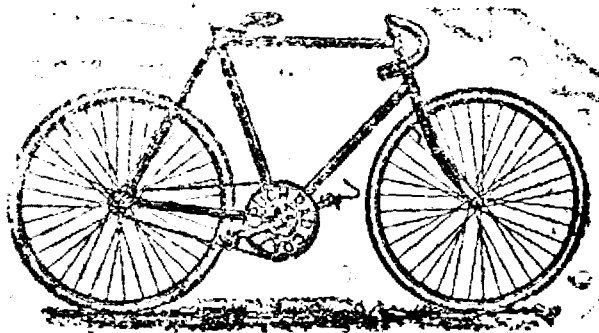
Oprea Péter,
vendéglős. 1511

Saját termésű kitűnő
tisztán kezelt magyaradi
ó és pecsenyeborok
egy nagyobb mennyiségben, va-
lamint palackokban kapható
Winter Adolf
üggyégnél 525
ARADON,
Deák Ferencz-utca 40. sz. alatt.

Kalmár József

kerékpárraktára 486

Arad, Salacz-utca 2. szám.

Új és használt
kerékpárok ol-
csó árért ked-
vező havi vagy
heti részletek-
re kapható.

Nagy javító műhely.

Vérszegénység és sápkórban

sz szenvedők

Rozsnyay vasas china borát

használva, a legnagyobb eredményt éri el. Bevásárlásnál csak
a valódi Rozsnyay féltét fordítsuk el. Egy nagy üveg ára 3 k. 50 fill.

Finom

Jamaicai Rum

a legelső angol országtól hozatva.
Próba üveg 60 fill. Kis üveg 1 korona. Nagy üveg 2 korona.
Kapható egyedül:

Rozsnyay Máttyás

gyógyesertárában

458

Arad, Szabadság-tér.

**Mesés szép lesz
minden hölgy**

a Hajós-féle világhírű

ARADI IBOLYA-CRÉME

bámulatos hatásától.

Szeplő, májfolt, bibiros,

bőrvörösséget és mindennemű arcztisztát-
lanságot varázsszerűen gyorsan eltüntet.

A párizsi és londoni hygienicus kiállításon nagy aranyérmekkel, ke-
reszttel és díszoklevéllel kitüntetve.

Egy tégelynek ára 1 kor., dupla tégely 2 kor.

Ibolya szappan 70 fillér, Ibolya tej 1 kor.
és Ibolya hölgyper 1 korona 20 fillér.

Ovakodjunk értéktelen utánzatok és hamisítványoktól.
A bevásárlásnál csakis Hajós-féle aradi készítményeket tessék
kérni és elfogadni, minden más ajánlatot visszautasítani.

Kapható a készítőnél:

313

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszer-tárában

Arad, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben,

további Földes Kálmán, Kossuth Fül, Ring Lajos, Hauer Lajos, Vojtek
Kálmán, Berger Gyula gyógyszereszek áránál és Vojtek és Weisz drogeriájában.

Kész cipő mérték szerint.

Egyedüli raktár
Weinberger János
elsőrendű cipőraktár
Arad - Temesvár.

Saját

érdekében kísérelje meg
mindenki 822

nap- és esőernyőket

első kézből

Nassan R.

nap és esőernyő készítőnél beszerezni.
Ugyanott áthuzások és javítások
két óra alatt készülnek.

A Tulipán szappan

Legjobb a világon!
1240 Hatása csodás!
Tulipán szappan
darabja 1 korona.

Rövid idő alatt ifjítja és szépíti az
arcot, hófehérre varázsolja a bőrt.
Gyorsan és biztosan eltávolít redd-
ket, szepőt, májfoltot és bőrtraktát
(Mitesser).

Meggyesy Veronka
ARAD, Tökölly-tér 1. szám. Katalin-
fürdő-épület. Kristyóry-féle üzlet.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. hölgy-
közönség szives figyelmét felhívni
arra, hogy 793

Weitzer János-utca 10. szám alatt

Dr. Robitzek-ház

egy a mai kor igényeinek megfelelő

salont

nyitottam, ahol a legelegánsabb
izlést kielégítő angol és francia
divat szerinti **toiletteket** a leg-
jutányosabb árak mellett készítek,
melyre tapasztalatainkat úgy én,
mint nőm, nagy fővárosokban sze-
reztük meg.

Egyben arról is értesítjük a t.
hölgyközönséget, hogy a legmo-
dernebb szabászat tanítását a leg-
rövidebb idő alatt betanítjuk.

Nagybecsű pártfogást kér

Weisz Samu,

angol és francia női szabó.

Fizető és tanuló leányok felvétetnek.

Azon urral, ki

ezen lapra figyelmeztetett holnap d. u. 5-6 óra közt találkozhatom a Forray-utca Nádasdy-palotájában levő **Zinner Vilmos** mű órás és ékszerész kirakata előtt.

Férjhez mennék

azon urhoz, a ki arról biztosít, hogy a karika gyűrűt **Zinner Vilmos** ékszerésznél veszi meg, ahol jól és olcsón lehet vásárolni.

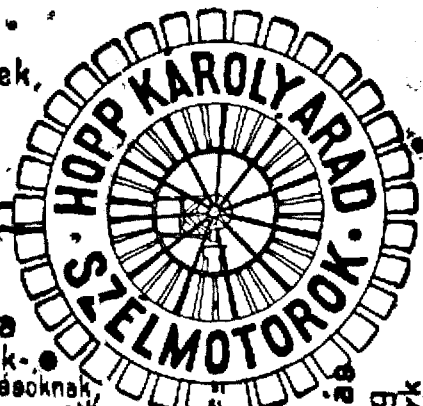
351

Hálás leszek

azon nemesszívű hölgynek ki, hogy a hivatalból el ne késsek megveszél azon szép és olcsó zsebórárt, a melyet **Zinner Vilmos** mű órás Forray-utcai kirakata-ba láttam.

Legolcsóbb üzemerő malmok, mezőgazdasági gépek, stb. részére.

Kiszolgálás és javítás
kivételre.

Kölség nélküli vizellátása
községek, gyártelepek, gazdaságok, mező lakások, villák, vasúti állomásoknak stb.

Megőntözése
kertek- és parkoknak.

Leccapolása
tavak- és téglagyáraknak, stb.

Tervezés költségvetések
minden alkalmazási módra.
Tervezetek kívánatra a helyszínen felvételnek.

HOPP KÁROLY

műszaki-irodája,
ARAD, Széchenyi-utca 5.

Ünnyüköző szabályozás
szélirány és szélerősség szerinti. Legszolidabb szerkezet legmagasabb munkaképe

967

730-907. II.

Hirdetmény.

Aradvármegye alispánja 1907. évi 11114. sz. a. k. határozatával a taucezi Csigér-híd újból építési munkáit az érdekeltség által szolgáltatandó homok, kavics, terméskő és összes fuvarokon kívül 10156 K. 02 fillér költségvetési összeggel engedélyezte.

Ezen munkálatok kivételének biztosítása céljából az 1907. évi július hó 3 ik napjának d. e. II órajára az aradi kir. államépítészeti hivatal hivatalos helyiségében (Nagy-körút 6.) tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a szóbanforgó munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig az alulírt hivatalnál annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszegnek 5%-a bánatpénzként az aradi kir. adóhivatalnál közig. letétbe történt elhelyezéset igazoló adóhivatali nyugta csatolandó. Oly ajánlat, melyhez bánatpénz gyanánt készpénz vagy értékpapír csatoltatik, figyelembe nem vétetik.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek az aradi m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Arad, 1907. június 25.

1667

M. kir. államépítészeti hivatal.

Styria kerékpár

Waffenrad kerékpár

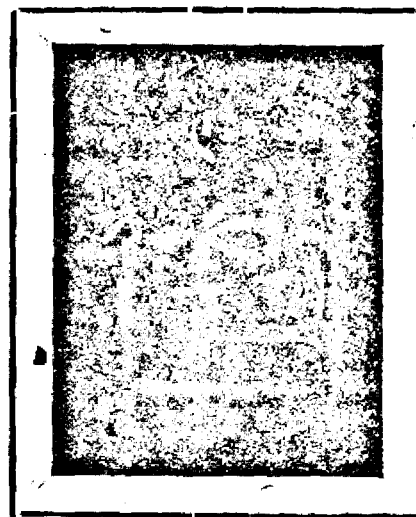
az elismert legjobb gyártmányok.

Kizárólagos elárusítók.

Kovács Soma és Társa

Arad, Neuman-palota. 1164

Kerékpár alkatrészek nagy választékban és előnyös árakon.

Sok millió előkelő
urhölgy használja
a világhírű

**Földes-féle
Margit-Cremet,**

mely zsírtalan, ártalmatlan és csöndes azépit.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer szepők, májholók, bőrártkák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után emöl mindenki meg fog győződni.

Készült:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 308

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerertárában.

Telefon 544.

RAUCH RAIMUND

üveg, porcellán, konyhaberendezés
és lámpa raktár

legolcsóbb beszerzési forrása.

Modern.

keretekben nagy választék.

Kiváló tisztelettel

Rauch Raimund.

1224

Ifj. Kópetkó

Károly

Arad, Weitzer János-u. 2.
(Minorita-palota.) 147

Nagy választék
angol zephirekben,
fehér és színes női ruha vásznakban.
Schweitzl fehér és színes
batisztok és kész öltözékek.
Napernyőkben.

Plisirozás és gouverirozást bármely szélességben elvállalok.

Városi és megyei telefon 477.

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete
Arad, Weitzer János-u. 13. sz.
Zsinor,
gomb,
bojtok
és rojtok
állandóan raktáron tartatnak.

Gyermek ágyhálók

bármely színben, pontosan, méret szerint készíttetnek. — Minden esetben a leggyorsabb munkát a leggyorsabban készíti. 682

Építető gazdák figyelmébe! Csobán Tivadar

képesített kőművesmester
Arad, Deák Ferenc-utca 30. sz.
Bonts-féle ház.

Elfogad az építéset terén előforduló mindennemű

irodai és kivitelezési munkálatot.

Tervezéseket a legmodernebb stílusban, valamint költség-számításokat kívánatra készítenek.

Az építéset terén mindennemű felvilágosításokkal szolgálom.

Vázlat terveket ingyen készítenek.
Tisztelettel 188

Csobán Tivadar,
építészeti vállalkozó.

Nem kell London. Nem kell Páris.
Nem kell Bécs. Nem kell Budapest!

Aradon is lehet kapni!

A legkényesebb igényeknek is megfelelő mérték után!

CIPÓKET

urak és hölgyek részére

SEELINGER M. A. UTÓDA

orthopéd és divat cipészében

ARAD, Szabadság-tér 4. szám.

Bécs különös figyelmébe ajánlom orthopéd-
gyógyulópéremet, melyek megátalják a láb-
fejlesztést, Gyermek-kéknél, ugyazintén felnőtteknél
nagyseker eredményeket értem el, amit számos
elismerés tanúsít. Készítok a valódi amerikai for-
májú cipőket meg nem különböztethető tartos szép
cipőket. B. megrendeléseiket kérve teljes tisztelettel.

SEELINGER M. A. UTÓDA

az aradi Nemzeti Színház szállítója 641

Értesítés!

A n. é. helybeli és vidéki közönség szives tudomására adom, hogy
Aradon, a Salacz Gyula-utca 3. szám alatti
jó hírnévnek örvendő

„KIS PIPA”

söresarnokot és minta-éttermet

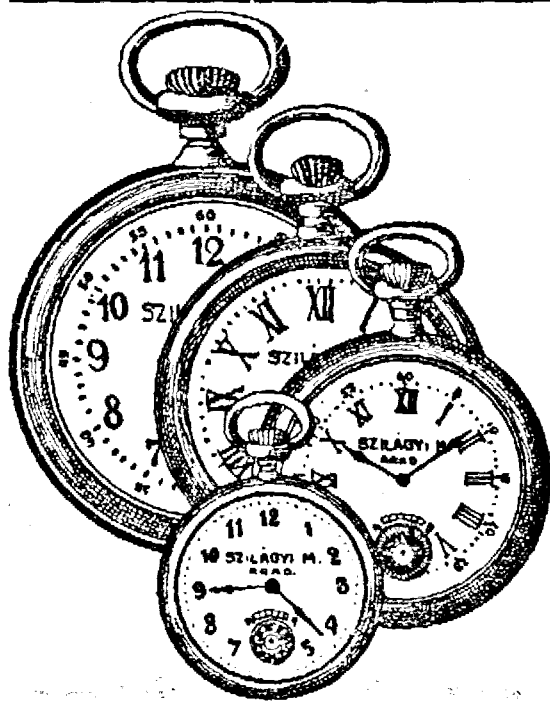
a mai napon átvettem s azt személyesen tovább vezetem. Főtörekvésem az leendő, hogy jó konyhával, kitűnő boraimmal és minden nap frissen csapolt söreimmel valamint előzékeny kiszolgálás által t. vendégeim megelégedését kiérdemeljem.

Szives pártfogást kér

kész szolgálattal

Szeltmann Lajos,
vendéglős.

1601

Szilágyi Márton

Arad legnagyobb
és legolcsóbb 1900

óra-javító

műhelye

a színház oldala mellett,
Vörösmarty-utca 3. szám.

Raktáron

mindennemű órák

3 évi jótállás mellett.

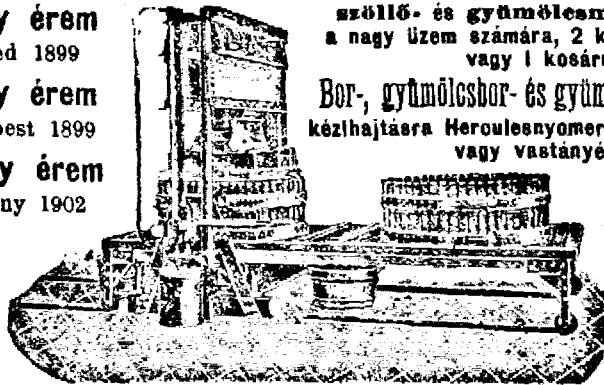
Hydraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1899

Arany érem
Budapest 1899

Arany érem
Pozsony 1902

hydra-
likus
sajtóért.

szőlő- és gyümölcsmust sajtolására
a nagy üzem számára, 2 kitalható kosárral
vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat
kézihajtásra Herculesnyomó-szerkezettel, fa-
vagy vastányérral.

Gyümölcs- és szőlő-
őrleket,

bogyózógépeket,
gyümölcs-aszáló-
készülékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legjobb szerkezetben

Mayfarth Ph. és Ta., Bécs, II.

különlegességgel gyár gyümölcsértékesítési gépekben. 1636

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Megrendelések idejekorán kéretnek

Tisztviselők figyelmébe.

Az O. magy. I. ált. tisztviselőegylet kolozsvári
képviselősege (Kolozsvár, Ferencz-József-ut 7. sz.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknél,
katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti
ügyben, ugyazintén

törlesztési kölcsön ügyekben

dijmentes utbaigazítással és tanácsosai szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó. 671

Uri szabó! Fábián Sándor Arad,

az arad-hegyaljai motoros és az aradi és csanádi egyesült vasutak egyenruha szállítója.

Variassy-utca 2. szám.
(Orczy-utca sarok.)

A legnagyobb szakértelemmel készíti a legrégebb kortól a jelenig: magyar dísz (gála) ruhákat, kép szerint is, mágnások, főispánok, országgy. képviselők és kir. anyakönyvezetők részére, ugyazintén sportruhákat is.

Mindennemű katonai, pénzügyi, vas- uti és intézeti egyenruhákat, polgári ruhákat a legfinomabb angol és francia szövetekből, a legutolsó divat szerint, mérekeltek árak mellett. 400

Kiváló tisztelettel

Fábián Sándor.

Kérem szives értesítését, hogy gazdag mintagyűjteményem-mikor tegyem tisztelettel.

„Evoé” hajvédő-szérum

a világ legjobb haj-
növesztő szere!

1000 orvos által jónak talált legújabb tudományos felfedezés, 18 féle patentirolva. Hivatalosan felül- vizsgálva és minden kultur államokban bevezetve. Hol minden szér felmondja a szolgálatot ott biztos eredménye van az „Evoé” methodusnak. Egy kísérlet megmutatja az eredményt. Teljes jótállás, tehát semmi risikóval nem jár. Így nincs többé kopasz fej, nincs hajkihullás, fejbőrhámás és a tudomány mai állapota mellett a legszebb hajnövevény van biztosítva. Ára 2 frt 50 kr.

Ajánlható még:

„Evoé” Csoda-Crém

a legnagyobb győzelem a kozmetikának. Legbiztosabb szer ráncosodás, pattanások, arcördő, miteszerak és egyéb bőrtisztításlanságok ellen. Ára 2 és 1 frt.

Orientalikus Szépség Szap- pan „Evoé”

a bőrt hárszonszerűvé és sáhabstrom fehérre teszi. Állandó szépséget biztosít. Ára 50 kr. A küldés utánvét mellett, vagy a pénz előleges beklüldése ellenében történik a főraktár által: „Evoé-Gesellschaft”, Wien I. 40. Franz Josefs-Quai 19.

bebizonyítható legjobb hygie-
nikus gummitörlőlegesség. Hi-
vatalosan megvizsgálva, 18
szabadalom. Minaközlendé-
nyeket titoktartás mellett 2,
3, 4 és 5 forintért. Árjegy-
zék ingyen. Olla Gummi-
Fabrik, Wien, I. 40.
Fr. Jos.-Quai 19

Szabó József

építész és építőmester
műszaki irodája
Arad, Vécsey-utca 6/a.

Elvállal az építéset terén elő-
forduló mindennemű építést.

Tervezéseket a legmodernebb
stílusban, valamint költség-számítá-
sokat kívánatra készítenek.

Az építéset terén mindennemű
felvilágosításokkal szolgálom.

Vázlat terveket ingyen készítenek.

152 Tisztelettel

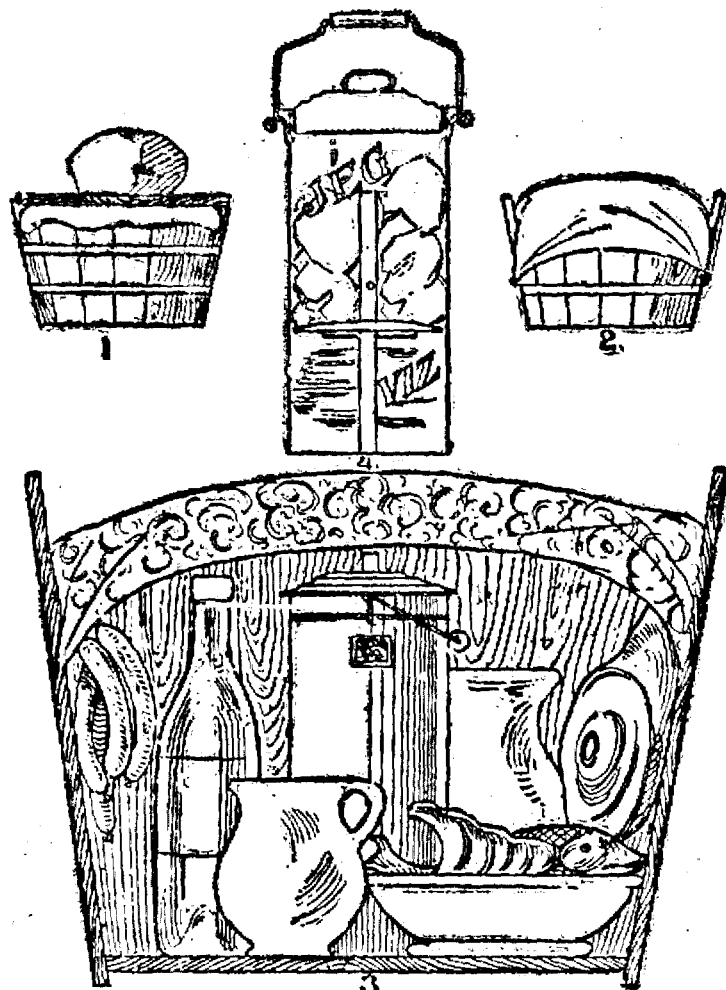
Szabó József,
építész.

„SIMPLEX“

Minden háztartásban

nélkülözhetetlen

legolcsóbb hűtőkészülék.

legolcsóbb hűtőkészülék.

nélkülözhetetlen

Minden háztartásban

A forró nyári napok beálltával az élelmiszerek frissen tartása és az italok behűtése minden háztartásban — még a legszerényebben is — fontos, sokszor nehezen megoldható kérdést képez.

Míg a jobbmodu családoknál ez a kérdés egy többé kevésbé drága jégsekreány beszerzésével, 20—40 fillér napi jégfogyasztás mellett könnyen megoldható, addig szegényebbsorsu családok ez áldásban a tetemes költségek miatt nem részesülhetnek.

Ez máttól fogva másként lesz! Egy egyszerű és egyszerűségében meglepő találmány lehetővé teszi a legszegényebb sorsu, még a napszámos családnak is, egy rögtönzött, költséggel alig járó hűtőkészülék alkalmazásával,

napi 4—5 fill. jég szükséglet mellett

mindazt pompásan behűteni, ami forró nyáron romlásnak van kitéve: húsfelet, tejet, vaját, gyümölcsöt, sört, bort, vizet stb.

Melyik asszony ne várná szívesen munkából, műhelyből, hivatalból, üzletből éhesen, szomjasan és fáradtan hazatérő fér-

jét egy jól behűtött pohár borral, sörrel, friss, romlatlan étellekkel, vagy legalább egy szerény pohár friss vízzel, amikor az egész kiadás 15—20 órára csak 4—5 fillért tesz ki és a hozzávaló jég a legközelebbi szatócsnál bármikor kényelmesen kapható.

Hogy az ételek és italok behűtése és ezáltal frissentartása minő befolyással van forró nyáron az ember egészségének megőrzésére, hányféle — főleg a szegényebb néposztálynál tömegesen fellépő betegség, mint pl. emésztési zavarok, gyomor és bélbetegségek elkerülését teszi lehetővé, ezek a mai művelt ember előtt annyira ismert tények, hogy részletesebb kifejtésre nem szorulnak.

Minden szatócsnál, szívesen és ingyen adnak felvilágosítást az ugyszólván ingyen jégsekreány előállítását illetőleg. Mindenki, aki az eljárással egyszer kísérletet tett, előismeréssel és hálával fog adózni ezen jó és célszerű, egyszersmind nagy szociális haladást jelentő újításért.

Használati utasítás.

A szatócsnál 3 koronáért kapható törvényileg védett „SIMPLEX“ nevű jégtartó bádogszelencét jéggel megtöltve egy közép nagyságu, vastag falu, jól abroncsolt, minden háztartásban mosásnál használatos dézsa közepébe állítjuk, köréje pedig az élelmiszerekkel és italokkal telt edényeket és üvegeket helyezük, vagy a dézsa belső oldalába vert kisebb szegekre aggatjuk, (1. a 3. sz. ábrát.) Az így felszerelt dézsát a lakás egy hűvös helyére tesszük, összeszáradás és repedés elkerülése végett nedves ronggyal körülcötjük és egy jó nagy párnával, mely a drága ludtoll helyett olcsó fosztott tyuktollakból is készíülhet, letakarjuk; a párnára még egy súlyos deszkalapot teszünk (1. az 1. sz. ábrát), vagy négy csücskjét a dézsa külső oldalára vert kisebb szegekhez lekötjük, úgy, hogy a párna a dézsát felső peremén mindenütt legmentesen lezárja. (1. a 2. sz. ábrát.) A jégtartó bádogszelencéből naponta egyszer a meggyülemlett vizet kiöntjük.

Ily módon gondos kezelés mellett a legkiegítőbb, bármely drága jégsekreánnyal is vetekedő jég hűtést érhetjük el.

A 4. sz. ábra a jégtartó szelence belsejét mutatja.

Kapható a következő cégeknel: Andrényi Károly és Fia, Husserl Manó bádogos Árpád-tér 5., Sonn Mór Halász-utca 28., Spielmann Áronné Asztalos Sándor-utca 8., Keresztury Gyula Halász-utca 18., Weisz Dávid Kossuth-utca 62., Gróf László Kossuth-utca 24., Dürr Kocsárd Boros Béni-tér 15., Löcs E. és Társa Miksa-utca, Hubert J. Szabadság-tér, Dűsek Ferencné Deák Ferenc-utca 30., Altmann Ede Wesselényi-utca 48., Braun Jakab Magyar- és Csiky-utca sárok, Donáth Simon Hal-tér 1., Preisach Vilmos Bocskó-utca 1., Erbeszkern Béla Csernovics-utca 28., Löffler Dénesné Bocskay-tér 4., Karácsonyi Antal Rákóczi-utca 1., Schwarz Dávid Boros Béni-tér 9., Békési Gyula Weitzer János-utca.

Ugyanezen helyeken bármikor kismennyiségben jég is kapható.

Fogorvosi

és fogtechnikai műterem.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Aradon, József főherceget ut 1. sz. házban

fogorvosi és fogtechnikai műtermet nyitottam, a hol minden a szakmába illő műtetteket pontosan és és jutányosan végzek.

Kiváló tisztelettel

VAJDA BENŐ

1572 fogorvos.

Hattyu-mosóda!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy

mosódámban

az általam legújabb feltalált fényvel gyönyörűen fényezett **lucokat, kézelőket és gallérokat tudok tisztítani**, amelyek ennek használata által olyanokká lesznek, mintha újak volnának.

Ajánlom tisztító intézetemet, amelyben minden fehérnemű tisztítását, mosását és vasalását mérsékelt árak mellett elvállalom.

Vidéki megrendelések 48 óra alatt elkészülnek és pontosan elküldetnek.

Tisztelettel

Stefán Józsefné

ARAD, 1480

Jókóly-tér, román templom-épület, a kis posta mellett.

Kérem a cegre figyelni!

Veszek

a legmagasabb árban és eladok uraságoktól használt férfiruhákat, utazó bundákat, továbbá használt butorokat, Wertheim Cassát, jégsekrenyűt, lószerszámot, nyergeket és fegyvereket, ócska vasat, fémárakat, régiségeket, akármily kicsiny vagy legnagyobb mennyiségben.

Ugyanott kapható árverésről vett 500 drb. finom új férfi szövet öltönyök 5 és 6 frt egy teljes öltöny. Üzlet helyiségem május hó 1-től ruhás üzlet Asztalos Sándor-utca Grabner-féle házban. Butor-üzlet Arpad-tér 5. sz. izraelita templom épületben a sarkon.

Ugyanott 2 szép jégsekrenyű kapható. Kívánatra házhoz vagy vidékre is egy levelezőlap meghívásra rögtön megyek.

Teljes tisztelettel 700

Herzfeld Gyula.

Köszén

elsőrendű vulkán-farkasvölgyi rostált portmentes 500 kg. vételnél házhoz szállítva pontosan kimérve a vevő zsákjaiba

100 kgként 3-20 koronáért

kapható: 15

Pollak Sándor

mikalakai téglá- és cserépgyárban, telefon 515.

Nagy téglá és cserép-raktár.

Utazó bundák és béli belépők

— kölcsön adatnak —

1280

Sztruhár Testvérek

Arad, Deák Ferenc-utca 2.

Szűcsárúk, madár- és állattömések. Krimmer- és szövetsapkák nagybani készítése és eladása.

Javításokat, átalakításokat gyorsan és jutányosan vállalunk. Azonkívül mindennemű tárgyakat a molyok megóvásától, szörme, szövet, posztó, szőnyeget, ablakfüggönyök s ezekhez hasonlót elvállalunk. Gondozás biztos és molymentési szert használunk a mi saját találmányunk és csakis egyedi intézetünkben található.

Legolcsóbb, legjobb

bevásárlási forrás

háztartási szükségletek

fedezésére.

A J Á N I J U K.

Arcz-cremek

Fogpasták

Illatszerek

Fogkefék

Hölgyporok

Szájvizek

Kölni vizek

Szappanok

Fogporok

Hajvizek

Fogcremek

Szoba-illatok

VOJTEK ÉS WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése

241

ARADON.

Természetes ezüst üstben mindenkor

frissen befőzött

kiváló finom

málna

szörpöt

szállít

Gessler

Siegfried

ALTATER likörgyár

csász. és kir. udvari szállító és O csász. és kir. Fensége József főherceg kamarai szállítója

Budapest—Kőbánya.

3 új szó...

Altwater

Gessler

Budapest

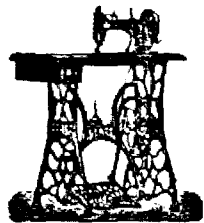
3920

Telefon szám 98.

Hammer Vilmos

műszerész

Arad, Szabadság-tér 7. sz.

Pfaff és Singer karikahajós

varrógépek,

„Helikal Premier“, „Pach“

kerékpárok, Grammofonok és lemezek nagy raktára.

Acetylen lámpák, gummik, nyergek, gram-mofon kerek, rugók, hangdobozok, varró és grammofon tűk I-a minőségben.

Javítások jutányosan és jótállás mellett, gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Telephon szám 580.

Panker F. Viktor

mű- és építő-lakatos

Arad, Fácán-utca 6. sz.

Készít takaréktűzhelyeket, sir és folyosó kerítések, épület vasalások, görredőnyök, napellenzők, vas-ágyak, kerti székek, padok, asztalok tömör vasból, valamint mind a szakmába vágó munkák a legolcsóbb árak mellett.

Épület szárítására vasokosarak kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek. 1151

Nagy választék sárkerítés mintákból természetes nagyságban. — A minták megtekinthetők a műhelytelepen.

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű fogyasztó közönségnek szíves tudomására hozni, miszerint ezelőtt Flórián-utcában létezett

hentes üzletemet

jelenleg saját házamban

Julich Sajos-utca 16. sz. alá

helyeztem át, egyben ajánlom minden ezen hentes iparba vágó friss készítményeim a nagyközönség szíves pártfogásába venni kegyeskedjen.

Mély tisztelettel 1471

Simandán György,

hentes-mester.

Udvari sör.

Tisztelettel bátorodom a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a **színház-épületben lévő**

városi sörcsarnokot

megnyitottam és Gyurkovits András zenekara személyes vezetése alatt

hangversenyt rendez.

Egyben bátorodom a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy vendéglőmet a mostani modern korak teljesen megfelelőleg ujonnan berendeztem és az **Első magyar kőbányai részvénytársaság legkiválóbb sörét az ugynevezett**

udvari sört

bevezettem, azonkívül a legkiválóbb minőségű arad-hegyaljai borokat fogom kimérni.

Konyhám is olcsó árak mellett a legfinomabb igényeket is ki fogja elégíteni.

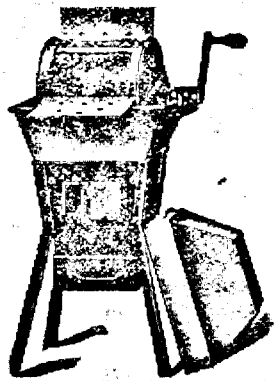
Teljes tisztelettel!

Kánya Géza.

333

Udvari sör.

Arjegyzék kívánatra küldetik.

A John-féle

„Teligöz” -

mosógép

A jelenkor legtökéletesebb gőzmosógépe!

Időnek, munkának, szappannak, szódának, víznek és tüzelőanyagának 75%-ig járó megtakarítása a közszel való mosáshoz viszonyítva.

A mosandó darab legnagyobb kimélése.

Mosó-, főző-, gőzölési és fertőtlenítési készülék egyben. Legcsekélyebb térszükséglet.

Kezesség: kötelezettség nélküli próbaszállítás.

Állandó raktár:

Pöhm János

vaskereskedőnél

1287

Arad, Szabadság-tér.

Arjegyzék kívánatra küldetik.

Tápértékben leggazdagabb,

Hatásában felülmúlhatatlan

a Hajós-féle kellemes ízű

Csukamájolaj.

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.

— **Ára egy üvegnek 2 korona.** —

313

Tyúkszem már nincs többé!

Igy kiáltanak ezen meg ezren, akik a Hajós féle

ANAGALLINT

használták. Ára egy üvegnek utasítással 70 fillér.

Dr. D. Graur Viktor aradi fogorvos bacteriumölő

szájvizének és **fogporának** egyedüli raktára

egy üveg szájviz 2 kor., egy doboz fogpor 1 kor.

Fenyőillat a szobában. Ára 70 fill.

Ibolya, Gyöngyvirág és Heliotrop szobaillatok, üvege 70 fill.

„NEVER” amerikai gumi, a legjobb, 6 drb. 2 korona.

Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

Arad, Andrássy-tér 22. sz., a megyeháza szemban.

Uj fodrász-üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy

Deák Ferencz-utca 1. szám

Vasszállóda épületben, a volt U-sz-féle fodrász-üzletet

megvettem 176

és ujjannan berendeztem és késem a nagy-érdemű közönség becses támogatását.

Tisztelettel

Busch György,
fodrász.

Wolf János

uri és női cipész

Arad, Weitzer János-utca Minorita-p.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat a legszebb kivitel s a legújabb divat szerint. Továbbá elvállalok abnormis lábakra **ortopéd-cipők** elkészítését, valamint az önkéntes uraknak előírás szerinti **bakkancs** vagy **csizma** elkészítését elvállalom, azon reménnyel, hogy a legnagyobb igényeknek megfelelek.

Tisztelettel

Wolf János.

586

STOLCZ J.

aranyműves műhelye

készít mindennemű **arany, ezüst, drágakő és műtővös munkákat.**

Régi ékszerek átalakítását,

valamint

minden javításokat.

Uy hási eszközök, valamint díszmagyar és antik ékszerek kiegészítését és javítását, tűzi aranyozás és ezüstözést jóállás mellett elvállalok.

Stolcz J.

aranyműves 665

Arad, Weitzer János-utca 2.,
Minorita-palota.

329—1907. gsz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a külvárosi utakra szükségelt rostált kavics fedanyag szállítása iránt folyó évi július hó 4-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: Köbméterenként 2 kor. 80 fillér.

Szükséglet 1145 köbméter kavics szállítása s ezen fedőanyag-nak az uttestre történő beagyazása.

Bánatpénzül letendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban a városi pénztárban.

Az árlejtésen csak szóbeli ajánlatokkal lehet részt venni.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz letételét igazoló pénztári jegy mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székeinek 1907. évi június hó 17-én tartott üléséből.

Kiadta:

Zubor Andor, s. k.
aljegyző.

DÉLICE

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé más nem szívhat.

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZE VÉNY TÁRSULAT BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű **gőzcséplőkészletek,** egyaránt **magánjárók (uli-mozdonyok)** cséplési, vontatási és szántási eszközre (a mozdony után akasztott egy ötlet fogó ekével).

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről

Telefon szám 184. **Mosóintézet átvétel!** Telefon szám 184.

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy a hosszú évek óta fenálló és teljes meglegedésre működő, legjobb hírnévnek örvendő

Bettelheim-féle mosóintézetet

Aulich Lajos-utca 2. szám átvetttem és annak szakszerű kezelését személyesen fogom tovább vezetni. — Póelőnye intézetemnek, hogy a mosást és tisztítást házilag kezel, minden vegyíster mellőzésével, kizárólagosan kézművesséssel, melynek következtében a ruha nincs kitéve időelöltti romlásnak.

Sok éven át szerzett tapasztalataim remélni engedik, hogy kifogástalan munka szállításával ki fogom érdemelni t. megrendelőim feltétlen bizalmát.

Kiváló tisztelettel

753

FISCHER LIPÓTNÉ,

a Bettelheim-féle mosóintézet utóda Aulich Lajos-utca 2. szám.

Telefonszám 10.

HOFFMANN SÁNDOR

ARAD.

SZINHÁZ-ÉPÜLET SAROK.

Legszebb batisztok,

Remek zephyrek

Csipkék,

Gallérok,

Ruhadíszek,

Ovek,

Grenadin és puplin szövetek

jutányos árak mellett.

133

Telefonszám 10.

RUBICS GYULA

fényező és mázó mester

Arad, Szent-Pál-utca 8. szám,

Rocskai-tér sarok.

Elvállal e szakmába vágó mindenféle munkát, u. m.: **butorfényezést, vas- és fa-butorokban, régi butorok újra festését** bármilyen stílusban, **kávéházi berendezéseket** u. m.: **asztalok, székek, rácszatok, lámpariák, fogasok, csillárok és fürdő-kadakat.** 1488

PREMIER KERÉKPÁROK

mérvadók a minőségben.

Jóban utólréhetetlenek

s legnagyobb osztrák magyar gyár!

Egyedül kapható:

HAMMER VILMOSNÁL
ARADON. 8915

Könyvköteszetünkben

egy ügyes fiu

tanulónak

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság.**Részvényalírási felhívás.**

Az „Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság“ f. évi június hó 23. napján megtartott rendkívüli közgyűlése elhatározta:

1. Hogy az intézet alaptőkéjét két millió koronáról (egy millió forintról) négy millió koronára (két millió forintra) felemeli és e célból 5000 (ötezer) darab, egyenkint névértékben négyszáz koronáról (kétszáz forintról) szóló új részvényt bocsájt ki.

2. A részvények kibocsátási, illetve átvételi árfolyama hétszáz koronában állapittatik meg.

3. Részvényjegyzési határidő 1907. szeptember hó 30-ika.

4. Az alapszabályok 6. §-a alapján a jelenlegi részvényeseknek az új részvényekre elővételi joguk van. Ezen elővételi jog legkésőbb 1907. szeptember 30-ik napjáig bezárólag gyakorlandó. Minden régi részvény egy új részvény jegyzésére és átvételére jogosít fel. Azon részvény, mely után az elővételi jog gyakoroltatik, intézetünknel bemutatandó és „Elővételi jog gyakorolva 1907.“ szavakkal lebélyegezendő. Az elővételi jog gyakorlásáról elismervény állittatik ki.

Azon régi részvényesek, kik elővételi jogaikat 1907. évi szeptember 30-áig az előirt módon nem gyakorolják, igényeiket elvesztik és az ilykép szabaddá vált új részvények az igazgatóság szabad rendelkezése szerint más jelentkező részvényalírók között fognak felosztani.

5. A jegyzett részvények egész vételára 1907. november 30-áig bezárólag intézetünknel egy összegben lefizetendő. Fizetések elővételi jog alapján f. évi július hó, más aláírók részéről f. évi október hó 1-ső napjától kezdve elfogadtatnak és ezen előbb történő fizetéseknél 5% f. év végeig előre megtérítettik. A fizetésről ideiglenes elismervény állittatik ki. Ha bármely részvényalíró fizetési kötelezettségének 1907. évi november hó 30-ig teljesen eleget nem tesz, úgy jegyzése semmisnek tekintendő és az igazgatóság jogosítva lesz ezen részvényeket más jelentkezők között, a kibocsátási árnak készpénzben való lefizetése ellenében, szabad belátása szerint szétosztani.

6. Az újonnan kibocsátott részvények a részvénytőke felemelési művelet teljes befejezése, közgyűlési jóváhagyása és szabályszerű bejegyzése után fognak és pedig legkésőbb 1908. évi május hó 31-ig a befizetésről szóló elismervények bevonása mellett a részvényesek kezeihez kiszolgáltatattani.

7. Az új részvények, illetve ideiglenes elismervények tulajdonosai 1908. január hó 1-étől kezdődőleg az üzleteredményben és a részvények tényleges kiszolgáltatása napjától kezdve az alapszabályok szerint a részvényeseket megillető összes jogokban a régi részvényesekkel egyenlően részesednek.

8. Jelen művelet végrehajtásával az igazgatóság bizatik meg és felhatalmaztatik, hogy minden a részvények kibocsátásával járó intézkedéseket saját hatáskörében teljesithesse.

Az új részvények kibocsátásából befolyó összegek hovaforditása és az azzal kapcsolatos alapszabálymódosítások tárgyában a legközelebbi rendes, vagy e célra külön egybehivandó rendkívüli közgyűlés fog határozni.

Ezen közgyűlési határozat folytán az „Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság“ jelenlegi részvényesei ezennel felhivatnak, hogy az alapszabályok 6-ik §-a alapján őket megillető elsőbbségi jogukat f. évi szeptember hó 30-ig, igényük különbeni elvesztésének terhe alatt gyakorolják, egyuttal felhivatnak mindazon nem részvényesek, kik részvényeket jegyezni óhajtanak, hogy ezt ugyanazon határnapig intézetünknel eszközölni sziveskedjenek.

Arad, 1907. június hó 23.

Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár
részvénytársaság igazgatósága.

Urbán Iván, s. k. Heinrich, s. k.

Világkiállítás Szt. Louis 1904 legfőbb kitüntetés Grand Prix

Globusz
fémfisztró
kivonat

minden más tisztítószeret felülmúl

II 3399

Csak valódi Mack-féle

Kaiser-Borax

Naponkinti használata a mosdó vizben.

A vegyileg tiszta Kaiser-Borax a legtermészetesebb, legjótékonyabb és legégségsesebb széptisztószer a bőrnek, mely a vizet puhítja, az érdes és tisztátalan bőrré gyógyítólag hat. Nemkülönb a bőrt finomná és fehérré teszi. A legkedveltebb antiszeptikus szer a száj- és fogak ápolásánál, ugyis mint gyógyszer. Elővigyázat a bevásárlásnál! Csakis a piros kartonba valódi, mely fenti védjeggyel és használati utasítással 15, 30 és 75 fillérré kapható. Sohasem csomagolatlan! Egyedül készítő Ausztria és Magyarországon GÖTTLIB VOITH. WIEN. III/1. 1226

Alapított 1860. **MUNZI** Állami távbeszélő 213.

kalap és uri-divat üzlete Aradon.
A. cs. és kir. 33. gy. ezred tisztikarának szállítója.

Nyári szezonra meglepő szép és jó izlésű kalap-ujdonságaim vannak.

„Reclam“ panama gyökér kalap! Korona 2., 2.50 és 2.80.

„Patent“ kalap szalagok a legremekebb színekben dbja 70 f.

Nyári nyakkendők! Előnyös vétel! Minden egyes ábra szerinti formában, remek szép divatszínekben. 2 drb. Korona 1.-.

Kirakataim megtekintése által meggyőződhet izléses ujdonságaimról, valamint kiváló olcsó fix áraitmról.

482

Kovács Soma és Társa Aradon.
Mc. Cormick chicagói aratógépgyár egyedélárusító.

A legelső és legnagyobb aratógépgyár az egész világon.

K ü h n e - E.
mosoni mezőgazdasági gépgyár kizárólagos képviselője.

1164

Gőzgépek, műszaki áruk, szerszámok, malomszerek, pinczészeti eszközök gyári raktára.

Vezmrel permetezők eredeti francia, szőlészeti gépek.

Szivattyúk, kutak, tömlők.

Telefon szám 151.

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
KÖNYVNYOMDÁJA
ARADON, JÓZSEF FŐHERCZEG-UT 22. SZ.

Nagy könyvkötészet. Betűtömörítők.

Fjédnija ktfűnden berendezett és a mai kor igényeinek teljesen megfelelően felszerelt

NYOMDÁJÁT,

hol mindennemű nyomtatási munkák gyorsan, pontosan és a legmodernebb kivitelben jutányos árban készíttetnek el.

Eljegyzési és esküvői kártyák, pontos és csinos kiállításokban...

Aradi Közlöny
a legnagyobb és legelterjedtebb vidéki politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben:
1 ére . . . 24 korona.
1 hóra . . . 2 korona.

Vidéken:
1 ére . . . 28 korona.
1 hóra . . . 2 kor. 40 f.

Szerkesztőségi telefon 357.
KiadóhivatalH . . . 151.

Felülvágásokat teljesen ingyen ad a
Kiadóhivatal:
József főherceg-ut 22. szám.
— Telefon szám: 151. —

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetések felvételnek a
Kiadóhivatalban:
József főherceg-ut 22. szám.
— Telefon szám: 151. —

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cseledek kereső vagy cselednek ajánkozó apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 4 fillér — Hirdetési levelezőlapok 50-60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elarusító helyein.

Akinek

Ismeretség híján

házastársra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztra,
kulcsárra,
vinczellérre,
zertészre.

kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége.

Aki

eladni kíván

bortort,
zongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

Aki

bérbeadni kíván

birtokot,
házat,
vadászterületet,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat.

Aki

mindeneket vétel vagy bérbérvétel céljából keresi:

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban értekezni, ha az

„ARADI KÖZLÖNY”

kis hirdetés

rovatot használja.

Aratásra

szalonna, zsír és minden hentes áru a legjutányosabb napi áron beszerezhető Garai K. hentesüzletéből Arad, Boczkó-utca 2. Haltetérről szemben. 1466

Kiadók

első és másodemeleti 2-3 szobából álló lakások minden órában Hunyadi-utca 1. szám alatt, Szabadság-tér sarkán. 1568

Keresek

egy használt jó karban lévő erős női hajtó kocsit, egy és két lóra, megvételre. Popescu János jegyző, Magyarád. 1637

Egy billiárd asztal

jutányosan eladó Teleki-utca 15. szám alatt.

Kossuth-utca 25. számú új ház

eladó. Bővebbet ugyanott. 1648

Lakatos tanulók

felvétetnek. Stoll Béla, Csernovits Péter-utca 23. 1653

Aradnak

egyik egészségesebb helyén egy kisebb bérház eladó 900 □-öl telekkel, sarok épület, tágas udvar gyümölcsös és szőlőskert, elköltözés miatt eladó. Értekezni lehet Dezső-utca 5/b. sz. alatt, a tulajdonosnál. 1578

Egy jó házból való fiu

tanoncnak felvétetik teljes ellátás- és ruházattal Weisz Mór fűszer- és bőrizletében, Petrozsény. 1666

Egy jó házból való fiu

tanulónak felvétetik Demelbauer Jakabnál, mézárós és hentes, Uj-Mikalaka. 1671

Két szobás és három szobás

szép udvari lakások kiadók Eötvös-utca 12. sz. Értekezni a házmesternél. 1678

Emeletes ház,

nagy pincével, eladó a József főherceg-uton. Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 1673

Biztos existenzia!

Ügyes, jó beszélő tehetségű urak állandó alkalmazást kaphatnak egy könnyen elsődható házi cikk eladására. Pénzbeszedők óvadékkal kerestetnek. Ajánlatok „K. 6. 100.” jellel a kiadóhivatalba kéretnek. 465

Mérlegképes

könyvelő, ki a gépirást is bírja, állást keres. Cím: B. M. Flórián-utca 4. sz.

Jég

kapható havi bérletben naponta házhoz szállítva Petőfi-u. 7/a. Telefon 199. szám. 1253

Egy két szobás

kényelmes utcai lakás, hozzátartozó mellék-helyiségekkel együtt Dezső-utca 1a. szám alatt augusztus 1-ére kiadó. Bővebbet ugyanott, vagy Borona-utca 46. az üzletben.

Szép szőlőkert

Gyóronkon a községben, legszebb kilátásos helyen, eladó. Motorvasut megállóhely. Értekezni Vojtek Alajosnál Aradon. 1615

A rövidáru szakmában jártas

fiatal segéd felvétetik. — Irásbeli ajánlatok Kell Manó céghez intézendők. 1672

Kiadóhivatalunkban nagyobb mennyiségű

file (nemez)

ipari célokra jutányos áron eladó.

Kuvin község határában

5. számú motoros megálló mellett kolnával tetszés szerinti nagyságu termő szőlőterülettel eladó. Bővebb tudósítás nyerhető Sina-utca 3. szám. Ugyanott egy reáliskolaf végzett jó írásu fiatal ember a szünidő tartamára gyakornokul felvétetik. 1669

Egy csinos

intelligens özvegy, aki a háztartás és a gazdaság minden ágában jártas, nem nagy fizetést, de egy csendes, békés otthont kíván és így (jó) gazdáját a legnagyobb hűséggel szolgálja. Cím: özv. A. Jánosné, Szabadság-tér 13. I. em. 13. ajtó. 1658

Veszek könyveket,

egész könyvtárakat, Lexikonokat, jobb folyóiratokat és hangjegyeket legmagasabb áron. — Kerpel Izó könyv- és papírkereskedése és kölcsönkönyvtára, Aradon. 356

3 szobás lakás,

parkos nagy udvar azonnal kiadó. Évi bér 320 frt. Tökölly Imre-utca 54. (volt Halász-utca.) 1514

Egy jó karban levő 2 lóerős

gázmotor

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy négy polgárit

vagy középiskolát végzett fiu tanulónak felvétetik Ingusz I. és Fla könyvkereskedésében Aradon. 361

Cséplőkészlet

6-os, magyar 8-as Marschall kedvezően kapható Kovács Soma és Társa cégnél Aradon. 370

Eladó

egy használt páncélozott eredeti Wertheim Cassa. Bildhauer Lajos, Orczi-utca. 1685

+ Soványság +

szép, teljes testformát kap világhírű erőporok által. Arany éremmel kitüntetve Páris 1900, Hamburg 1901, Berlin 1903. 6-8 hét alatt 30 font hizás. Az Ártalmatlanságot kezesség. Orvosiilag ajánlja. Szigoruan reális — nem szélhámosság. Számos köszönőirat. Egy doboz használati utasítással 2 kor. 75 fillér. Postai utalvány vagy utánvétellel a portón kívül. Higienikus intézet. 1351

D. Franz Steiner & Co.,

Berlin 59., Königsplatzstrasse 76.

Budapestben kapható Török J. gyógytárban Király-u. 12.

Birtok parcellázás.

2000 magy. hold Somogy megyében, vasut mentén, jó fekete talaj 40 holdtól feljebb, holdankint 250 frtért eladó.

Fizetendő: azonnal 75 frt holdankint, a hátralék 50 évre könnyű törlesztéses kölcsön. — Bővebbet: Oberländer Ferenc adásvételi irodájában Temesvár-Józsefváros, Kossuth Lajos-utca 23. Telefon 745. 1650

Telefon sz. 307. Telefon sz. 307.

Hammer Zs. és Társa

műszerész és mérlegkészítők

Boros Béni-tér 1. szám.

Ajánlja dusan felszerelt

kerékpár, varrógép és Gramofon raktárát. 1002

„Singer“, „Original Viktoria“, Central Bobbin varrógépek csatládi használatra és ipari célokra. —

„Puch“, „Helical-Premier“ és „Preciosa“ kerékpárok jutányosan jótállás mellett, kedvező fizetési feltételek.

Nagy szakszerű javító műhely.

Fischer Armin

szobafestő és mázó

Arad, Vörösmarty-utca 3. sz.

Elvállal mindennemű

szobafestő és mázó-

munkát,

azonkívül gipsz utánzatot és szobakárpitozást a legegyszerűbb és legdiszesebb kivitelben vidéken is. 837

Egy magánház

a Tökölly-tér közelében, virágos kerttel

5 szoba (parkettel), villanyvilágítással, cseléd- és rüdő szobával, valamint minden hozzátartozóval

kiadó,

esetleg a másik utcába nyíló kisebb házzal könnyű feltételek mellett eladó.

Bővebbet: Muskát Miksánál, Minorita-palota.

Szeszesital nagyke-
reskedésünk részére
keresünk egy
hivatalnokot,
ki az
irodai és
külmunkálatokban
teljesen jártas, aki romarul ír
és beszél, előnyben részesü.
Deutsch Albert és fia
Facset.

1682

580—1907. szám. V. 1184/2.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíróóság 1907. V. 1184/2. számú végzése által Aradi Ipar és Népbank végrehajtató javára, Kohn Jakab és Tsa és Weisz Jenő ellen -1 kor. tőke és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólággal le- és felülfoglalt és 733 koronára becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Szabadság-tér 13. és 12. szám alatt leendő eszközlésére 1907. július hó 2-ik napjának délután 4 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cikk 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1907. évi június hó 17. napján.

Török Dénes,
bíróisági végrehajtó.

1677

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

A MOLL A-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása legmakacsabb gyomor-bajok, test-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, maj bántalmak, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen a jeles házszer, mely évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. — Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Moll-féleiratu onozattal elzárva van. A Moll-féle sósborszesz bevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer, köszvény, ceuz és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb népszer. — Egy onozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL-féle gyermekszappan.

Legfinomabb, egészen új rendszer szerint előállított gyermek és hölgyiszappan gyermekek és felnöttek ocszeru bőrápolása. Egy darab ára 40 fill. 5 darab kor. 1-80 fill. Minden darab gyermekszappan a MOLL-védjeggyel van ellátva. — Főszékhely: MOLL A gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által.

Becs, I., Tschlauben 9. sz. 3971

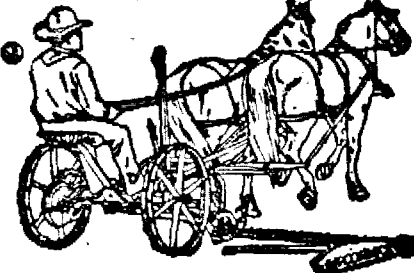
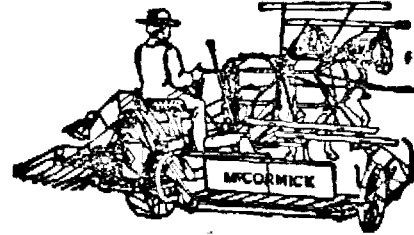
Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettek. A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni. Aradon kapható: FÖLDES KELEMEN és HAJÓS ARPAD gyógyszerüzaraiban.

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Molinak védjegyét és aláírását tünteti fel.

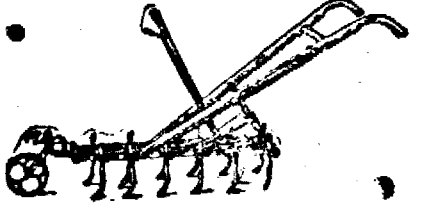
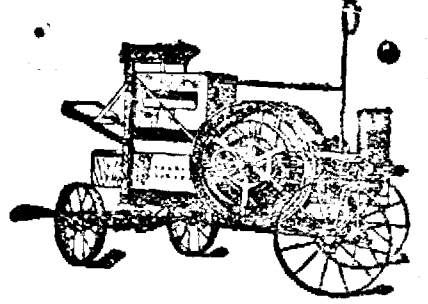
csak akkor valódi ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A

Mc Cormick
amerikai aratógép-gyár

igazgatósága és főraktára:
Budapest, V., Aikotmány-utca 12.
Knecht E. John igazgató.
Mc Cormick kéveköto-arató-gépei és marokrakó-arató-gépei a magyar viszonyoknak megfelelően külön lesznek gyártva.
Ez nem üres frázis, hanem tény!

Kizárólagos képviselő és raktár: Kovács Soma és Társa Arad. 3924

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

888 vendéglőm

és áruvas, szép és tágas konyhai éget, ugyszintén a város legvilágosabb fedett és villanyvilágítással ellátott tekepályámat is diszezen renováltatam és azt megnyitottam.

Izletek magvaros polgári konyha. — Tiszta saját terméssü borok. Első magyar részvény serfözde udvari sör, Pohár 16 fillér korsó 24 fillér.

A nagyérdemű közönség szives partfogását kérve

tisztelettel
Répássy Pál.

1406

Egy jó családból való
fiu

tanulónak

azonnal felvétetik.

Érdeklődők küldjék be ajánlatukat.

özv. Grün Mórné,

fűszerkereskedése
Petrozsény.

Ügyes gatteros

vízszintes fűrészhöz,

helyben 1681

jó fizetéssel

felvétetik.

Ajánlatok „Állandó”

jelige alatt a kiadó-

hivatalba kéretnek.

Kirakataink szives megtekintését kerjük.

Nyári Occasió!

Julius hó folyamán augusztus hó 15-ig különböző cikkeknél jelentékeny árleszállítás.

Maradékok, ugyszintén divatját mult vagy a kirakatban sérült, de jó, használható mosó delain ruhakelmék, fehérnemük rendkivülien leszállított áron.

Rosenblüh H. és Társa.

Kirakataink szives megtekintését kerjük.

Kirakataink szives megtekintését kerjük.

Kirakataink szives megtekintését kerjük.

886